

ئەمەدە قورئانەكەيان. . .

وہلامیك بۆ ھاوولائی و سیمیناریك بۆ مەلا كریكار!

بە نینگەرنی و تورەیی خۆم لەبەرامبەر گفتوگۆی ھاوولائی لەگەل مەلا كریكار دەردەپریم و بە گائتەجاری و ئاستنزمی و بی بەرپرسیارییەتی رۆژنامەیی خۆ بە سەربەخۆ، ئازاد، مەدەنی، ، هتد دەزاتم كە تەنھا زیان بە بەرە پێشكەوتن دەگەینێ. ھاوولائی ئومویدەكە بۆ رۆژنامەییەك، بۆ دەنگی بازرگانى ناسیونال لیپالئی كورد. ئەوئەندە چاویان بە زیادكردنی تیرازی رۆژنامەكەیان، ئە بلاوكردنەوی بۆچونەكانی مەلا كریكاریش سل ناكەنەو شەرمەزاریش نایانگرت. ئەو شەركەتەكانە كە چەكی كیمیایییان (كالاکەیان) بە سەددام فرۆشت، وەك بازرگانىك بەشدارى ئە تاوانەكانی رژی فاشیست كوردو، بەلام قەد خۆیان بە تاوانبار نازان، تەننەت ئەو شەركەتە كە ژیرزەمینی نەینى و پۆلایین بۆ سەددام دروستكرد، ئامادەنەبون، پەشیمانیش پیشان بەن، ئیستا ئە ھاوولائییش، پەتای تاوانی ئیسلامی بلاوكردیتەو، بەلام بازرگانە كیمیایى فرۆشەكان و ئۆستاكانی دروستكردنی ژیرزومینی نەینى، ئەك ھەر پەشیمانی پیشان نادەن، بەلكو لەو برۆوايەدام، وەك بازرگانىك، گائتەشیان بەم بەراوردو بۆچونە بی! ئەو كەسە دەستكورت و ھەژارانە كە لەسەرەتای دەرچونى ھاوولائی، وەك ئەركىكى بچوك، بە چوار قرانى بی ئەرزش، ھاریكاری ماددى ھاوولائییان كرد، چاوەروانى ئەو نەبون، رۆژىك ئە رۆژان، لاپەرەبەك بۆ تەرەسپىكى دەستخویناوى وەك مەلا كریكار تەرخان بكەن.

نزىكەى 1400سالە بە سەر دیروكى ھاتنەپێشەوئى قورئان تیپەرپو. دەسەلاتداران ئە وەلاتانى جیھانى ئیسلامى، بە ئاگرو ئاسن ئە دژی ھەر جۆرە رەخنەگرتنىك لەو كتیبە راوستان، بەلام سەرەرای ئەوئەش، لیرەو لەوى، بەناوى نەینى و ئاشكرا، دەنگی رەخنەگرەكان بەرزبووئەتەو. ئە كوردستانیشدا، پاش 11سال ئە تاوان، ھەرەشە، فتواى كوشتن و سووكایەتی حزب و گروپە ئیسلامیەكان ئە دژی ھیز، كەسایەتی جۆراوجۆر و ژنان و پاش تاوانەكەى ئەنصار ئەلئەسلام ئە ناوچەى ھەلەجە، بەتاوانی دەزاتم، بىرمەندان و رۆشنىبران ھەولئى جددى ئەدەن بۆ رووبەرۆو بوونەو رسواكردنى قورئان و پایە لەرزبووئەكانى تری بیروباوەرى ئیسلام. پێشوەختیش دوئیم من قورئانم ئە زمانى ەمرەبى، كوردی و ئەلمانى خویندەو. دەقە كودریبەكەى قورئان كە بەكارم ھیناون ئەم نووسینە، ئە وەرگێرانەكەى مامۆستا ھەزارە وەرمرگرتو. مەرج نییە ئە ھەموو بۆچونەكان مەبەستەكان پێكای، دووریش نییە ئە ھەندى شوینیش بە ھەلە چووئیم، ھیوادارم خوینەرى ھیزا بە چاویكى رەخنەگرانەو، ئە سەرەنج و تیپینى و رەخنە بی بەشم نەكەن.

گەرچى ئەم دەقە پێشتر بلاوكراوئەتەو، بەلام بەباشم زانى، سەرلەئوى بۆ بلاوكردنەو بىنیرم. . .

سورەتى فاتىحە

لەم سورەتە، "خودا" وەك دەسپێك، بەناوى خۆیەو، دووسیفەت بە خۆى دەدا (دەھەندەو دلۆقان) □ و پاشان ھەر بە خۆى سوپاسنامە ئاراستەى خۆى دەكا (سوپاس بۆ خوا كە راھیتنەرى جیھانە) □، پاش دیرىكى زۆر كورت، دووبارە سیفەتى (دەھیتندەو دلۆقان) بە خۆى دەدا. ئاراستەكردنى سوپاسنامە پێویستى بە دوو بوونى جیاواز ھەبە، تا بوونىك ئاراستەى بوونەكەى تر بكات. ئایا لۆژىك لەو ئایەتە شوینى ھەبە؟ ئەگەر ھەبى، كامەبە؟

ب- ئەوجا دەئى: (خاوەنى رۆژى پەسلانە. ئیمە ھەر تۆ دەپەرەستین و پشتن ھەر بە تۆ دەبەستین) □

1/ مەبەست: بسم الله الرحمن الرحيم.
2/ الحمد لله رب العالمين.
3/ مالك يوم الدين. أياك نعبد و أياك نستعين.

دهكرى ليره يه كينك (مرۆڤا) ، با بلين موحهمد وسفى خوى كردي، له برى ههموو مرۆڤايهتى بنوسى (ئيمه تو دهپههستين و پشت ههر به تو دهبهستين) بهلام ناكري قبولي تهوه بكهين كه "خوا" تهه نايهتهى "ناردي". ليره تهه پرسياره ديتته پيشهوه: كى به كى دهلى: (ئيمه ههر تو دهپههستين، پشت ههر به تو دهبهستين) ؟

ج- له نايهتهى شهشم "خوا" خوى داواى هيدايت دهكا: (له راسته رى شاره زمان بكه). □! كى ريگا به كى پيشان بدا؟ كى داواى ريپيشاندان دهكا؟

د- له نايهتهى موتهه دا هاتوه: (رى تهوانى كه خوت چاكهت دهگه كر دوون نهك تهوانى كه وههر تو ريبى كهوتوون و نه تهوانهش كه لارى تون).

ليرهش به ههمان شيوه، دهكرى موحهمد يا ههر كهسيك تهه داواكاريبه له خوا بكات، بهلام ناكري "خوا" خوى تههمى گوتبى، له خوى داواى ريپيشاندان بكات.

به گشتى: 1/ تهه دهقه، وهك لوژيكي ههر كفتوگويهك، دهقيكي مرۆيبه نهك دهقيك له لايهن هيژيكي بالاوه كه له پلهى كهماله وهك باسى ليوه دهكهن. مرۆڤيكي، بوئيكي بالاي دروستكر دووه سوپاسى دهكا، پيدهلى تو دهپههستين، پشت به تو دهبهستين و داواى ريپيشاندانى لى دهكا.
2/ تهه دهسيكي گالته جاريبه كهيه كه "زانا تاييبه كان" به خهلكى دوور له خوئندن و نووسين له ماوهى تهه چهند سهديه، دهيفروشن. ژههرى تايينى ئيسلام، رۆليكي گهروهى بينويه له دژايهتى و له لهناوردنى هيژه پيشكهوتنخوازه كان. له ژيركاتيكردى تهه تاييندا، دهسهلاتى تيوكراتى درنده له سعودييه، ئيران، سوډان، تهفغانستان و چهندين بزوتنهوى دژه مرۆڤى كوئهپههستانه له دنيا هاتوهته ناراه. . . .

2002/12/10

دوو وشه: يه كينك دايك، باوك، خوشك وبراى كهسيكى تر دهكوژى. يه كينك له كهسوكارى كوژراوه كان له بهرچاوى خهلك، جوين به بكرۆى كهس و كارهكانى دهه. تاوانباره كهش به هاواروه دهلى: خهلكينه سهبرى تهه كابرايه بكهين، چهند بى ريزو حورمهته (قسهى زور خهتهرناكرتريشان كرد) ، قسهى ناشرينم پى دهكات!

تهه نمونهيه كه له سهه كوشتنى 60 مرۆڤ به دهستى ئيسلاميبه كان وتاره كهه له دژياندا!

سورتهى مانگا

هيشتا سههراى "دابهزىنى" نايهتهكانه، قورئان وهك كتيب له ئارادا نهبوه، كهچى دهستهجى "خودا" به ناو خويى "دهههندهو دلوقانهوه" له سورتهى مانگادا دهلى: (ئهليف لام ميم. تهه كتيبه هيچ گومانى تيدا نيه بو تهوانى پاريزگارن نيشاندهره. تهه كهسانى بروايان به نهدياره و نويزدهكهن و لهو بزيوهش كه پيمان داو، دهبهخشن). □

ئهليف لام ميم، واته من خودام كه له ههموان زانانترم! گهرچى "خودا" پيشتر "سى" تايينى خولقاندوه، بهلام ليره دهسهجى پرسيارى گومانكردى چارهسهه دهكات! چ پيوست دهكا به شيوهيهكى رها، خوى له باره يه كهه سورتهى خويدا بلى (هيچ گومانى تيدا نيه) ؟ تهجا تهه كهسانه دياريدهكات كه بروايان پى ههيه: كهسيك برواى به غهيب ههيه و نويزى بو دهكات! به وشهيهكى تر، كهسيك كوئرانه بهبى هيچ ليكدانهويهك قبولي بهرامبههكهى (كام بهرامبهه ؟ رهنكى؟ كارى؟ بهرهههه؟ زمانى؟. . . هتد) بكات و بهدوواى بكهويت. تهقل، مهنتيق شوئى نيبه لهو زمان و دووانده، چهنكه مهرجى گومان نهكردى دهكات به پيشمهههج بو نايهتهكانى 4 و 5 كه هيچ شتيكى تهوتو نالين! مرۆڤى

4 / أهدنا الصراط المستقيم

5 / ألم. ذلك الكتاب لاريب فيه، هدى للمتقين. الذين يؤمنون بالغيب و يقيمون الصلوة و مما رزقناهم ينفقون.

سهردهمی ئیستا، به پیی پرسیار، گومان، گهران به دواى راستیی و بهرزه‌وه‌ندییه‌کانی چین و توژیه‌کانیان ههنگاو ده‌نین. تا دانوساندن له باره‌ی بابه‌تیک ده‌کرئ، ده‌یان گومان، جوړی خهبات و نه‌خشمی ستراتییژی نوئ سهره‌لده‌ده‌نوه!

سه‌یر ته‌ویه له ئایه‌تی: (گه‌لی خودانه‌ناسانیس بترسیتی یان ترسیان وه‌بهر نه‌هینی، وه‌کو یه‌که، ته‌وان له باوه‌ری هینان خو ده‌بوئرن). دان به سه‌یره‌خیزی ئیراده و بریاری مرۆفه‌کان ده‌نی، به‌لام پاشان ته‌م سه‌یره‌خیزی بریاردان و بئ هووده‌یی ترس وه‌به‌رخستنه، پاش یه‌که ئایه‌ت لئ یان ده‌ستیئیی و ده‌که‌وتته ناکوکی له‌گه‌ل لۆژیکی خو، وه‌ک بلیی پیشتر خوئ بریاری داوه به‌شیک له‌خه‌لکه‌که بکا به‌خوانه‌ناس، دل و گویشیانی مۆر ده‌کا و به‌خویشی په‌رده‌یه‌کی له‌سه‌ر داناوه!! پروانه ئایه‌ته‌که: (له‌خوداوه دل و گویشیان مۆر کراوه و په‌رده‌یه‌کیش به‌به‌رچاویاندا کشاوه و به‌شیان تازاری به‌ژانه). هه‌مان گه‌مه له‌ئایه‌تی 10 دا دووباره‌ده‌بیته‌وه: (دلیان ده‌غه‌زیکیی هه‌یه و خوا ده‌غه‌زی پتر کردوون، له‌سه‌ر ته‌م درۆکردنه، به‌شیان تازاری به‌ژانه). دووباره.

"خوا" لیره به‌رق و قینه‌وه به‌رخورد ده‌کا. ته‌وه چۆن دلۆقانییه‌که ده‌غزی مرۆف زیاد ده‌کا، ته‌نانه‌ت به‌خویشی دل و کویشیان مۆر ده‌کا و په‌رده‌یه‌کیشی به‌سه‌ر داده‌نی و ته‌وجا هه‌ره‌شمی تازاری به‌ژانیان لئ ده‌کا!! . . "خودا" ده‌ست له‌شه‌ره‌ جوینی بازاریش ناپاریزی، گالته به‌بیئ پرواکان ده‌کاوه‌ل و هیوای سه‌رگه‌ردانییان بۆ ده‌خوازی به‌مه‌رجیک هیشتا هه‌چ نه‌بووه، ته‌نها یه‌که ئایه‌تی "دابه‌زانده‌وه". ته‌م بۆچونه له‌ئایه‌ته‌کانی 11، 12، 13، و 15 ده‌رده‌که‌وت: (ته‌گه‌ر که‌سی پییان بیژی: ئیوه‌ش سایری ته‌م خه‌لکه‌که پروا بیئن، ئیژن: جا چۆن ئیمه وه‌ک ته‌وه نه‌فامانه پروا بیئین؟ با بزنان، که‌خویشیان نه‌فامه‌کانن، به‌لام به‌خویشیان نازان. . . . خودا گالته به‌وان ده‌کا و به‌ریان بۆ به‌ره‌لدا ده‌کا، تا له‌ته‌وه سه‌ره‌کیشیه‌دا سه‌رگه‌ردان بن). . . . موحه‌مه‌د چونکه له‌ناوه‌ندو په‌یوه‌ندییه‌کی بازارگانی گه‌وره بووه، بۆیه ده‌سه‌به‌جئ وشه‌ی بازارگان له‌ئایه‌ته یه‌که‌مه‌که‌ته‌وه رهنگ ده‌ده‌ته‌وه. ته‌مه‌ش له‌ئایه‌تی 16 دا به‌دیده‌کریت: (ته‌وانه راسته‌رییان دا به‌گومرایی و له‌بازرگانییدا (سه‌ودادا) تئ شکارن و ریگی راستیان به‌دی نه‌کرد). هیشتا یه‌که‌م ئایه‌ت "دابه‌زیوه"، واته هیشتا ئاینی ئیسلام ده‌رنه‌که‌وتوه، هه‌چ ئایه‌تیک له‌به‌رده‌ستدا نییه، که‌چی باسی کافران ده‌کرئ!

هه‌ندی هه‌ن داواى ته‌وه ده‌که‌ن، قورئان به‌پیی قوئاغی سه‌رده‌می خوئ هه‌لبه‌سه‌نگیندیریت. ته‌مه هه‌ولیکه بۆ راکردن له‌و راستییبه که مرۆفی ته‌مرۆ، تیزی دی به‌بۆچوونی ناوه‌رۆکی ئایه‌تی 17: (ته‌مانه به‌مه‌رده‌ی که‌سانئ چون که‌خه‌ریکی پیئ کردنی ناگرێک بوون، هه‌ر که‌رۆشایی ناگر ده‌وربه‌ری رۆشن کردن، خودا رووناکیه‌که‌ی بردن و له‌تاریکیکی وادا ویلی کردن، هه‌چ ناشته‌بیان نه‌ده‌دیت). ته‌وه چه‌ندین سه‌ده تیده‌په‌ریت، مرۆفه‌کان وه‌ک ته‌فسانه‌قه‌سه‌ی وا ده‌گێرته‌وه، له‌ئاستی گێرته‌وه‌ی رووداویکی حه‌قیقی که‌س ناویری رسته‌یه‌که له‌وه خه‌یاله‌ پوچه، بگێرته‌وه!

گالته‌جارییه‌که ده‌گاته ئاستییکی نزم له‌گه‌ل ئایه‌تی 19: (یانه بارانی به‌لۆزه‌ویان ده‌گه‌ل هه‌ورو چه‌خماخه‌دان له‌وه‌ه‌ویه بۆ بیاری و بکه‌ونه ناو تاریکیی، له‌ترسی هه‌وره‌تریشه‌قه، تلی له‌گوئ یان رابکه‌ن، نه‌کا بمرن. خودا ده‌ره‌ی له‌م خوانه‌ناسانه داوه). ته‌مرۆ مرۆف له‌به‌ر به‌رزی ده‌نگی هه‌وره‌تریشه‌ ده‌ست به‌گوئیدا ده‌گرئ، نه‌ک له‌به‌ر مردن، هه‌روا هه‌چ په‌یوه‌ندییه‌که نییه له‌نیوان هه‌وره‌تریشه‌قه و ده‌وره‌دانی خوا بۆ خوانه‌ناسه‌کان.

به‌پیی خوئیندنی رابردووم بۆ قورئان، بۆم ده‌رکه‌وت که ئایه‌تی 22 (که هه‌چ گومانی تیدا نییه له‌لایه‌ن مرۆفه‌وه نووسراوه) به‌ده‌یان جار دووباره بووه‌ته‌وه. ئایا له‌چ کتیبییکی زانیاری، به‌چه‌شنی ته‌م ئایه‌ته ته‌وه‌نده دووباره‌کردنیان تیدا بووه‌ته‌وه: (ته‌وه خودایه-ئاخر ته‌گه‌ر ته‌م کتیبیه کتیبی خوا بیئ، چۆن ده‌لئ ته‌وه خودایه‌؟؟) هه‌ردی بۆ کردوون به‌رایه‌خ، ئاسمانی به‌رزکرده‌وه ئاویکی له‌وه‌ه‌ویه بۆ باراندن، هه‌موو جوژه به‌رووبی-به‌هوی ته‌وه ئاوه-بۆ رواندن. ده‌بسا که‌ ته‌وه زانیوه، چۆن شه‌ریکان بۆ ته‌وه خوایه په‌یدا ده‌که‌ن؟) هه‌مان ته‌م ده‌قه له‌ئایه‌نه کۆنه‌کانی فه‌رعونه‌یییه‌کان گوتراره. چه‌ندین دووباره‌کردنی ته‌م ده‌قه له‌قورئان، یه‌کیکه له‌نیشانه‌ دیاره‌کانی لاوازی. به‌بیئ گومان له‌شوئینی خوئیندا سه‌ره‌له‌نوئ هه‌یما بۆ دووباره‌کردنه‌وه ته‌م ئایه‌تانه ده‌که‌م.

نووسه‌ره‌که‌ی چونکی گومان له‌راستی نووسینه‌که‌ی خوئیی هه‌یه که نه‌نیئرداوه‌وه قسه‌ی "ییزدان" نییه، به‌لکه‌ خوئیی نووسیه‌به‌تی (ده‌یان به‌لکه‌ی ناو خودی قورئان ته‌وه ده‌سه‌لمیئن که له‌لایه‌ن مرۆفه‌وه نووسراوه) بۆیه سه‌ره‌له‌نوئ ده‌لئ: (ته‌گه‌ر له‌مه‌ی که‌ ئیمه بۆ عه‌بدی خو‌مان ناردۆته‌خوار

به گومانن و پیشتان وایه راستی بۆ چون، دسا ئیوه ویرای هاو باوهره کانتان به گه له کۆمه کی یه کتر-جگه له خوا-سوره تیکی وه ک ئهو بیژن. .
ئاخر هیشتا چی "ناردووته خواره وه"؟ بۆچی یه کسهر گرفتگی گومان ده هیشتا پیشه وه؟ ئهوجار هه ره شه ییش ده کات! له تابه تی 24 دا به زۆر پیی
خه لک ده کا به کهوش: (ئه گهر نهو کرد- که هه رگیز بۆشتان ناکرئ- سا بترسن لهو ناگره ی دهسته چیله ی تهون و لهشی مرۆیه وه هه ر بۆ خوداناسه کان
هه لکراوه). ئه مه یه کینه که له ریشه ی کلتوری خۆسه پانندن له ناو کۆمه لگای عه ره بی ئهو سه رده مه که تا ئیستاش هه ر بهو حاله ماوه ته وه!

له بهر ئه وه ی دوورگه ی عه ره ب لهو سه رده مه (ئیسستاش) بی بهش بووه له باغات، رووبار و میوه، بیابان سه رتا پای گرتوه ته وه، دانیشتیوانه که ی
خهونیان به جیهانیک بینیه پره له باغات و رووبار و میوه! هه ر بۆیه ش، نووسه ری قورئان لهو سنوره تینه په ریوه (تابه تی 25): (بهو که سانه ش
که بونه خاوه ن باوه رو تا کار چاکن، موژده بده: باغاتیکه ی وایان ده بی جۆباریان به به ردا ده رواو له هه ر میوه یه ک بچیزن، ئیژن: به ری ئه مه کرابوه
به شی مهو ئیستا وینه یان هیناوه. ژنه کانیان لهو ی زۆر پاک و خاویتن، تا هه تابه ش هه ر له به هه شتا ده مینن.)

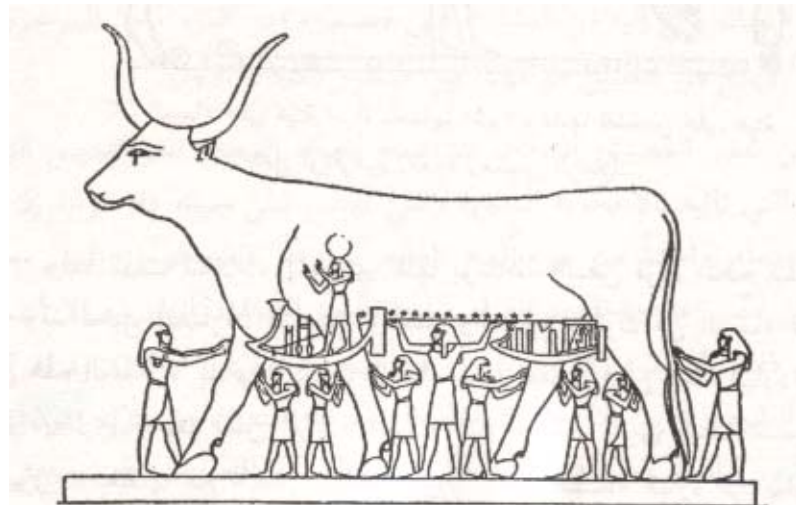
سه رله نو ی له تابه تی 29 نووسه ر ئاماژه بۆ خودا ده کا. (هه ر خۆیه تی هه رچی له زه میندا هه یه، بۆ ئیوه ی به ره مه هیناوه و ئه وسه په رزایه به رزایی و
حه وت نهومی ئی دروست کرد. هه ر ئه ویشه ئاگای له هه موو شت هه یه.)

ئه گه ر قورئان کتیبی "خودا" بی، ئه وا ده بنوسی: هه ر منم هه رچی له زه میندا هه یه. . .) یا ده بنوسی: (هه ر خۆیشم ئاگام له هه موو شت
هه یه. .) یا به روانه تابه تی 30: (ئه و کاته ی په ره رنده ی تۆ به فریشتانی راگه یاند: من ده مه وی بریکاریک له سه ر زه مین دیاری بکه م، گوئیان: تۆ
که سی وا دینی له ویدا خراپه بکاو خۆین بریژی، که چی ئیسه هه ر شوکرانه ی تۆ ده که یین و په سنی پیروزی تۆ ده ده یین؟ گوئی: ئه وی من ده یزانم،
ئیه ئه ئاگاتان ئی نیه.)

لیره شدا ده بی "خودا" وه ک خاوه ن و نووسه ری قورئان نه لئ (گوئی) به لکو ده بی بلی: (گوتم ئه وی من ده یزانم، ئیه ئه ئاگاتان ئی نیه.)
له تابه تی 31 نووسراوه: خودا هه موو ناویکی فیتری ئاده م کرد. . .). لیره شدا ده بی وه ک خاوه نی قورئان بلی یا بنوسی: من هه موو ناویکی
فیتری ئاده م کرد.

له تابه تی 33 ئی شدا نووسراوه: (گوئی ئه ی ئاده م. . .). ده بویه لیره ش بنوسراوا: گوتم ئه ی ئاده م، ریک وه ک تابه تی 34 که نووسراوه: (فه رمانان
دا، کپنوش له بهر ئاده م به رن. . .).

له تابه تی 68 نووسراوه: گوئیان له خودای خۆت پرسی بکه پیمان بیژی چ ره نگه؟ گوئی. ئیژی چیلکی هینده ره نگ زه رده، تواساچی دلخۆش
ده کا) □. ئایا خوا مانگایه وه که له م تابه ته نووسراوه؟؟

۲ - السماء على هيئة بقرة يمسكها إله الهواء «شو» وآلهة أخرى.
وعلى بطنها النجوم وسفينة الشمس (مقبرة سيتي الأول).

ئه گه ر ته ماشای ناوی سوره ته کان بکه یین، ده یینین
زۆر به یان به ناوی ئاژه له کانه وه ناو نراون! ئه ی خۆ ناویان
نانرئ سوره تی ئینته رنیته، ئیمیل، لاین مه نجمینت،
جیهانگیری و پسوش تیرایی! ناوی سوره ته کان به نده به
کلتوری گرنه گرتین ناوه نده بازگانیه کانی دوورگه ی
عه ره ب (مه که و مه دینه) له کۆمه لگایه کی به ده وی که
خهون به مانگاوه ده یینن. خۆزگا بمانزانیبا لهو سه رده مه
چهند مانگا هه بووه لهو ناوچه یه و کئ توانیویه تی
مانگای هه بی که بیگومان ته نها خیزانه ده له مه نه کان
هه یانبوه. له وانه یه شه، مه سه له ی مانگابوونی خودا

6/ قالو أدع لنا ربك يبين لنا مالونها، قال انه يقول انها بقرة صفراء فاقع لونها تسر النظرين.

په یوهندی به تیځه یشتنی شارستانییه کۆنه کانهوه هه بی (سهیری وینهی سهروهه بکه. سهراوه: دیانه مصر القدیمه، ادولف ارمان، صفحه 31، ترجمه: د. عبد المنعم أبوبکر و د. محمد أنور شكري)

وهك پیوستی، گرنکه باسی شیوهی نویسی قورتان بکری، چونکه ئەمه یه کیځکه لهو نهیتییانه که وا دهکا، خه لک به شیوهیه کی ناسایی تهماشای ئەم کتیبه نه کهن:

1 / قورتان به زمانی عهه بهی کۆن نووسراوه، بۆیه زۆر کهسی عهه بهیش به باشی لی تیناگن، تهنا نهت ناتوانن به بی هه لهش بیخویننهوه! ده بی ئەوهش بزانی که زۆریه دانیشتیوانی وه لاته عهه بهییه کان تا پیش چهند سالیکیش نه خویندهوار بوون.

2 / رینگه نه دراوه قورتان بۆ زمانه کانی تر وه رینگیردریت. ئەمه وای کردوه، (بۆ نمونه) ئەو گه لانهی به زۆر کراون به نیسلا، به زمانی عهه بهی نوێه که بیان بکهن که هیچی لی تینه گه یشتون. ئەم خاله به باشی له ناو ملیونان کورد به دی ده کری. قورتان له زۆریه مالاندا هه یه، به لام نه ده توانن بیخوینن و نه ییش لی تیده گن، هه ر ئەوه نه ده ده لێن "قورتان کتیبی خواجه و ده بی له مالدا هه بی"!!

3 / چیرۆکه کانی ناو قورتان و بهریلاوی نه زانی و مردن ئەوجا باسه خورافییه کان له بارهی دۆزهخ (پیشتر له ئاینه کۆنه کانی فیرعهونی، سه مهری، ئە که دی و بابلی و سوییه کانیش باس کراوه) گیانی ترسی چاندروه له میشکی خه لک. ترس یه کیځکه لهو پایه خه ته رناکانه که قورتان له سه ری دامه زراوه. . . .

4 / ئە گه ر دیقه تهی ئایه تی 46 و 47 به دین، ده بینن له یه که مه کهی خوا به غائب داده نی و نووسه ره که ده دی: (ئەو که سانهی سوور ده زانن توشی په ره ریتیان ده بن و ده گه رپنه وه بۆ لای خۆی). لیره یه کیځکه باسی خوا ده کا، به لام له ئایه تی 47 نووسراوه: (ئەی زارو و زیچی ئیسرائیل! بیر لهو چاکه بکه نه وه که من ده باره تاام کرد، له چاو خه لکی هه موو دنیا پتر ریزم له ئیوه نا.)!

5 / له ئایه ته کانی 49، 50، 51، 52، 56، 57 به پیچه وانیه شیوهی نویسی ئایه ته کانی تر، نووسه ره که هیچ نالی، "خودا" راسته وخۆ "ده دی"، وهك: ئەوسا که رزگارم کردن. . . ئەوسا که ئیمه ده ریامان بۆ قه لاشتن و نه جاتن دان. . . له پاش ئەمه ش لی تان خۆش بووین. . . هتد.

6 / له ئایه تی 57 و 60 دوو باره ی یه ک شت ده کریته وه. له یه که میان: (. . . بخۆن لهو بزیره پاکه ی به شان داوین. . .) و له دوو هه میشیان نووسراوه: (. . . سا لهو به شهی خودا داویه بخۆن، وه خۆن. . .)

7 / له ئایه تی 65 دا جوینفرۆشی بازاریانه به کار ده هیندریت: (. . . پیمان گوتن: مه میونی ترۆکراو بن). ئایا رۆژنامه کوردییه کان جوینی وا له سه ر لایه ره ی رۆژنامه کانیان بلاو ده که نه وه??

من خۆم ده پاریزم له چیرۆکه چروکه کانی ئەم کتیبه، چونکه دوورن له گشت مه نتیق و عه قل. بۆ نمونه ئایه تی 69 یه کیځکه لهو چیرۆکانه که باس له موسا و بیرواکان ده کا: (گوتیان له خودای خۆت پرسی بکه پیمان بیژی چ ره نگه؟ گوتی. ئیژی چیلکی هینده ره نگ زه رده، تواشچی دلخۆش ده کا). □. ئایا خوا مانگایه وهك لهم ئایه ته نووسراوه??!

8 / له ئایه تی 70، 71 نووسراوه: (گوتیان له خودا کهت بپرسه با پین بلی چۆن چۆنیه؟ مانگا سه ری لی تیک داوین، ئە گه ر خودا خۆی حه ز بکا ده توانن شاره زابین.

گوتی: ئیژی نه چیلکی هه قوتییه (راهینراو) جوتی بکا و نه ناوده کیشی بۆ زه وی، هیچ په له شی تیدا نیه. . .) . ئایا ئەم گه فتوگۆو به راورد کردنه چهند به تاینی کۆنی فهرعمون و له پاشاندا تاینی هیندۆسه کان په یوهندی هه یه؟

7 / قالو أذع لنا ربك يبين لنا مالونها، قال انه يقول انها بقرة صفراء فاقع لونها تسر النظرين.

9/ له ئایهتی 78 ده لای: لهوانیشدا ئی وا همن که نه خویندهت و بیژگه ئاره زوو، له کتیب سهرده رناکهن، ئەمانه هەر له خهبالات و گوماندان. له گهر به پیتی تیروانیی ئه مپرووه سهرهتج بدهین، ده توانین بلین، ئیمه ئیستا خوینده وارین و گومان لهم کتیبه خهیا لاییه ههیهو رسوای ده کهین، به پیتچهوانهوه، ئهوه نه خوینده واره کانهن هیشتا بهم پرپووجیهه بر وا ده کهن.

10/ ئایهتی 43، 83، 110 دووباره کردنهوی: (نوژیکهمن و زه کات بدهن) ه.

له ئایهتی 89 دا خودا به خۆی باسی خودا ده کا وهک بوونیکی سیههه: (ههر کاتیکی کتیبیکیان له لایهن خوداوه بو دی و ئەم کتیبهش ده سه لئینی که ئیستا له لای ئهوانهوه له پیتشووشدا گهره کیان بوو به سهر خودانه ناساندا زالیان بکا، کهچی وهختی هات و ناسیان، به گزیدادین. ده سا کهسانی دژ بهون، بهر نه حلهتی خودا کهون.)

11/ ئهوه بو چنیدین جاره لهم سورته دووبارهی (ئهم عهرز و عاسمانه ههر مولکی خوان) کراوه، سهره رای ئهوهی له ئایهتی 117 دووباره ده کریتهوه (داهینهی عاسمانه کان و زه مینه)، دیسان له ئایهتی 164 یدا دووباره کراوه تهوه: (له سازدانی ئاسمانان و زه مین. . .) له ئایهتی 107، ههروا دووباره کردنهوی (خودا هه موو کاریکی پی ده کری) کراوه.

12/ یه کیك لهو ئایهتانه که هانی ئیسلامیه تونده وه کان ددها بو کوشتن و برین و خۆته قاندهوه ئەم ئایهتهیه: (بهو کهسانه ی له راهی خودا ده کوژین، مه لئین مردوون، به لکه زیندوون، به لام ئیوه پی نازانن.) .

ئایهتی 178 گیانی تۆله سهندن ده چینی: (ئهی خاوهن دلانی وشیار! ژیانوو به تۆله وه بنده، به شکو خۆتان بیاریزن) .

13/ ئایهتی 180 میرات و مولکایهتی ده پاریزی، به پیتچهوانه ی بیری کو مونیستی که یاساکانی میراتگهری له بنهوه هه لده وه شیتیتهوه، به و ته یه کی تر، کو مونیزم چاره سهریکی مرۆیانه تری هیناوه ته ئاراوه بو کیتشه ی میرات، بهوهی که مولکایهتی له ناو ده بات! ئه نساڕ ته لئه سلام بو توانی ئەم دواییه یاندا ئایهتی 193 یان (له سورتهی ئه نفالیش دووباره کراوه تهوه) له سهر به یاننامه که یان نووسیوو: (له کوشتیان و هچان مه ده ن تا ئاژاوه له دنیا بنه بر ده بی و دین ههر دینی خودا ده بی، ته گهر ئه وان ده سه بر دار بوون، ده ست دریتی ههر له دژی ناهه قانه) . ئەم ئایهتهش کوشتن و سه برینی کردوه به ئهرکی خواناسان له پیتناوی دامه زرانندی ده سه لاتی خودا. ئەم تاوانه و تاوانی جینوساید ههر به ناوی سورتهی ئه نفالی ناو قورئان به ریاکرا له دژی پتر له 200 ههزار کوردستانی که زۆریه یان هه ژار و بیتاوان بوون. ئەو مرۆفکوژانه سه بی تاوانیکی تر به ناوی ئایهتیکه تره وه ته خام ده دن. . .

14/ ئایهتی 216 بانگه وازی جهنگ و کوشتن ده کا. ههر ریکه خراویکی ئیسلامی بییهوی جهنگ رابگه یه نی ده توانی له هه موو کاتیک به ئاسانی پشت بهم ئایهته به سه تی. لیره نو سراوه: (خه زاتان له سه ر نو سراوه، هه رچه نده خۆشتان لینی نایه. ره نگه له شتیک هه زنه کهن به لام بو تان وه خیرگه ری، ره نگیش هه یه ئاوات بو شتی بجوازن که ئاکامه که ی باش نه بی، خوا ده زانی و ئیوه سه ری لی ده رناکهن.) . به هه مان شیوه، ئایهتی 218 بووه به بنیشتی زیر زوبانی ئیسلامیه کان: (ئهوانه ی له ریگه ی خودا ده ربه درن و باوه ریان به خودا هه یه و له رای خودا چوو نه خه زا، به هومیدن خوا به چاکه وه یان خوینی، خودا له وانه ده بویری و دلوقانه.)

ئیسلامیه کان ده لئین قورئان ریز له ژنان ده گری، مافی ژنانهی داوه. ئەمه له ئایهتی 221 به باشی ده رده کهویتی چنند خویری و درندانه ته ماشای ژنان ده کهن. ئاخو چونکه قورئان به زمانی پیاو نو سراوه، بویه تیفرینی پیاو تییدا رهنگی داوه تهوه. لهم ئایهته نو سراوه: (خواستن و شووین کردنی بت په رستان بو میرو ژنی باوه ردار رهوا نیه، با زۆریشیان هه ز لی بکهن، هه تا نه بنه خاوهن باوه ر ناشی بیانکه نه هاوسه رتان. که نیزو بهنده ی باوه ردار بو هاو جوتی، له میرو ژنی تازادی خودانه ناس هیژاترن. ئه وان گهره کیانه ئیوه به رهو جه هه ندهم راکیشن. . .)

ئاخو ئاینیک که نیزه ی قبول بی، چۆن پیروژه؟ ئاینیک وستی خۆشهویستی کچ و کوریک له ژیر پی دابنی، چی پیروژه؟

15/ له ئایهتی 222 هاتوه: (له مه ر عوزری ژنانه وه ش لیته ده پرسن، بیژه: ئه ویش تازاریکه، ئەو چنند روژی خوینیان هه یه، سه ر جینیی ژنانو مه کهون، راوه ستن تا پاک ده بنه وه. هه رگا له خوین پابونه وه، لهو جینییه وه که خوا فه رمانی پیداون بو یان وه ژن. خوا لهو که سانه خۆشی دی که له گوناه پیژوانن و ده یانهوی به پاک و خاوینی بژین.)

1/ ئەمه یه زمانی باوکسالار.

2/ مهسه لهی جووتیبون، وهك ئاره زووی ههردوو هاوسهر ته ماشای ناکری، به لکو وهك ئاره زووی پیاو و فهرمانی خودا. ژن لیڤه ههچه، کراوهیه، نهك وهك پیاو، بکهه.

3/ ژنان به پیس و گلاو داده نرین لهو رۆژانه خوینیان ده بی.

4/ که "پاکهوبون" خوا به پیوان ده لی "بۆیان وه ژن"!!

ئه مهیه نمونهی زمان و کرداری پۆخلی پیاسالاری که ئیستایش پهیره ده کری!

ئایهتی 223 نمونهی بی ته خلاق و بی ریژی ئینی ئیسلام و قورئان پیشان ده دا. لهم ئایهته نووسراوه: (ژنانو کینگهی خۆتان، له ههروکویه ده تانهوی، بچنه کینگهی خۆتانهوه، تۆشهیه کیش وه پیش خۆخه. ده بی له خوداش بترسن، بیسیزانن ده گهل خوا رووبهروو ده بن. مژدهش بده بهوانهی خاوهن باوهرن).

ئهی ئه مپۆ ئاوا بپه یفی، به سه سه ره و شه لاتنی ناو نووس ده کری، که چی مه خابن، له قورئان ئهو بۆچونه نووسراوه و برواداره کانیش به کتیبی پیروز له قه له م ده دن.

2002/12/12

سوره تی ئالی عومران

له دوا ییدا ده کری بگوتری، سوره تی مانگا یه کیکه له سوره ته سه ره تاییه کان، نووسه ره که ی هیشتا به باشی له پرۆژه که ی سه رقان نه بووه، ریک چیشتی مجبور ئاسا، باسی هه موو شتی ک تیدا ده کا. هه ره له سزای کافران، دروستکردنی ئاسمان و زه مین، جهنگ، ئاده م و هه وا، زه کات و نوژ، موسا و زاو زیچی ئیسرا ئیل، هه رامکردنی گوشتی به راز تا ده گاته باسی جووتیبون، جیا بو نه وه و زۆر شتی تریش تی که ل و پی که ل کردوه که هه یچی به سه ره یه کتروه نییه. . . .

1/ له یه که م په ره ی ئه م سوره ته دا، چه ن دین ده ره برین که پیشتر له سوره تی مانگا ش هاتوون و لیڤه شدا چه ن دین جاری تر دووباره کراوه ته وه، بۆ نمونه:

أ- له ئایه تی 3: (. . .) ئه م کتیبی به راست - که بۆ تۆ نارده . . . تهورات و ئه ییلیشی له به را هه ناردا . . . له ئایه تی 4:

(فورقانیسی- له وه دووا- ناردا ئه وانهی له نیشانه کانی خودا حاشایان کرد، جه زه به یان زۆر به ژانه و خودا خاوهن ده سه لاتنی تۆ له ستینه). ئه وه نده هه ره شه کردن دووباره ده بیته وه، باشتریکه قورئان ناوی هه ره شه نامه بوایه.

ب- ئایه تی 7: (هه ره ئه ویشه ئه م کتیبی بۆ تۆ به خه لات نارده).

ت- له ئایه تی 11: (خودا له تۆ له سه ندن زۆر دژواره).

پ- ئایه تی 15، 146، 195، 198 دووباره کردنه وه ی بی مانایه: (بۆ ئه وانهی له هه له خۆیان ده پاریزن، له لای خودا وه باغاتیکه ی وایان ده بی، جۆباریان به به ردا ده روات و هه تا سه ره هه ره له وێ ده بن و چه ند ژنی پاک و بی گه رد. . .). ئایه تی 146: (ئه وانهی پادا شیان له لای خودا لی بوورده نه و باغاتیکه که جۆبارران به به ریاندا ده رۆن و هه ره له و باغاته ده می نه وه. به ها! چه نده جوانه پادا شی ئاکارچا کان. ئایه تی 195: (ئه و که سه نه ی له زیدی خۆیان ده رکران و له رای من تازاریان دیووه و چوونه خه زاو دژی منیان کوشتی یان به کوشت چووبن، بی گو مانه گونا هیان ده کوژنمه وه له پادا شی کرده و یان ده یانخه مه ناو باغاتیکه جۆباریان به به ردا ده روا. . .). ئایه تی 198: (به لام ئه وانهی وا ترسیان له خودای خۆیانه، باغاتیکه یان ده بی جۆباریان به به ردا ده روا و تا سه ره تیا ده بن و میوانداری لای خودایه).

ج- ئایه تی 10: (ئه وی رۆژی مال و عه ولاد، ده هانای ئه وانه نایه که خودایان نه ناسیوه و چاری ناچار ده بنه ده سه ته چیلهی ئاگر).

ئایه تی 21: (ئه و که سه نه ی له نیشانه کانی خویان حاشا کرد و پیغمبه ره کانی خۆیان- له خوت و خۆرای- ده کوشت. . . با بزنان جه زه به دانی به ژان به شیان ده بی).

ئایه تی 177: (ئه و که سه نه ی له باتی بروا به خودا، بی بروایی هه لده بژیرن، هه یچ زیان له خودا

- نادهن و جەزەبەیی بەژانیان دەبێ. له ئایەتی 178: (. . . نازاریکی ئاوپەریش بەشیان دەبێ). ئایەتی 181: (سا بچێژن دەردی بەئاگرسوتانی). له ئایەتی 188: (. . . له جەزەبە رزگار دەبن، جەزەبەیی بەژان بۆوانە).
- 2/ ئایەتی 15 تەنها روو له پیاوانی خاوەن دین دەکات! تەنها بەم پیاوانە دەتت: (دەبن بە خاوەنی چەند ژنی پاک!!)
- أ- ئەم رۆژی ژنانی خاوەن دین چیبە لەم ئایەتە؟
- ب- لێرەشدا بە زەقی ئەوەمان بۆ دەردەکهوت، نووسەری قورئان، فرەژنی بە مەرجی پاک و بێ گەردییان بۆ پیاوان دابین دەکات!! رۆژی ژنانش وەك هیماي بۆ کراوە، تەنها نزمکردنەوێانە بۆ ئاستی سیکس.
- 3/ ئایەتی 29: (بێژ: ئەوەی وا لە دلتانایە ئەگەر بێشارنەوێ یا دەرخەن، خوا دەیزانی و لە هەر چیکیش لە ئاسمان و زەوینداس، ئاگادارە و لە سەر هەر شت توانایە).
- ئاخەر بۆ چەندین جاری تر ئەم دێرە دووبارە دەکرێتەو و بۆچی، ئەگەر ئەم کتیبە بە گومانیکێ زۆرەو نەنوسرابێ؟
- 4/ ئایەتی 31: (بێژ: دەبێ بەفرمانی خودا و پێغەمبەرە کەمی بن. جا ئەگەر لە فرمان دەرچوون، ئیتر خودا لە خوداناسان حەزناکا). سەرلەنوێ باسی ملکهچکردنە بۆ خودا و پێغەمبەر، سەرلەنوێ باسی حەزەکردنی خویە لە کافران و کوشتن، سوتاندن، ئازاری بەژانی کافرانە. سەیر ئەویە، لە قورئان ئەو هەموو بانگەوازی جەنگ، سوتاندن و برژاندنی هەمیشەیی هەبە، کەچی هەندێ ئیسلامی عەرەب کتیبیکیان بلاکردوو بە ناوی (مافی مرۆڤ لە ئینی ئیسلامدا وەك: حقوق الانسان فی القانون و الشریعة الاسلامیة، د. یوسف محمود صبح)!!
- 5/ ئایەتی 33: (ئادەم و نوح و نەتەوێ ئیبراهیم و بەرەیی عیمران، لە خوداوە لە ناو خەلکی هەموو جیهان هەلبژاردەن، خوا پتر ریزی لەوان نا).
- أ- سنووری قورئان، دوورگی عەرەبە، بۆیە هەلبژاردەکان تەنها لەویدا هەلبژێردراون.
- ب- لە تەوراتدا، جووی بە گەلی هەلبژێردراو داناوە.
- ت- ئەك تەنها ئادەم، بەلكو حەواشی هەلبژارد، بەلام حەواي ژن، شایەنی ناوھێنان نییە!؟
- 6/ ئایەتی 53: (ئەمان فیلێ خۆیان کردو خوداش فیلێ خۆی لیکردن، فیلێ خودا بە سەر هەموو فیلێکداوە). وەك ئاشکرایە، مرۆڤ، خودای لە چەشنی خۆی دروستکرد، بۆیە دەبینن هەموو سیفەتەکانی مرۆڤی تێدایە و یەکیك لەوانە سیفەتی فیلکردن. سورەتەکانی 56، 57، 58، 60، 61 دووپاتکردنەوێ بۆ "راستی دابەزاندنی" قورئان و چارەسەرکردنی کێشەیی پڕوا دەکەن.
- 7/ ئایەتی 151 دەت: (ئەوانەش کە خوانەناسن، چونکە بێ ئەو بەلگەیان لە حەواوە بۆ هاتبێ، هاوکار بۆ خودا دەناسن، ترسی داوێژینە دلیان، ئەنویان لە ناو ئاگرە و جیبی ناھەقان خراپترین جینگەیی دەبێ).
- لە هەموو ئاینەکان یەك بەلگە بلاوکراوەتەو لە بەری بەلگە ناردن لە ئاسمانەو، ئەوێش دووپاتکردنەوێ بوونی خودای تاقانە و بێ ھاسەرە. بەلام بۆچی لەم ئایەتە ئامازە بۆ نەهاتنی بەلگە لە سەر بوونی هاوکار بۆ خودا دەکا.
- 8/ ئایەتی 189، 190 دووبارەکردنەوێ یەك شتێ کە پێشتریش چەندین جار دووبارە کراوەتەو، مەبەستم: (لە ئاسمان و زەمیندا فرمان، فرمانی خودایە و خودا بەسەر هەموو شتدا توانای هەبە). له ئایەتی 190: (له ئافرانندی ئاسمانان و له زەمینداو ئالوگۆری شەوو رۆژان. . .).
- 9/ ئایەتی 193: (خودا! هەر کەس تۆ ببخەیتە ئاگر، تووشی شوورەبیست کردوو. ئەوانە ناھەقیکارن، هیچ کەس دەھانایان نایە).
- باشە، ئەگەر قورئان کتیبی خودا بێ، چۆن خودا روو لە خودا دەکا و پێ دەتێ (هەر کەس تۆ ببخەیتە ئاگر، تووشی شوورەبیست کردوو) ؟
- 10/ ئایەتی 194: (پەرورەنمان! ئەو شتانەش بە ئیمە رەوا بێنە کە لە زوان پێغەمبەرانتەو بەلێنت پێمان داوە، شەرمەزاری رۆژی قیامەتمان مەکە. تۆ لە هەر پێمانی بێدە لاریت نیە).
- لێرەش کەسێک روو لە خودا دەکا و داوای لێ دەکا ئەو بەلێنە کە لە زوان پێغەمبەرانتەو داوێت، بۆ خۆشی بە رەوا ببینی.
- 11/ ئایەتی 195 سەرلەنوێ باسی باغ و جۆبارە کەییە!

12 / ئایهتی 200: (ئە ئی گەلی خاوەن باوەران! خۆراگر بن، لە خۆراگریشا لە پێشەوه بن. بۆ پاراستنی سنورگەل هەمیشە سازو تەیار بن. لە خواش ترسوو هەبێ، بەشکەم رزگار بن.)

لێرەیش ئەم پرسیارە دیتە پێشەوه: بە درێژایی سورەتی بەقەرە و ئالی عومران، خودا خۆی بەرەى خاوەن باوەران سەر دەخا بە سەر دوژمنان، خۆی پشتوانییان دەکا و ئەوەی بێهەوی دەتوانی بیکە، هەموو شتێک بە دەستی خۆیەتی، ئەگەر وابێ، ئەدی بۆچی بانگەوازی بەرەى باوەران دەکا بۆ خۆراگرتن؟ پاشان نووسراوە (بەشکەم رزگار بن.)!! رزگاری چی؟ مەگەر ناچنە بەهەشت؟ مەگەر نا بن بە مێوانی خودا؟ مەگەر ناچنە ناو باغ و باغات؟ ئەگەر ئەمە رزگاری نەبێت، وەك نووسراوە، ئەدی رزگاری لە چی؟ مەگەر نەنووسراوە، کافران ژێر دەکەون، جگە لەوەش شوێنیان دۆزەخ و نازاری بەژان و سوتاندن؟.

ئاخر کەمالی رەها چۆن کتیبی و دەهێنیتە ئارو؟ هەموو سورەتی ئالی عومران بریتییە لە چەند دێرێک و بەس، ئەوانی تر تەنها دووبارە کردنەوهیەکی بێزارکەرە کە هیچ شتێکی نوێ نالین.

لە بارەى سورەتی ژن

قورتان، رۆژی سەلا رادەگەینێ، گوايه لەو رۆژەدا، هەموو مرۆفایەتی دەچنەوه بەر دەستی "خودا" و چارەنووسیان بە دیار دەکەوی. پیاو خراپان تا هەتا هەتایە بە ئاگری ناو دۆزەخ دەسووتینرین، برادارەکانیش دەچنە بەهەشت. من لێرە هیچ ئەمرزشتێک نادەم بە گالتهجاری "دۆزەخ". ئەوەی گرنگ بێت، باسی بەهەشتە کە لە ئایهتی 15 ئال عومران وەسفی کردووه: (. . . بۆ ئەوانی لە هەلە خۆدەپارێزن، لە لای پەرودەریانیانەوه باغاتێکی وایان دەبێ، جۆباریان بەبەردا دەروا و هەتاسەر هەر لەوی دەبن و چەند ژنی پاک و بێ گەردو سەرەرای ئەو هەموو خۆشیه، رەزای خودایان پێدەگا. خودا چاری لە عەبدەکانی خۆی هەیه). ئەگەر مەسەلەى بەهەشت، جوبار بێ، ئەوا ئیمە ئەلوانی موبارەکەمان هەیه و ئەمبەر و ئەوبەریشی پڕ لە باغات بوو (ئەو باغانە بە بریاری لەشکری ئەللاهو ئەکبەر، تەختیانى کرد و ئەوەی مایهوه، دەستیان بە سەر گرت). ، بێخاڵ، گەلی عەلی بەگ، زاوینتە، ئەحمەد ئاوا و سۆلافی زبامان هەس (باسی ئەو سەرووشته فرە جوانانەى جیهان ناکەم). ئێرە، ئێرە بەهەشتە، بەلام دەسلەتی چینه بەلادەستەکان لێیان کردوین بە دۆزەخ، ئاینەکانیش خۆپێرترین رۆلێان بێنیوه لەم تاوانە: لە لایەکەوه بوون بە بەشێکی گرنگ بە دەست دەسلەتدارانەوه، لەولاوه بێهۆشکەرێکە بۆ گێلکردن و ستم قبوڵکردن. نووسەری قورتان، بە هەموو ئەقلییەوه دەیهویت بە "باغات و جۆباری بەردەمی" کە گەرەتترین خەونی بیابان نەشینەکانە، پاشقولمان لێ بدا، دەیهوی بەو ئەقلە، لە بەردەم لۆژیکی سەدهی بیست و یەکیشدا خۆی راگری!

لەوەش عەیب و عارتر لەو کتیبە "پێرۆزە" ئەوه به خەونی دێرینی پۆخەلی باوکسالاری کردووه بە یوتۆبیا بۆ مرۆق، مەبەستم دەربیرینی-ژنی پاک و بێگەرد-ه!

قورتان لە (سورەتی ژن) دا درێژە بەو بۆچونە نامرۆفایەتیانە دەدا:

1 / ئایهتی 1 دووبارە کردنەوهیەکی بێ مانایە، بۆیه بۆمان رەوايه ئەم پرسیارە بکەین: ئەوه چەندین جاری تر دەنووسری: (لە خودای خۆتان ترسوو هەبێ). ئاخر خەلکینە، جگە لە دووبارە کردنەوهکانی ئەم دەربیرینە لە ئایهتەکانی پێشوو، تەنها لەم دوو دێرە کورتەدا دوو جاری تریش نووسراوه: (لە خودا ترسوو هەبێ)! ترس کراوه بە سەرچاوهیەکی سەرەکی بۆ پروا بێهینان.

2 / ئایهتی سی: (ئەگەر لە مەر کێژە هەتیوانەوه، لەوه ترسان کە نەتوانن بە تەرزێکی حەق و رەوا دەگەلیان جیواننەوه، دەتوانن وازیان لێ بێنن و ژنانی تر-چەندی خۆتان پێتان باشە و پێتان دەشین-مارە بکەن، دوان بن یا سیان پێکەوه یا چواریش بن هەر رەوايه. ئەگەر ترسان کە نەتوانن ژنەکانتان وەکو یەك تەماشای بکەن، با یەکیک بێ یان وەل ئەوانە رابویرن کە بوونەتە مولکی خۆتان. بۆ خو لە غەدر پاراستن، ئەمە ئاکاری پەسەندە.)

ئەمە هەموو دەقی ئایهتەکیە وەك خۆی نووسیومەتەوه.

أ- ئەمەیه زمان و رەوشتی "بەرزى" قورتان. ئایا ئەمرۆ هیچ ژنیکی هەیه قبوڵ بکات بەو زمانە شێ و دواکەوتوو لە گەلیدا قسە بکریت؟ ژن بە پێی ئەم ئایاتە، وەك مەکینەى مندالھینان و خزمەتچیتى ناو ماڵ سەیر دەکریت. پیاو بکەرە و ژن کراو. ئەمرۆ

زۆریی خەلکی کوردستان فرەژنی رەتدە کەنەوه، ئاخەر کۆ دەوێری ئەمرۆ بێر لەوه بکاتەوه 2 یا 3 ژن بهیئێ لەبەر ئەوهی منداڵی نابێ؟ هەروا زۆر حالەت هەیە، پیاوان بەرپرسن لە نەزۆکی. باشە، ئەگەر زانست بەم شیوەیە ئیستا پێگەیشتوووە لە بارەى منداڵهێنان، ئەوسا هەبوايە، قورتان چی دەوت؟ ئایا ژنانیش بۆیان هەیه، مێردی تر و دوو و سێ یا چواریش بکەن، چونکە مێردەکانیان نەزۆکن؟

ب- قورتان، ژن بە مۆلکی پیاو دەزانێ.

3/ ئایەتی 2: (مائی هەتیو بدەنەوه بە هەتیوان. ناپاک بە پاک مەگۆرنەوه و نالی ئەوان تێکەڵ مائی خۆتان مەکەن، کە تاوانیکی مەزنە.) ئاخەر ئەم ئایەتە چ پەیوەندییەکی هەیە لە گەڵ ئایەتی یەكەم و ئایەتی سێهەم؟ خۆش ئەوهیە، لە ئایەتی 6 سەرلەنوی بۆ بابەتی هەتیوان دەگەریتەوه.

3/ لە ئایەتی 4 هاتوو: (وەك پێشكەشێك مارهیی ژنهكان بدەن. ئەگەر ئەوان هەر بۆ خۆیان شتێکیان لە مارهییەكە بە ئەنگۆ بەخشی، بیخۆن و نۆشی گیانوبی.)

مارهیی، سەرقلانەیه بۆ داگیرکردنی ژنان لەلایەن پیاوانەوه، ئەو تەوقەیه کە دەکریتە ملییهوه و دەیکەن بە کویلهی پیاو. . .

4/ ئایەتی 6، بەشێك لە کۆمەلگای ئیسلامی پێشاندەدا. کۆمەلگایەك پێکھاتوو لە دەولەمەندو نەدار. ئەمرۆ ئەگەر تەماشای دەولەتە تیکراتییهکان بکەین (ئێران، سعودیە، و هتد. . .) دەبینین هێچنێکی تر نین لە کۆمەلگایەکی چینیەتی. ئێمەش وەلامی مەرفانەترمان هەیه بۆ کێشە دەسەلات و بیروباوەر، ئەوش بریتییه لە کۆمەلگایەکی بۆ چین، کۆمەلگای ژبانی کۆلەکتیف و هاوسان.

7/ زۆر پێکەنینم هات بە ئایەتەکانی 7، 8، 9، 10، چونکە، پاش مردنم، هێچم نییه بۆ منداڵەکانم بەجی بهیئلم. . . ئایا چەندین ملیون مەرفۆ وەك من هەیه کە بارووخێ ژبانیان لە خوارەوهی ژبانی من؟ لێرە ئەم پرسیارە دەکەم: ئەم ئایەتانە بۆ کی "نێردراوه"؟ دوینی گۆفاریکم بە دەست بوو، لە دوا لاپەرە کەیدا وینەو وتەي بێکارێکیان بلازکردبوو، کە ئەمەش کورتکراوە کەیهتی: جوانترین دیاری سەری سالی بۆ من، کارکردنە! . .

8/ ئایەتی 11: (خودا پێو رادهگهییئێ: کە لەپوورتان با بۆ نێرینه دووبەش و بۆ مێینه نیوهی بەشی نێرینه بی. گەر ژمارە مێینه لە دوان پتر بوون، دووبەش لە سێ بەشی میراتە کە ئەبەن)

أ- نامەوی بە دوورو درێژی باسی ئەم خالە بکەم و تەنها بەوه بەس دەکەم کە مەرفۆقايەتی گەیشتوووتە ئاستێک، ئەم ئایەتە لە بنهوه هەلته کێنێ و "کوفری" یە کسانییەتی ژن و پیاو دەکەن. ئەمرۆ هێچ خاوەن ویژدانیکیش قبوولی ئەوه ناکات، کور دوو بەشی هەبی و کچیش یەك بەش. قورتان بە روونی بەرژەوێندی پیاو نەك لە ناو خێزان و کۆمەلگا بە سەر ژن بەرزتر رادهگری، بەلکو لە مەسەلە مێرانی هەر وا دەکا.

ب- هێچ پێویستییهك نییه بە بەشی دووهەمی ئەم ئایەتە. بەراستی زۆر ساویلکانه نووسراوه.

9/ ئایەتی 13: (ئەم دەستورانه سنوورن خوا دایناوه. هەر کەسیکی بە فرمائی خودا و پێغەمبەرەکی بی، دەینێرتتە ناو باغاتێک جۆباریان بەبەردا دەروا هەتا سەر هەر تێدادەبن و لەو پەری بەختەوهریدان.)

ئەوه هەمدیسان باسی باغات و جۆبارەکی بەردەمیانه. . .

10/ ئایەتی 14: (هەر کەسیکی خاوەن پێغەمبەرەکی دەرچی و سنووری خوا بە هێچ بگری، دەبجاتە دور (ناوەراست) ئاگرەوهو هەتا سەر لەوی دەبی و بەو پەری سووکایەتییهوه ئازار دەدری.)

ئەمە شیوهی پەقیینی درنەدیه کە سنووری گشت فەنتازیایەکی سادیستانەي تێپەراندوو! سویند دەخۆم، رێک جەلادە سادیستەکی ناو هەیه خاسەي کەرکوکم بە بێر هاتەرەو چۆن بەوپەری سووکایەتییهوه ئازاری زیندانییهکانی دەدا. . .

11/ تا ئێرە باسی میرات و میرات دابهشکردن بوو، لە پرتکدا ئایەتی 15 دەرگای بابەتیکی تر دەکاتەوه کە هێچ پەيوەندی بەوانەي پێشووهو نییه.

ئایهتی 15: (هەر ژنیكتان كه ههستووكرد نامۆيان به خۆ فێر دهكهن، چوار كهسى خاوهن باوهريان بهرنهسهري-لهو عانهدا كه لێك جوت بوون- وهختی ئهوان هاتن شایهتیان له سهر دان، ههر له مالدًا قهتیسیان كهن تا به مردن لهناودهچن یان خودا دهرهتانیان نیشان دهدا.)
چهند سهرهنج له سیناریوی ئهم ئایهته بدریت، هیشتا ههر كهمه! پیاوهكه دهبی یهكهم جار ههست بهوه بكا هاوسهههكه نامۆیان به خۆ فێر دهكا، پاشان دهبی ئهو "شههمهتهی" ههبی، ههستهكهی بۆ 4باوهردار بگێرێتهوهو ئهوانیش ئامادهی خۆیان دهریبن بۆ ئهم تهكتسیونه پر سهمههه!
ئهوچا دهبی ههر پێنجیان بۆسهههكه زۆر ورد و به دیقتهت دابنێن بۆ گهیشتن به لووتكهی تراژیدیا خۆیناوییهكه، تا له كاتی جوتیبون بچنه سهریان. جا ئهوه حاله!ئی تهگهر ههستی پیاوهكه، ههستیکی بیقهه بوو و بهس، چی روو دهدا؟
ئهی تهگهر ژنهكه ههستی كرد، پیاوهكه نامۆیان به خۆ فێر کردوه؟ ئایا ژنهكش بۆی ههیه 4شایهتی له سهر بگهڕیت-لهو عانهدا كه لێك جوت دهبن- وختی ئهوان شایهتی له سهر دان، ژنهكش بۆی ههیه، پیاوهكه بكوژی؟ نهخیر بیرۆكهی وا به خهیاالی نوسههه قورتان نههاتوه، تنهها بهوه بهسی کردوه، پیاوهكه بهشی دۆزهخ دهبی و خۆ تهگهر بکهه (پیاو) له گوناههكهی پهژیوان بوو، ئهوا خوا دلۆقانه!!من سهرم سوور ماوه لهو زمانه رق و قینداره کویرانهیه كه فهنتازیای تاوان سنووری فیلمه ترسناکهکانی هیتشکوکی پهراوندوه.
12 / ئایهتی 24: (. . .) له بهرامبهر ئهو لهزهتهی له ژنهکانی دهبینن، ئهو مالهی خودا بۆیانی بهیارداوهو کرای خۆیانه له سهرتان، ئیوه ببههه. .

(. . .)
ئهلیتی باسی جندهخانهیه! لهم ئایهته، باسی لهزهت له بهرامبهه کری دهکری!
13 / ئایهتی 25: (کیش دهستهنگه و ئهو مالهی بۆ ههلتاسووری که ژنی خاوهن باوهری ئازاد بینێ، با لهو کیژه باوهردارانه وا بوونهته ئی خۆتان، ماره بکا. خوداش له ههر کس زیاتر له برواتان ئاگاداره. ههمووتان تیره یهکتان، به دهستووری خاوهنیان ماریان بکهه. چون باوه له ناو خۆتاندا ماریان بۆ بپههوه. ئهوانیش با کهنیزانی داوین پاک بن، نه داوین تهر، له ژیرهوه دۆستی نیرینهیان نهبی. بهلام تهگهر له پاش ئهوهی هاتنهبهه رکینی ئیوه، دهستیان دهگهڵ پیاوی نامههره تیکهڵ کرد، ئازادانیان نیوهی ئهو ژنانه دهبی که شوویان ههیه و ئازادن. تهگهر ئیوه خۆراگر بن، بی گومان بۆتان باشتره. خودا له ههله دهبووری و دلۆقانه.)

لهم "کتیبه پیره" ریکا به پروادارانی داوه کهنیزهیان ههبی. ئهمانه پلهی دووههمیان پیدراوه له پاش ژنی ئازاد. ئهو کهنیزانه کرابوون به موگی خۆیان. قورتان کهنیزانی دابهشکردوه بۆ کهنیزی داوین پاک و کهنیزی داوین تهر و به موسلمانان فرمان دهدا کهنیزه داوین تهرهکان نههینن، جگه لهوهش به موسلمانه رهبهنهکان دهلی (تهگهر ئیوه خۆراگر بن، بی گومان بۆتان باشتره). ئالیرهش به ناراستهوخۆ، هینانی کهنیزه باوهردارهکانیش زۆر باش نازانی. بۆیه داوای خۆراگرتیان لێ دهکا!!
ئایا دهکری، ئهو بۆچوونانی "خودا" بۆ کۆمهلگای ئیستامان قبول بکههین؟ تهگهر جیگای قبول نیسه، بۆچی سیفهتی پیرهزی به قورتان دهکری؟ میژووی کۆمهلگای مرۆقایهتی، هیچ نهبی له لایهن خهلیکی کۆمونیست و چهپ و هومانیست و لایهنگرانی مافی مرۆف نهفرهتی لێ دهکهن. کۆمهلگای چینایهتی ئیسلامی سهردهمی محمهد که له لای ههندیک به نمونهی بالا دهخریته بهرچاو و له لایهن کۆلهکه مهلاکانهوه هیمای بۆ دهکری، ئهمهیه: کۆمهلگای خاون پوول و ههزارانه که قورتان داوای پاراستن و پهیرهکردنی دهکات! کۆمهلگایهک به چاوکی نزمتر سهیری بهشیک له مرۆفهکان دهکات، بۆیه قورتان نمویهکی تری کتیبهی دژه مرۆقایهتییه. نمونهی کتیبهی بۆ راگهیانندی چموسانهوهی ژنان و تهحقیرکردنیان.

1 / ئایهتی 29: (ئهی گهلی خاوهن باوهران! مال و دارایی یهکتی-له خوت و خۆرای-مهخۆن، مهگین به سهواو مامهله و بهرازی بوون له ناو خۆتان، که ئهوسا پیتان رهوایه. به ههق نهبی نابی یهکتیش بکوژن. خودا دهربارهی ههمووتان دلۆقانه.)
أ- لهم ئایهتهدا چهسپانندی پهیههندی بازرگانی شوین دهستی خۆی توند کردوه.
ب- سنووری ههق و ناههق کوشتن له کوپیه؟ ئهم پرسیاره بۆ بهزاندنی خودی ههق دهمانبات!
14 / له ئایهتی 32، 33 ههمان بهزمی دوبارهکردنی بی سهروههه: (خودا بۆ خۆی له ههموو شت ئاگاداره)

15 / ئایهتی 33: (دای و باب خزمه زۆر نزیکهکان و ئەو کەسانە پەیمانوو دەگەڵ گریدان، هەر گامێرێکیان لە دوا ماو، بەشی خۆیان پێ بگا. خودا لەسەر هەموو شتێ ئاگاداره.)

لە سەرەتای سورەتی ژن، لە ئایهتەکانی 7، 8، 11، 12، 13، ئەم مەسەلەیه چارەسەرکراوه، ئایا ئەم دووبارەکردنەوهیه، کاتقاسمی نووسەری قورتان ناگەیهنیت؟

16 / ئایهتی 34: (پیاوان بە سەر ژناندا دەسەلاتیان هەس، کە خوا هیندیکی لە هیندی هینترتر بەدی هیناوه. دیاره پیاوان ئەرکی بەری چوونی مایان لەسەر شانه. جا ژنانی باش ئەوانن کە گوئی بیستن و-وەك خودا فەرمانی داوه-دووور لە شوویان شەرمی خۆیان دەپاریزن و ئاگایان لە مائی دەبی. ئەو ژنانەش لە ئەشقی بوونیان دەترسن، نەسەت کەن و جینگەیان لێ جیاکەنەوه، ئەگەر لیشیان بەن، دەبی. ئەگەر دینەوه بەر فەرمان، ئیوه بیانوی ئازاردانیان مەدۆزنەوه. خودا جیتی بەرزو زانیه.)

أ- قورتان پینمایی دەسەلاتداریتی پیاو بە سەر ژنەوه دەکا، خزمەتچیتی ناو مائی کردووه بە تاپۆ بە سەر ژنان. ئەمەڕۆ ئەو قەسەیه نەك هەر قەسە قۆره، بگره باوگ مردگ دەکات بە پیکەنین. بەشداربوونی ژنان لە پڕۆسە بەرهەمهێنان و سەربەخۆیی ئابورییه کە وای کردووه کە ژنیش دەتوانی ئەرکی بەرپۆهچوونی مائ لە ئەستۆ بگری. گۆرپینی بارودۆخی پەیهوئەیه ئابورییهکان وای کردووه، تیز بەم ئایهتە بگری. ئەو خۆ بە زۆر نییه، ئەم ئایهتە بۆ ئەمەڕۆ ناشی و ناگوخی، کەچی ئیسلامیهکان بە زۆر دەیانەوی رەهرهوهی مێژوو بۆ دواوهو بەمن.

ب- بە پیتی ئەم ئایهتە، ژنان دەبی گۆرپایه لێ پیاوان بن!!

ت- هەر کە پیاو ترسی ئەوهی لێ نیش، ژنە کە ئاشقەیه یه کیتی تر بی (تەسەر بکەن) تەنها ترسی لێ بنیشیت، بۆ هیه دەست بە "نەسەت کردن"ی هاوسەرە کە بکا، جینگاکە جیاکەتەوهو رینگاشی پێدەدری لیشی بد! بەراستی ئەم کتیبە نەك هەر پیرۆز نییه، بەلکو کتیبی. . . .

پ- هیچ لۆژیکیک نییه لە دەرپرینی "ئەگەر دینەوه بەر فەرمان، ئیوه بیانوی ئازاردانیان مەدۆزنەوه" چونکە پیاوه کە هیچ بەلگەیه کە بە دەستەوه نییه، هیچی نەبینیوه، ژنە کە هیچی نەکردووه، هەر ئەوه نەدییه، پیاوه کە ترسی لێ نیشتووه.

17 / ئایهتی 36: (عەبدایهتی خودا بکەن و هیچ شت مەکەن بە شەریکی. . .) دووبارەکردنەوهیه کە وەرەسکەرانییه و بەلگەیه کە تره بۆ دنیانەبوونی نووسەری قورتان. پاشان نەسەت دەکات بۆ چاکەکردن لە گەڵ خزم و کار و هاوسی. . . .

18 / ئایهتی 38، 39: (ئەو کەسانەش کە بۆ رووبینی لە مەردم، مائی خۆ بەخت دەکەن و باوەریشیان بە خوا و رۆژی قیامت نیه، (هەوالهتی شەیان دەکەن)، هەر کەشیش شەیتان یاری بی، خراپترین یاری هیه. چیان لێدەهات ئەمانه، باوەریان بە خودا و رۆژی سەلا و ئەوسا لەو مائە کە خودا بەشی داو، بیانەخشیشیا؟ خوا بەکار و بری ئەوان باش دەزانی.)

پێدەچی نووسەری قورتان تیکەوتووه لە بەرامبەر ئەو جۆره کەسانه کە چاکە دەکەن و برۆیان بە خودا نیه! بۆیه هیچ وەلامی پێ نەبووه تەنها "هەوالهتی شەیتانیان دەکا" و پاشان پرسیار دەکا (چیان لێدەهات ئەمانه، باوەریان بە خودا و بە رۆژی سەلا و ئەوسا. . .)

19 / ئایهتی 48: (خودا لەوانه خۆش نابی کە بیژن هاوکاری هیه. . . ئەو کەسانە دەلین: خودا هاوکاری هیه، بوختانیکی گەورەیان لە دەم دەردهچی و تاوانیکی مەزن دەکەن.)

ئەم ئایهتەش دەبارە کراوه. سەیر ئەوهیه ئیسلامیهکان دەلین، قورتان بە زمانیکی زۆر بەرز نووسراوه! بەلام پرسیار ئەوهیه، ئەم هەموو دووبارەکردنەوهیه مانای چی دەدا؟!

20 / ئایهتی 56: سەرلەنوی هەرەشو گۆرەشە سوتاندن بە ئاگره، ئەوهتە نووسراوه: (ئەو کەسانە لە نیشانەکانی ئیمه حاشا دەکەن، لە دوا رۆژدا بە ئاگر دەیان سوتین هەتا پینستیان داپلۆخا، پینستی تریان بۆ دەگۆرین تا ئازار پتر بجیژن. خودا خاوەن دەسەلاتی لە کارزانە.) چێژەرگرتن لە ئەشکەنجە و ئازاردان هەموو سنووریکی بەرهەرییهت بەزاندووه. بەرامبەر بەم دەقه کە ئۆستایانە نرخی مرۆف دەکا بە هیچ، ئیتێ چی باسی دادپەروری، مافی مرۆف لە ئاینی ئیسلام دەکری؟

- 21/ ههمدیسا، دووباره کردنهوی قسه بئ سهر و بهره کانه: (ئمو کهسانهش که بوونهته خاوهنی بر و او ئاکاری چاک ره چاو ده کهن، ده یان بهینه باغاتی وا جۆباریان به بهردا ده و او ههتا سهر تیا ده بن، ژنانی پاک له گش عهیب و سیبهری پریان ده دهینی). .
تایا ئهمه خو هه له خه له تاندن و گالته جاری به خه لگ نیه؟
- 22/ نووسهره کهی بهو ئه قلهوه، بهو کوشتن و برینه سادیستانهوه، له ئایهتی 58 باسی عه دالهت ده کا! کام عه دالهت؟ عه دالهتی بازگان؟ سهرۆک خیل؟ بۆرژوا؟ کرێکار؟
- 23/ ئایهتی 59 بانگهزای به رفهرمان ده کا، وهک بلیی پیشتر ده یان جار ئهم بانگهزاه نه کرابی، جیاوازییه کهی ئه وهیه، لیتره دا داوی ملکه چیش بۆ کار به دهستان ده کا. ئهم ئایهته بهم شیوهیه دهستی پیده کات: (ئهی گه لی خاوهن باوه ران! به رفهرمانی خودا و پیغه مبهری خودا و کار به دهستانی خو تان بن. . .)
- 24/ ئایهتی 74، 75، 76 ئایهتی ره واپندان و به ههق ناولینانی خهزا کردن له ریگای خودایه. بۆ نمونه ئایهتی 74 بهم شیوهیه: (با ئهوانهی بۆ قیامهتی دهس له دنیا به هه لده گرن، بچنه خهزا له رای خودادا. ئه وهش که ده چیتته خهزا له ریی خودا، چ بکوژری و چ سهر کهوی، لهو دنیا پاداشتیکی گه وهی ده دهینی).
- ئیتز به هوی ئهم جۆره ئایه تانه وه که پیشتریش له سورتهی مانگا و ئال عومرانددا دووباره کراونه ته وه، زه مینه خۆشکراوه بۆ شهرو شۆری داگیر کردن، کوشتن و سهر برینی "دوژمنان" و به کوبه کردنی ژنان و کچانیان به درێژی میژوی ئیسلام. ئایهتی 76 ییش دووباره کردنه وهیه کهی بئ مانایه که پیشتریش چهن دین که رهت نووسراوه: (ئهوانهی خاوهن باوه رن، خهزا له رای خودا ده کهن. ئهوانهش که خاوهن ناسن له ریگی تاغوت شه ر ده کهن. ده سا بچنه شه ری ئهوانهی دوستی شهیتانن، فیلی شهیتان زه بوون و بئ هیژو پیژه.)
- 25/ له ئایهتی 77 دا سهر له نووی داوی زه کات ده کری!
- 26/ له ئایهتی 83 دا نووسراوه: (ئاخو ئه مانه له قورئان ورد نا بنه وه- سهره نجی رانه کیتشاون- ئه گه ره قهرئان کاری کهسیکی تر بوایه غه برز خودا، دیاره مبههستی نارێک و دژ به کتریان فره تیدا پیدایه ده کرد.)
- ئاخر هیچ کتیبیک ههیه وهک قورئان ئه وه موو سیفه ته دژانهی تیدا بی؟ ئه وه موو فه تازییه سادیسانه له کوی و که سایه تی یا بوونی دلۆقان له کوی؟ راستی و ئه وه موو گومان کردنه ی نووسه ری قورئان که به ریژیایی کیتابه کهی دووباره ی ده کاته وه له کوی؟ ئه وه کتیبه به هه موو ره هه ندیکی زانستی، بایه خی خو ی له ده ست داوه، ئاخر کام یاساناس ده ویری ئه مرۆ سزای سووتاندن به سهر مرۆ فیککی تاوانبار بدا؟ ئه ی ئه وه هه موو مبههسته ئاستنزمه له راده به ده ره له باره ی ژنانه وه چی لی بکه یین؟
- 27/ دووباره کردنه وهی بئ مانای پر له گومان سهر له نووی سهرمان سوور ده کا له باره ی کتیبیککی وا ساویلکانه: (غه برز خودا هیچ شت بۆ په ره ستن نابی. له روژی هه ستانه وه- که هاتنی بئ گومانه- لیکترو کوژه کاته وه. جا قسه ی کی له قسه ی خودا راسته؟).
- 28/ له ئایهتی 88 هاتوه: (. . . ئاخر ئیوه گه ره کتانه کهسی خوا ریگی لی گوم کا، بیخه نه سهر راسته ری؟ ههر کهسی که خودا ریگی لیی بگۆری، تو ناتوانی ریگایه کی بۆ پیداکه ی.)
- ئاخر ئه وه نا کوکی نییه، له لایه که وه "خوا" به خو ی ریگه له خه لگ وون ده کا" له لایه کی تره وه بانگه وازیان ده کا بۆ بر واهیتان به خو ی! له ولایشه وه نووسراوه، خوا په خشنده یه و لینی ده بووری!!
- 29/ له ئایهتی 89 دا به زه بره زهنگی تیرۆریستانه ده یه وی خو له لگ بۆ خهزا کردن بیا، ئه وهی له گه لیان نه روا، بانگه وازی کوشتیان ده کا!. ئه مهش دهقی ئایه ته که یه: (ئمو دوور وانه- ههر وهک خو یان بیدینن- گه ره کیانه ئیوهش له دینو وهر گیژن، ئه وسه وه کوبه کتان لی بی. جا تا ئه وان له رای خودا خو یان ده ره ده ر نه کهن و وه لتان نه یینه خهزایه، ئیوه دوستایه تییان مه کهن. ئه گه ره ئهم کاره شیان نه کرد، ئیوه له ههر کوی تووشیان بوون، ریی هه لاتنیان مه ده نی و فهر اقی ره شیان لی بپن. ده گه ل هیچ کامیش له وانه دوستایه تییان ههر نه بی و یاریا وه ره له نیویانا هه لمه بژیرن.)
- 30/ له ئایهتی 90 خوا ده سه لاته که ی به موحه مه د ده داو بانگه وازی کوشتن. . . کوشتن. . . تا سهر کهوتن، ده کا: (. . . له ههر کوی به گیرو هیتان بیا نکوژن و مه هیلن له ده ستوو را کهن. ئه وا ئیمه له سهر ئه وان ده سه لاتی ته وا ومان داوه به ئیوه.)

31/ له ئایهتی 92دا به روونی بزمان دهرده کهوی که باوهرداره کان کویله بان راگرتوه. سهیر ئهوه به که سههرای ئهوهی بهشیک له کویلانه بوون به باوهردار، بهلام ههر به کویله ناویان دهری و دهیانسان، تنها ئهوه نهی بهشیکیان ناو ناوه کویلهی باوهردار و بهشیکیان کویلهی بی باوهردار!! له ئایهته نووسراوه: (. . . ههر کهسیکیش باوهرداره و، باوهرداری به ههله بهدهست کوژراوه، دهبی له بری ئهوه کوشتنه کویلهیه کی خاوهن باوهردار نازاد بکا و خوینباییشی بدا به کهس و کاره کهی. . . .

32/ ئایهتی 122 سههر له نووی به لینی باغات و جوواره که به پروادار و تاکار چاکه کان دهده!! ئه مهش ئایهته کهیه: (ئهوانه که به پروان و تاکار چاکن، دهیانبهینه ناو باغاتیک جواریان به بهردا دهر و او ههتا سههر تیا ده بن. دیاره وادهی خودا ههقهو کی له خودا راستگوتره؟). ئایهتی 124 دووباره کردنهوهیه: (ههر مرۆیه که ههر هینده خاوهن باوهردار تاکار چاک بی، دهچنه بهههشتهوه به ته ندازهی تلشی وردیلهی ناوکه خورمابهش ناههقیان لی ناکری).

33/ ئایهتی 126 دووباره کردنهوهیه: (ههر شتیک له ئاسمانان و زه میندایه، هی خودایه و ههر خودایه له هه موو شت ئاگاداره).

34/ ئایهتی 128: (ئه گهر ژنیک ههستی بهوه کرد میرده کهی ئه شقی بووه یا نه روی لی وهرده گپری، قهیدی ناکا، ههولتی له هه ژ هاتن بدن، ئاشتبوونهوه لهوه دردۆنگیه باشتره. خوشهویستی مائی دنیاش له لای هه موو کهسی ههیه. جا ئه گهر چاکه ی بکن و خۆ له هه له بیاریزن، خودا له ههر کاری دهیکه ن ئاگاداره).

لیره دا دهبی بهراوردی ئه م ئایهته له گه ل ئایهتی 34 بکهین تا به ئاشکرای دوو رووی قورئان له باره ی مافی ژانمان بۆ دهر بکهویت: (ئهو ژاننهش له ئه شقی بوونیان دهرسن، نسحت کهن و جیگه یان لی جیاکه نهوه، ئه گهر لیشیان بدن، دهبی. ئه گهر دینهوه بهر فرمان، ئیوه بیانووی ئازاردانیان مه دۆزنهوه. خودا جیی بهرزو زانایه).

ئه گهر ژن ئه شقی بی، پیاو بۆی ههیه لیشی بدا، بهلام ئه گهر پیاو ئه شقی بوو، ئهوا نووسوری قورئان پپی دهلی "قهیدی ناکا، ههولتی له هه ژ هاتن بدن، ئاشتبوونهوه لهوه دردۆنگیه باشتره!!

35/ ئایهتی 131 دووباره کردنهوهیه: (بۆ خودایه ههر شتیک له ئاسمانان و زه میندایه. . . .)

36/ ئایهتی 132 هه م دیسان: (ئاری هه رچی که له ناو عاسمانان و زه میندایه، سههر به خویه).

37/ ئایهتهکانی 137، 138، 139، 140، 141، 142، 143، 145، 146، 147، 148 دووباره کردنهوهی چه ن دین جاری بی سهرو شوینی هه ره شه کردن، ئاگرو بهههشته!!

37/ خوینهری خوشهویست! وهک دهزانن، له سههره تای سوهرتی ژن، قورئان باسی میراتی کرد، باسی دووبهشی پیاو له بهرامبهر بهشیک ژنی کرد، کهچی ئهوا سههر له نووی له کوتایی سوهرته که، له ئایهتی 176 دا نووسراوه: (. . . ههر نیینهی دوو ئهوهندهی میینه میرات دهگری. . . .) دووباره دهکریتهوه! باشه، ئیستا چی له م باره یهوه بنووسم؟ وهلامی ئه م پرسیاره بۆ بهریتزان دههیللمهوه! ههر ئهوهنده ده لیم تف له جههل و دو اکهوتن! 2002/12/22

له باره ی سوهرتی ئه م ئایهته

1/ له ئایهتی 2 هاتوه: (. . . له سههر چاکه ی پاریزگاری، یارمهتی یه کتری بدن، نهک له سههر تاوان و غهدر. ئه شقی له خودا بترسن، چونکه خودا نافهرمانان زۆر به توندی ته می دهکا).

ئه مه یه کیکه لهو ئایهتانه که زۆر دهگوتریتهوه، گوایه "خودا" تاوان و غهدر قبول ناکا! ئه ی بانگهوازی خهزا و جهنگ، تاوان و غهدر نییه له گیان و ما و حالی خه لک که له ئایهتهکانی تر به دهیان جار بانگهوازی بۆ دهگری؟

2/ له ئایهتی 3 هاتوه: (له سههرتان ههرام کراوه مردارو خوین و گوشتی بهراز. . . .)

له سوهرتی بهقهره ئایهتی 173 فهرمانی ههرامکردنی گوشتی بهراز دراوه، ئه ی له سوهرتی ئه م ئایهته بۆچی سههر له نووی دووباره دهیتهوه؟

3/ له ئایهتی 5 هاتوه: (وا له مرۆیا هه موو شتیک خاوتنتان بۆ رهوایه، ئهو شتانهش کهوا ئه هلی کتیب ده بخۆن پپوره وایه. ههر وهک خواره مهنی ئیوهش بۆ ئه هلی کتیب رهوایه. ژنانی خاوهن باوهردار و نازاد و داوینپاکیشتان بۆ رهوایه و ئهو ژنه داوینپاکانهش که بهر له ئیوه

کتیبیان پیدراوه، بمرجه که ماره‌یه‌کانیان بدنی. خوشتان ده‌بی داوین پاک بن نه داوین پیس. دۆستی میوینه‌شان له ژیره‌وه نه‌بی. همر کهش له باوه‌ری هینان حاشا بکا، کرده‌وی به فیرو و روژی سه‌لاش له زیانبارانه.

أ- دوو جار له سهر یه‌ک خواردنی به‌راز حرام ده‌کریت، که چی لهم نایه‌ته نووسراوه (ئو شتانه‌ش کهوا ته‌هلی کتیب ده‌بخۆن پپوره‌وايه!!
ته‌دی ته‌هلی کتیب به‌راز ناخۆن!!

ب- چونکه قورئان ده‌برینی ته‌قلی پیای خیله، بۆیه له باره‌ی هاوسهریتی ته‌نها به زمانی پیاهوه ده‌دوی، پیای له سهر ژن بریار ده‌دا، ژنانی کردووه به چهند پله‌یه‌ک: ژنی داوینپاک، ژنی تازاد، ژنی داوین پیس، ژنی کویله، ژنی کویله‌ی باوه‌ردار، ژنی کویله‌ی بی باوه‌ر.

ج- رهايه بۆ باوه‌رداران ژنی داوینپاک ته‌هلی کتیب به‌هینن! ته‌ی به پپچه‌وانه‌وش ده‌بی؟ ته‌ی مه‌گه له سوره‌تی ژن (نایه‌تی 25) نه‌نووسراوه: (هه‌مروتان تیره‌ی یه‌کترن) !!

4/ نایه‌تی 9: (ئو که‌سانه‌ی باوه‌ردار و ئاکار چاکن، خودا به‌ئینی پیداون که له گونا‌هیان ده‌بووری و پادا‌شتیکی زۆر گرنگیان پی ده‌به‌خشی).
ئایا پاش ئو هه‌موو په‌یمان و به‌ئینه‌ی بی ئه‌رزشانه‌ی قورئان که پپشتر به ده‌یان جار نووسراوه، هیچ پیوستیه‌کی تایبه‌ت هه‌یه به نووسینی ئه‌م نایه‌ته؟

5/ نایه‌تی 10: (ئو‌وانه‌ش که بوونه خودا نه‌ناس و نیشانه‌کانی ئیمه‌یان به درۆزانی، گشتیان هه‌والی ئاگرن).

ته‌ی لی‌ره ئه‌م هه‌مه‌شه‌کاریه مانای چی ده‌دا؟ ده‌یان جار ئه‌م په‌ره‌گرافه دووباره‌کراوه‌ته‌وه.

6/ نایه‌تی 12 و 85 دووباره‌کردنه‌وی داوای نوێژکردن و زه‌کات دانه‌و سه‌دباره‌کرنی باغات و جۆباره‌کانی به‌رده‌میانه. به پیوستی نازام ده‌قه‌کان بنووسمه‌وه.

7/ نایه‌تی 17، 18 و 98 دووباره‌کردنه‌ویه‌کی بی‌فه‌ره: (مولکایه‌تی ئه‌م ئاسمان و زه‌مینه سهر به خوايه و چی پی خۆش بی وهدی دینی و ههر خودایه له سهر هه‌موو شت توانایه).

8/ نایه‌تی 38: (ههر که‌سیکی دزی بکا له سزای دزی کردنی ده‌بی هه‌ردوو ده‌ستیان بپن، که ئه‌مه ته‌نبی کردنه له خواوه. خودا خواوه‌ن ده‌سه‌لاتی له کارزانه).

هیکه‌متی ئه‌م قسه‌یه چیه؟ چیت نیه بۆ ئه‌و "خودایه" که ده‌سه‌لاتی ره‌های هه‌یه به سهر هه‌موو شتی‌کدا، بلی: هۆکانی دزی له‌ناو بیه‌ن؟
9/ نایه‌تی 39، دووباره‌کردنه‌ویه.

10/ ههر به جاری دووباره‌کردنه‌ویه‌کی وه‌ره‌سکه‌ره: (ته‌دی تو خۆت نه‌تزانیه ئه‌م ئاسمانان و زه‌مینه مولکی خودان؟ ههر که‌سی خۆی مه‌یلی لی بی لپی ده‌بووری و ههر که‌سی‌کیش خۆی حمز کا تازاری ده‌دا؟ خودا له سهر هه‌موو شتی‌ک توانای هه‌یه).

11/ نایه‌تی 55: (دۆستی ئیوه ههر خودا و پیغه‌مه‌ریه‌تی و ئه‌و ده‌سته‌ی باوه‌ردارانن که بۆ نوێژ و زه‌کات ده‌رۆن و به‌ره‌و خودا له کپنۆش‌دان).
دووباره‌کردنه‌وی ئه‌م نایه‌تانه به‌لگه‌ی گومان له خۆکردن، فیلبازی، نه‌زانی و گیلایه‌تییه و هیچی تر. ئه‌مه‌یه ئاستی نووسینی بالا؟

12/ له نایه‌تی 60 باسی ئه‌وه ده‌کری که خودا نه‌حله‌تی له هه‌ندی کهس کردووه و هیندی‌کیانی کرده مه‌یون، هیندی‌کیانی کرده به‌راز. . . .
ئه‌وه 1400 سال به سهر ئه‌م نووسینه‌ی ده‌روات، کهس به نووسین یا به چاری خۆی شتی وای نه‌یینه‌وه!

13/ نایه‌تی 86 له راده‌به‌ده‌ر دووباره‌کراوه‌ته‌وه: (ئو که‌سانه‌ش که دژ به دین وه‌ستاونه‌وه نیشانه‌کانی ئیمه‌یان به‌درۆ زانی، دیاره جه‌حه‌نده‌م جییانه).

له‌م باره‌یه‌وه پیوست به هیچ ده‌برینی‌ک ناکات!

جگه له‌و نایه‌تانه که له هیچ و خۆرای و به بی تام و له‌زه‌ت بۆ چهن‌دین بار دووباره‌کرانه‌ته‌وه، باسی کۆمه‌لی نه‌ریت و یاسای ناو کۆمه‌لگای عه‌ره‌ب ده‌کری. بۆ نمونه‌ی هه‌لال و حه‌رام کردنی راوکردن و خواردن. که‌رچی پپشتر باسی شه‌رپنه‌کردن کراوه له حه‌رامه‌مانگه‌کان، به‌لام سهر‌له‌نووی لی‌ره‌شدا دووباره‌کراوه‌ته‌وه. که باسی خواردنه‌ی هه‌لاله‌کان ده‌کری، له گه‌لیشدا باسی هه‌لالی ژنیش ده‌کری که هیچ به باسه‌که‌وه په‌یوه‌ندی نییه،

ئەو نەبى كە "ژنیش گوشتە" و وەك خوار دەمەنى پیاوان سەبیر دەكرى! ئاخىر باسى خوار دەمەنى لە كۆي، و باسى هاوسەرئىتى و خۆشەبىستى لە كۆي!

لە كاتىكدا لە ئايەتى (8) دەنوسرى (بە يەكسانى و بە بى جىاوازی لە گەل خەلكا رەفتار كردن دەبىتە هۆى پتر نزیكەوبوون لە پارێزگارى. لە خواش ترسوو هەبى چونكوو لە هەر كارى ئیوه دەيكەن ئاگاداره). بانگەوازی شەروشۆر دەكا لە دژى بى باوەران، هەموویان بە سەخترین شیتوه سزا دەدرین. بەكردهوه جىاوازی دەكرى، جىاوازی لە ئاین، لە رۆپهسى هاوسەرئىتى و لە بۆچوون بۆ برۆای مسیحییهكان لە بارەى خوا و ناوانیان بە كافر كە لە چەندین ئایەت خویترشتنى كافران حەلال كراوه، ئەووتە نوسراوه: (ئەو كەسانەى گوتویانە: هەر خودا خۆى مسیحى كۆرى مەریهە، دیاره لە دین وەرگەرۆن. هتە. ئەم ئایەتانه دەقاردهق ئایەتى 8 هەلدهوه شیتیننەوه.

لە ئایەتى 31 باسى ناردنى قەلەرەشەیهك دەكا لە لایەن خوداوه! سوپاس بۆ ئەم زانیارى و بلیمەتییه! ئەگەر ئەم دەقه بەرزەى قورتان لە گەل ئەو دەقانه بەراورد بكرین كە بە چەندین سەده پىشى قورتان نوسراون وەك ئەفسانەكانى بابل، سۆمەر، فەرەعونییهكان، كە هەر هەموویان بە زمانىكى زۆر بەرز نوسراون، ئاستنزمى قورتانمان بۆ دەردەكەوتت (تەورات و ئەنجیلیش بە هەمان شیتوه). بەلام سەرەراى ئەوهش دەبرپىنى جوانیشى تىدايه وەك ئایەتى 32: (. . . هەر كەسى، بى تاوانىكى بكۆزى كە نە گوناھى كرىبى و نە خراپەى لە زەویندا لى روودابى، وەك ئەمەیه كە گش خەلكى سەرزەوى لەناوبردبى و هەر كەسىكىش بى تاوانىك رزگار بكا، وەك ئەمەیه كە هەموو خەلكى سەرزەوى لە مردن رزگار كردهوه.

بنیاته دارژاوهكانى ناو قورتان، لە بارەى رەوشت و خۆشەختى لە سوچەنگای رەوشت و تىپرامانى ئەو سەردەمە سەرچاوى هەلگرتووه. هەلبەت نە رەوشت بابەتیكى نەگۆرە و نە خۆشەختى و نە تىنگەشتن. ئاخى رەوشتى كۆیلە و خاوەن مۆلك جىاوازن، هەر وەك چۆن ئەمۆر رەوشتى كۆمۆنىستەكان لە رەوشتى هەموو پەلۆپهكانى بۆرژواكان جىاوازه.

دانانى خودا بە راستى رەها، سوپەر دەسەلات، بانگەوازی گىانى شەرئەنگیزی لە پىناوى خودا بەلینى خۆشەختى لە پاش مردن، هەموو ئەمانە بە پىشتەستن بە كۆمەلنى چىركى ئەفسانوى، كارىكى واى كردهوه، بە بەرەوام لە خزمەتى چىنى بالا بى لە ناو ئەو كۆمەلگایانە كە ئاینى ئىسلام لەناویاندا بالا دەسته، ئەوى بە پىچەوانەوه بىرى كرىبى دنیاشیان لى كردهوه بە دۆرخ. سەرئەنجام ئەمەیه دەبىینن: گرنگ نىیه كى لەو وەلاتانە لەسەر دەسەلاتە (پاشا، دىكتاتۆرىكى سەرباز، فاشیست، دیموکرات) بابەتى رەخنەگرتن لە ئاین بە رادەیهك كراوتە تابوو، بەدەگمەن لىكۆلینەوهى رەخنەگرانه لە بارەى قورتانەوه كراوه.

بۆ ئەوى زیاتر درنەدایەتى ئەم ئاینە بناسین، دەبىین دەولتەكانى جیهانى ئىسلامى، ئاین بە ئاینى رەسمى دەولتە دەناسن، لە سەر بلندگۆى هەزاران مزگوتەوه بانگەوازی بۆ دەكەن، وەزارەتیان بۆ تەرخان كردهوه، شەریعەتى ئىسلامى پەیرەو دەكەن، بنكەى زانیانى ئىسلامیان هەیه. هتە، بەلام رىگا نادەن وتارىكى رەخنەگرانه بلاوبكریتتەوه!

بەشداربووان لەم تاوانە، لە رىكخراوه ئىسلامییهكانەوه دەستى پىدەكات تا حوكمراپانەكان، رۆژنامە، گۆقارو ساینە "ئازاد" و "بیلایەن" هەواكەوتووهكانى ناو ئىنتەرنێت! بلاوكردنەوهى خورافە، گەمژەبى و جەهالەتى هەندى خوردهفرۆش كە دەلین خودا مانگایە، ژنە یا بتە بە ناوى رۆشنبیرهوه و دانانى ئەو جۆرە بۆچوونانە بە فەلسەفە و بلیمەتى لە لایەن هەندى كەسانى ترهوه، نیشانەى گالتهجاری ئاستى تىنگەشتنە لە رۆشنبىرى! فەلسەفەى چى؟ ئاخى پىشى هەزاران سال بە پراكسىس هەزاران خوداى ژن هەبووه.

گومان لەوهدا نىیه كە شیوعییهكان بەرژەوهندى بالایان هەیه لە رزگار كردنى كرىكاران و زەحمەتكیشان لە هەموو كۆت و نجریكى ستمكارى. ستمەى ئاینى یەكێك لەو كۆت و نجیرانە پىكدەهینیت، بۆیه رەخنەگرتن لە ئاین و لەگۆرناى كارتىكردنە كۆنەپەرەستانەكەى ئەرکى شیوعییهكانە!

2002/12/24

سورەتى ئەنعام

هموو هیزه کۆنهدیه‌رسته‌کان و نه‌یارانی نه‌هیشتنی هموو جوړه‌کانی چه‌وسانه‌وه ده‌لین: (ئوه یوتزیبایه‌که جیبه‌جی نابی) که چی ههر به خوین بپوا به خورافه‌تگه‌لیک ده‌کن، مرۆف ده‌بی چین چین ناره‌قی نیوجاوانیان بۆ برپێژی. ئیمه له سه‌ر بنه‌مای واقعی، لی‌ره، له سه‌ر ئه‌م زه‌مینه، له سه‌ر بنچینه‌ی هه‌لسه‌نگاندنی په‌یوه‌ندییه‌ چینایه‌تییه‌کان و نه‌هیشتنی مه‌رحه‌کانی زیده‌بایی، بانگه‌وازی ژبانی خوشگوزه‌رانی، دۆستایه‌تی مرۆف له گه‌ل مرۆف ده‌که‌ین به بی خورافه‌ی ناووناتور و ره‌گه‌زی خودا. ئه‌وانیش بپروایانه‌پناه به به‌لینیی خوشگوزه‌رانی و ژبانی ئاسوده له حه‌له‌له‌ی ئاسمان!...

یه‌کیک له‌و گرفتانه که پێشم دی له خویندنای قورئان ئه‌وه‌یه، بۆچونه‌کان له راده‌به‌ده‌ر دووباره ده‌کرینه‌وه، ئه‌مه‌ش هه‌یه‌که بۆ به‌هیزکردنی گومانیکیی زیاتر له ده‌قیق گوايه ته‌قل و ده‌سه‌لاتی ره‌های ئه‌م گه‌ردوونه "دایه‌زانده‌وه". ئه‌و دووباره‌کرده‌وانه هه‌یج شتیکی نوێ بۆ فیربوون نالین، زیاتر نیشانه‌ی گومانی نوسه‌ره‌که‌ی پێشاندده‌دا، چونکه ئه‌وه‌ی قورئان باسی ده‌کا (داهینانی گه‌ردوون، ئاده‌م و هوا، ته‌وه‌فان، وێرانکارییه‌کان و زۆر شتی تریش) پێشتر له شارستانییه‌تی سو‌مه‌ر، بابل و که‌نعانی باسیان لێ‌وه‌ کراوه. ئه‌م بۆچونه له خۆرا و بۆ بوختانکردن نییه، به‌لکو ئه‌و ده‌قانه له پشکنینه‌کانی شوینه‌واره کۆنه‌کاندا دۆزراوه‌ته‌وه و بلا‌وکراوه‌ته‌وه.

1 / ئایه‌تی 1: (په‌سن و سوپاس بۆ خودایی که ئاسمانان و زه‌مینی چی کردووه و تاریکیی و رووناکییش ئه‌و په‌یدای کرد. ئه‌و که‌سانه‌ش که حاشایان له په‌روه‌نده‌یان هه‌یه، دین له‌پاشان شه‌ریکی بۆ په‌یداده‌که‌ن).

أ- سه‌رله‌نوێ خوا په‌سه‌و سوپاسی خۆی ده‌کا! ناماقول و دووباره‌کراوه‌یه.

ب- ئاسمان و زه‌مینی چی کردووه، زیاد له پێویست چه‌ندین جار دووباره‌ی کردووه.

ت- به‌راوردکردنی سه‌له‌واتی اخناتۆن له سه‌نای خودا له گه‌ل مزمووری 104ی ته‌ورات (بۆ نمونه) زۆر درۆده‌له‌سه‌ روون ده‌کاته‌وه:

اخناتۆن: . . . چه‌ند فره‌رهنگن کرده‌وه‌کانت. . . به‌ گوێره‌ی ویستی خۆت زه‌مین و هه‌موو خه‌لک و ئاژه‌لان داهینا. -به‌ کورته‌کراوی

مزمووری 104: چه‌ند مه‌زن کاره‌کانت. هه‌موویان به حکمه‌تی خۆت دروست کرد. (سه‌رچاوه: مغامرہ العقل الاولى، فراس السواح، لاپه‌ره‌ی 133 و 134-ده‌بی هه‌موو که‌سیک ئه‌م کتێبه‌ بخوینێ-). به‌ بۆچونی ئه‌لسواح: (1- ئایینی ئه‌توونی و یه‌هودی یه‌که‌م ئاین له میژوو دا‌کۆکی له یه‌کانه‌گی خودا ده‌که‌ن. . . 2- هه‌ردوو ئاینه‌که گشت جوړه وینه‌کیشان یا په‌یگه‌رتاشی خودای تاکانه یاسا‌گر دووه. بۆیه هه‌موو په‌یگه‌ره‌کان له کاتی ته‌خناتۆن وێران کران و ناو وینه‌ی هه‌موو خوا‌هنده کۆنه‌کان له سه‌ر دیواری په‌ره‌ستگا‌کان ره‌شکرانه‌وه. . . 2- ته‌خناتۆن له مملانیی له گه‌ل ئه‌و ئاینانه‌ی هه‌بووه، ویستی ئۆزۆریس که یه‌که‌م خوا‌هنده‌ی خه‌لکی بوو له مه‌له‌کوتی بۆ رۆژی سه‌لا، یاساغ بکات. . . بۆیه له ئایینی یه‌هودی بیریکی روون له باره‌ی ژبانی پاش مردن به‌دی ناکرێ، ته‌نانه‌ت ئه‌م بیرۆکه‌یه بۆ ماوه‌یه‌کی دوورو درێژ کوفریکی گه‌وره‌ بوو، ئه‌م بیرۆکه‌یه زال نه‌بوو به سه‌ر هه‌ندی له پرواده‌ره‌کان ته‌نها له سه‌رده‌میکی دره‌نگتر و پێشی ده‌رکه‌وتنی مه‌سیح. 4- له به‌ر ئه‌وه‌ی ئاینه کۆنه‌کانی میسر په‌یوه‌ندیان به جادوو‌که‌ری هه‌بووه، بۆیه ته‌توونیه‌کان دژی جادوو و جادوو‌که‌ری راوه‌ستان و کارتێکردنه‌کانی له ناو کۆمه‌لگا، په‌کخست. به هه‌مان شێوه له ئایینی یه‌هودیه‌یه‌کان جادوو‌که‌ری حه‌رام کرا.

2 / ئایه‌تی 2: (ئو خودایی که ئیوه‌ی له قور چی کرد و ماوه‌ی ژینی بۆ داناو. . .) پێشتر چه‌ند جارێک نووسراوه که به قور مرۆقی دروست کردووه.

3 / ئایه‌تی 3: (له ئاسمانان و زه‌میندا خوا ههر ئه‌وه له نه‌یتنی و ئاشکراتان ئاگاداره و ههر کارێک بیکه‌ن ده‌یزانی).

ئه‌میش ههر دووباره‌کرده‌وه‌یه‌کی بی مانایه.

4 / ئایه‌تی 9: (خۆ ته‌گه‌ر راسپارده‌مان فرشته‌ش با، ههر ده‌بوو جلکی پیاویکی ده‌به‌ر بکه‌ین و ئه‌و جلله‌ی ئه‌وان ده‌بپۆشن، ئه‌و پۆشیبای).

قورئان (ئاینه‌کانی تریش به هه‌مان شێوه) له‌م ئایه‌ته‌ش ته‌نها پیاو ده‌بینی، ژن به پێی قورئان، شایه‌نی ئه‌وه نییه په‌یامی پێ بنی‌دریت. بۆچی له‌و هه‌موو پیغه‌مه‌برانه‌ی "خودا"، ته‌نها یه‌کیکیان ژن نه‌بووه؟

5 / ئایه‌تی 12: (بپۆشه‌هه‌رچی له ناوی عاسمانه‌کان و زه‌میندا، مالتی کێ یه‌؟ بپۆشه‌: هه‌موو بۆ خودایه. . .)

پاش ئه‌وه‌ی چه‌ندین جار نووسراوه که هه‌موو شتی ئاسمان و زه‌مین هی خودایه، لێ‌ره‌شدا سه‌رله‌نوێ وه‌ک پرسیار دایه‌درپێژی!

6/ ئایهتی 14: (. . . که ئاسمان و زه‌مینی داھیتاوه. . .) !!

7/ ئایهتی 25: (ئى وايان له‌ناودا ھەيە گۆیت پیندەدا، بەلام ئیمە پەردەپە کمان بە سەر دلێان ھەلکیشاوه که تیت نەگەن، گرانییشان خستۆتە ناو گۆتچکەیان که (نەبیست) و ھەر نیشانەیکە بێین باوەرناکەن. ئى واش ھەيە که دینە لات جوابە جەنگیت دەگەل دەگەن، ئەو کەسانەى

خوانەناسن ئیژن: ئەمە چۆکی پیشینەکانە و چیت نیه.)

1/ ئەمە یەکیکە لە گەمە بێفەرەکانی قورئان و ناکۆکییەکانی که پیشتریش چەندین جار دووبارە کراوەتەو. بە پیتی ئەم ئایەتە بێ، ھەموو بێ باوەریک دەتوانی بلی" گۆیمان پیندا، بەلام خودا بەخۆی پەردەپەکی بە سەر دلێان ھەلکیشاوه، گرانییشی خستووتە ناو گۆتچکەمان، بۆیە بڕوامان نەھیتا".

2/ پاشان ئەو راستە که قورئان چۆرە که پیشنەییەکانی گێراوەتەو، ئەدی باسی مریەم و مەسیح ناکا؟ ئەى باسی موسی و ئیبراھیم و قابیل و ھابیل. . . ھتد ناکا که لە تەورات و ئیجیلیش باسیان کراوە؟ ئەى باسی تەوہان ناکا که لە ئەفسانە، شیعەر و چۆرە کۆنەکاندا ھاتووە؟ ئەوہ راستییەکی بەلگەنەویستە که ھەموو باسەکانی قورئان پیشتر، بە 1500-1800 سالیئیش باسکراون. بۆ نمونە تەوہان لە جوانترین، مەزنیترین و کۆنترین مەلخەمەى مرۆفایەتی (مەلخەمەى گلگامش) ی بابلی بە وردی باسکراوە:

. . . گلگامش. . . مەسەلەیکە که شاردراو بوو بۆتان دەردەخەم

و نەییئیکە لە نەییئیکەکانی خوداوەندنتان پێو ئیژم

(شوریباک) شاریکە تۆ دەیناسیت

لە رۆخی رووباری فوراتە،

شارەکە و خواوەندەکانی ناوەراستی پیربوون،

ناخیان پیتی گوتن، تەوہانینک بنیژن،

.....

و پاپۆریک درووست بکە،

مولکایەتیە کانت بەجیئەیلە و خۆت رزگار بکە،

شەکە کانت بەجیئەیلە و ژیانت رزگار بکە،

کاریکی وا بکە، تۆی ھەر لە گیانلەبەریک ھەلگەرە،

ئەو پاپۆرە که تۆ درووست کرد، . . .

ھەر که کاتی پەیمانە که دەستی پیکرد،

گەرەى زریان، بۆ ئیوارە کەى

بارانیکی وێرانکەری داگرت،

رووخسارم بۆ ئاسمان وەگێرا،

تاووەواکە زۆر بۆ دیتن ترسناک بوو،

چوومە ناو پاپۆرەکە و دەرگاگەم بە سەر خۆم داخست،

...

شەش رۆژ و شەش شەو،

با ھەلئەھات، زریان و رەھیلێ باران زەمینی گرتبەوہ.

لە گەل ھاتنی رۆژی ھەوتەمدا. زریان و تەوہان،

سووکبوونەوہ که پیشتر دەتگۆ لەشگری جەنگاوەرن،

11 / ئایهته کانی 60، 61، 62، 63، 64، 65، 66، 67، 68، 69، 70، 71، 72 باسکردنی توانایی و زلهیزی "خودایه" که پیشتریش به شیوهی جۆراوجۆر نووسراوه.

12 / ئایهته کانی 73 زۆر نوویه و باسیکی گرنگه: (هەر خۆیهتی بۆ راستی، ئەم ئاسمانانەو زەمینە بەرھەمەیناوە. . . پاشکۆیە کەیشی هەر هەمان شتە. . .)

13 / ئایهته کانی 75: (ئیمە نیشانی ئیبراهیم دا دام و دەزگای ئەم ئاسمانان و زەمینە سەر بە کێیە. . .)

14 / ئایهته کانی 76، 77، 78، 79، 80 رەتدانهوی خودا بوونی مانگ، رۆژ، ئەستێرەو رووکردنی ئیبراهیم بە (ئەو کەسە کە ئاسمانان و زەمینە داھیناوە لەوانە نیم شەریکی بۆ پەیدا بکەن.)

ئەم ئایهتە، لە بیرۆکە کەسایهتی ئیبراهیم دەدوێ (زۆر لە تەورات باسی دەکری) لە بارە "خودا" و چۆن پڕوای هیناوە بە "کەسە گەردوونی داھیناوە" پاش ئەو بەرپەرچی خۆبوونی ئەستێرە، مانگ و رۆژی داوئەتەو. دەشی ئیبراهیم، وەک هەر مرۆفێکی تر بە سەرسامییەو لە گەردوون تێپارماوە، وەک بابلی، سۆمەرییەکان، پەرەستنی رۆژ، مانگ و ئەستێرە یا بەتەکان تەسکینیان نەشکاندبێ، و چۆن ئەوانی تر لە ترسی رەشەبا، هەورەتریشقە رەھیتلە باران، بەرزاو. . . هتد خودایان بۆ خۆیان دروست کردووە، ئەمیش ئاوا بە خۆی داھینەرێکی نادیار دروستکردووە، بەلام لە ئایهته کانی 75 نووسراوه: (ئیمە نیشانی ئیبراهیم دا دام و دەزگای ئەم ئاسمانان و زەمینە سەر بە کێیە. !)

مارکس لە تیزه کانی لە بارە فۆیەریخ دەنووی: کەموکۆری سەرەکی هەموو مەتریالیزمەکانی رابردوو تا ئیستا- بە مەتریالیزمی (فۆیەریخ) یشموە- ئەو بەر کە تێپارمان لە شت، حەقیقەت و ھەستیاری، تەنھا لە ژێر فۆرمی ئۆیگت یا روانگە دەکەن، نەک وەک چالاکێ مرۆیی ھەستیاری پراکسیس، نەک سوپیکتیف (خود). لێرەو، ئەو روویدا کە ئیدیالیستەکان، گەشەیان بە لایەنی بکەر دا، دژ بە مەتریالیزم، بەلام تەنھا ئەبستراکتانە (مجرد)، چونکی ئیدیالیزم، ھەر بە سرووشتی خۆی، چالاکێ واقعی ھەستیاری ناناوی. فۆیەریخ شتی ھەستیاری دەوی، بە شیوہەکی فعلی، جیاواز بێ لە ئۆیگتەکانی (بابەتەکانی) بێرکردنەو، بەلام خودی چالاکییە مرۆییەکان بە چالاکێ بابەتیانە ناناوی. بۆیە چالاکێ تیئۆری لە "ناوەرۆکی مەسیحییەت"، بە تاقە چالاکێ مرۆیی راستەقینە دادەنێت. لە کاتیگدا پراکسیس تەنھا لە فۆرمە یەھودییە قیزەوئەکە، دیاریدەکات و دەچەسپینێ (ئەم پەرەگرافە لە وەرگیترانە عەرەبییەکە لایراوە). ھەر بۆیە تیناگات لە مانای چالاکێ "شۆرشگێرانە" ی "بە کردەوی-رەخنەگرانە".

15 / ئایهته کانی 145 سەرلەنووی باسی ھەرامکردنی گۆشتی بەرازە. . .

زۆری ئایهته کانی تری ئەم سورەتە بریتین لە بانگەواز بۆ پڕوکردن بە خوا، ھەرەشە، سزا کە شایەنی ئەو نییە، دووبارە پیشانیان بەدەم. . . لێن ئیئۆ: (مارکسیزم ھەمیشە، ھەموو ئاینەکانی ئەمڕۆ و کلێساکان، ھەموو ریکخراوە ئاینییەکان بە ئۆرگانی کۆنەپەرەستی مەدەنی دەبینی، ئەمانە بەرگری لە چەوسانەو دەکەن و دەیانەوی چینی کریکار گیل و بەرچاویان تەماوی بکەن.)

2002/12/25

لە بارە سورەتی ئەعراف

یا دەقە دزراوہ کان؟

1 / ئایهته یە کەم بە (تەلیف، لام، میم، صاد) دەستی پێدەکات، واتە: من خودام، لەھەموو زاناتر و ھەقتەر. ئەو (المص) ھەھیچ مانایەکی تیندا نییە، تەنھا بۆ بۆشایی پڕکردنەو باشە، لە گرتنی نووسەریکیش دەچی، گرتنی ھەبێ لە دارشتنی سەرەتای بابەتەکە!

2 / ئایهته کانی 2 ئەرکی قورئان ناردن بەم شیوہە دیاریدەکات: (کتیبیکە بۆ تۆ ھاتۆتە خواوہو، تا بەھۆی ئەو، ترس و بەر مەردم بینی و خۆت تووشی دلتنەگی مەکە لەو بارەو، ئەم کتیبە نەسحەتیشە بۆ وانە پڕوای پێ دینن.)

3 / ئایهته کانی 3 دووبارە کردنەو یەر لە سورەتە کانی پیشتر دەیان جار بەرجاو دەکەوێت: (ھەرچی لە پەرورندەتانەو بۆتان ناردراوئە خواوہو، شوینی کەون و بەغیرەو ئەو مەکەونە شوینی سەرپەرستانێ دیکە. ئیوہ زۆرکەم عیبرەت دەگرن.)

4/ نایهتی 4: (ئیمه خه لکی چن دین شارمان قرتی خستن. وهختی نیشانهی غهزه بی ئیمه یان به سردا دهات-له شهودا بو، یان نیوه رۆ- ده سانهوه.)

له قورئان زۆر باسی چیرۆکی قرتیخستن و ویرانکردنی شاره کان به غهزه بی خودا ده کری. ئهمه نوێ نییه و له میتۆدۆلۆژیای کۆنی سۆمه ری و بابلیش هاتووه ته پیشه وه. ئهمهش نمونه یه کی زۆر هه ژێنده ره له باره ی ئه فسانه ی غهزه ب و تۆله سه نندنی ئه نای خوا وه ند له باخه وانچییه ک زه وتی کردبوو (ئهمه یه کهم ده قه له دژی باوکسالاری و زه وتکردنی ژنان) :

(رۆژنیکیان، پاش ئه وه ی خانمه کهم چوه ئه ودیوی ئاسمان و ریگی زه مینی بری،

ئه نانا، پاش وه ی چوه ئه ودیوی ئاسمان و ریگی زه مینی بری

پاش ئه وه ی له زه مینی عیلام و وه لاتنی شو بری تیپه ری

پاش تیپه رین له (. .)

ئه نانا ی کاهن چوه باغه که و له ماندوو بوونه وه، خه ی لی که ت

شو کا لیتودای باغه وانچی له قۆلکی باغه که یه وه بی نی،

ماچی کرد و له گه لدا جوت بوو و بۆ قۆلی باغه که ی گه راپه وه.

کاتی رۆژبووه وه و خۆر هه له ات،

کچی به ترسه وه ته ماشای ده ور به ره که ی کرد

ئه نانا به ترس و له رزه وه به ده ور ی خۆی گه را

جا بروانه ئه و ئازاره که ئه م کچه له بهر خه مشه که ی گه یان دی.

ئه نانا له بهر خه مشه که ی چی کرد

هه موو کانی ئاوه کانی وه لات به خو ئین پر کرد

هه موو دارستان و باغه کانی بهر بهر ژناو که وتن

...

ئه نانا وتی ئه وه ی زه وتی کردم په ی دای ده کهم

به لام په ی دای نه کرد. . . (به شه کانی تری دیار نین) (سه رچاوه فراس ئه لسواح. مغامر ه العقل الاولی، لاپه ری 198)

هه روا چن دین ئه فسانه ی ئه نلیل و زریان (هه مان سه رچاوه، لا. 199) یا ئه فسانه ی خوا وه ندی تا عون دنیا ده گرتیه وه:

من له نیو (ئه نانوکی) (به هیز تر یانم

چونکه مرۆڤ له وشه کام نه تر سا،

و گو ئیان به فیر کار ییه کانی (مردوخ) نه دا

به لکو به گو ئیه ی ویستی دلی کاری کرد (و ئاره زوه کانی) .

من داوا له مردوخ ده کهم له مه سه که نه که ی ده رب چی،

(گه ر ده رچوو) هه لده ستم به ویرانکردنی مرۆڤ.

...

فراس ئه لسه واح له په راویزی کتیبه که ی (لا. 203) نووسیویه تی: ئهمه له گه ل هۆکانی ئه و کاره ویرانکه رانه ی یه هوه ده چی که له دژی گه له هه لبژێردراوه که ی کردی، له بهر ئه وه ی به بهر ده وام وشه کانی خودایان له بیر ده کرد) .

5/ نایه تی 10، 11، 12: (ئیمه ئیوه مان لهم هه رده جی کرده وه، هه ر له ویشدا بژیومان بۆ بریونه وه. که متان شو کرانه بژێرن 10. ئیمه یین

ئیه وه مان سازدا وه له پاشانا به و شکه له مان ده رینان، پاشان به فریشتانمان گوت: سه ر بۆ ئاده م نه ی بکه ن. هه موویان سه ربان دانه وان ئیبلیس

نەبێ، ئەو لە کۆرێ کپنۆش بەران خۆی هەلاژارد. 11. گوتی: کە فەرمانم پێدای، لەبەرچی تۆ سوژدەت نەبرد؟ گوتی: من لەو هێژاترم، منت لە ئاگر دروست کرد، ئەوت لە هەری-قور- سازداوه)

درووستکردنی مرۆڤ بە قور لە سەرزەمین، ئادەم و حەوا لە ئەفسانەکانی سۆمەر، بابل، ئەفریقا، ئەغریق، فیلیپین و پاشانیش لە تەورات و قورئان بە هەمان شیوە باسکراوه:

ئەفسانەی سۆمەریکان:

(ئەم ئەفسانەیە، یەکەم ئەفسانەیە بە دەستخەتی مرۆڤ لە بارەی خولقاندنی مرۆڤ نووسراوه بە پێی ئەمە، ئەفسانەکانی تری ئەم ناوچەیە و ناوچەکانی دەوروبەری کەلیووەی توخمە سەرەکییەکانی وەرگێردراوه، بەتایبەتی بێرۆکی خولقاندنی مرۆڤ لە قور و بێرۆکی وینەکیشانی مرۆڤ لەسەر وینەی خواوەندەکان.

ئەمما بۆچی مرۆڤ خەلقرا؟ ئەفسانەی سۆمەرییەکان دوو دژ نابی لە وەلامدانەوی ئەم پرسیارە و لیبی راناکا. مرۆڤ بۆ عەبدایەتی خواوەندەکان خەلقرا، خواردن و خواردنەوی پێشکەش بکا، زەویبەکی بکێلێ و شوانکاری مەرۆمالەلاتەکانی بکا. مرۆڤ بۆ هەلگرتن و لا بردنی ئەرکی کارکردن لە سەر شانی خواوەندەکان خولقیتر.

لە سەرەتادا، خواوەندەکان بە هەموو ئەو کارانە هەلەدەستان کە پێویستیانە و ژیانیان دەپارێزی. بەلام ئەو ماندوو بوون و رویشتن بۆ سکالاکردن لە لای (ئەنکی) ی دانا، بۆ ئەوەی چارەسەریکیان بۆ وەدۆزیتەوه، بەلام ئەم لە کونوقۆزبە ئاویبەکان پالیدا بوو، و کوی لە سکالاکیان نەبوو. بۆیە چون بۆ لای (نەمو) ی دایکی کە خواوەندی ئاوه سەرەتاکەیه، کە یەکەم نەوی خواوەندەکانی هینا، بۆ ئەو واسیتەیان بی. ئەمیش چوو بۆ لای (ئەنکی) و پێی وت:

هۆ رۆلەکم، لە جینگاکەت رابە، رابە لە (. . .)

و کاریکی حەکیمانە بکە

با خواوەندەکان خزمەتکاریان بی، (گوزەرانیان) بەرپیکەن

ئەنکی لە مەسەلە کە راما، پاشان خواوەندە ئۆستا شارەزاکانی بانگ کرد، و بە دایکی وت:

ئەو گیانلەبەرانی دەموست خەلقیان بکەم، دەردەکەون

و وینەیی خواوەندەکانیان بە سەریاندا هەلەدەواسین

مشتیک قور لە سەر ئاوی قولایی بگرهوه

خواوەندە ئۆستاکان قورە کە خەستەدەکن و باش دەیگرهوه

پاشان تۆ ئەندامەکانی پێک بەینە

(نەماخ) دەست بەدەست لەگەلتا کار دەکات

و لە کاتی پێکەیناندا، لە تەنیشتمه خواوەندەکانی لەدایکبوون رادەوستن

هۆ دا، تۆیش چارەنووسی لە دایکبووه نویبەکان دەنووسی

(نەماخ) یش وینەیی خواوەندی لە سەر هەلەدەواسی

(. . .) لە وینەیی مرۆڤ (. . .)

لە تەوراتیش نووسراوه دەبینین خواوەندی یههود (یهوه) مرۆڤ لە قور دروستدەکات، پاش ئەوەی لە خەلقکردنی گەردوون تەواو دەبی و بە وینەیی خۆی دروستی دەکات: (تەورات، سەفەری پێکەینان، ئەصراحی دووهم: خواوەند، ئادەمی لە خۆلی زەمین دروستکردو بە فووکردن، بای ژیانی بەلەوتی کردو بوو بە نەفسیکی زیندوو) . سەرەرای ئەو ئامانجە کە دەقی تەورات دەیدا بە دەستمان بۆ دروستکردنی مرۆڤ، کە بۆ دەسلەتگرتن بەسەر (ماسی دەریا، بالندە تاسمان، زەمین و هەموو ئەوەی لە سەر زەمیندا هەس-تەورات، سەفەری پێکەاتن، ئەصراحی یەکەم) بگری. بەلام دیت و دووچاری بارهەلگرتنی ئەرکی کارکردن دەکات، رێک وەک دەقە سۆمەرییەکە (تەورات، سەفەری پێکەاتن،

ئەسحاحی سېهەم: چونکە گویت لە وتەمی ژنەکەت گرت و لە دارەکەت خوارد کە دەسپەتم پێ کردی، لێی نەخۆی. بەهۆی تۆوە، زەمەن بە نەحەت بی. هەموو رۆژانی ژینت بە ماندوو بوون لێی دەخۆی. . . بە ئارەقەمی نیوچەوانت نانەکەت دەخۆی تا بۆ زەمەن دەگەریتتەوه کە لیت وەرگرت. چونکە تۆ لە خۆلی و بۆ خۆل دەگەریتتەوه)

لە ئەفسانەمی میسری هەمان بېرۆکە دووبارە دەبیته. هەروا لە ئەفسانەمی ئەغریق کە خەلقکردنی مرۆڤ بۆ برۆمیتوس دەگەریتتەوه: ئەم مرۆڤی لە خۆل و ئاو درووستکردوو، کاتی درووستکرا، ئەسینای خواوەند رووحی بە بەردا کرد. پاشان برۆمیتوس ئەو ئامرازانەمی بە مرۆڤ دا کە مانەوه و درێژەپێدان بە مانەوهی مسۆگەر دەکا، ئاوری ئیلاهی لە ئاسمانەوه بۆ دزین. ئەم کارە دژ بە ئارەزووی زیوسی گەوره خواوەند بوو، نەهینییەکانی و چۆنیەتی داگیرساندن و بە کارهێنانی بۆ ئاشکرا کرد. بۆیە کەوتە بە بەر تۆرەیی زیوس و سزاکی.

. . . بېرۆکی خەلقکردنی مرۆڤ لە قور لە ئەفسانەکانی گەلە سەرەتاییەکانیشدا هاتوو. ئەفسانەیهکی ئەفریقی دەلی: (خواوەندی خولقینەر مشتیک قوڕی گرتە دەست و بە شیوهی مرۆڤ پیکهینا، پاشان بۆ ماوهی حەوت رۆژ لە ئاو سەرچاوهیهک لە ئاوی دەریا بەجیبی هیشت. لە رۆژی هەشتەم بەرزێ کردوو، ببوو بە مرۆقتیکی ئاسایی.)

لە ئەفسانەیهکی فلیپینی، خۆدای خولقینەر مشتیک قور دەگرتتەوه بە شیوهی مرۆڤ، دەپخاتە ئاو فرن، بەلام لەبیری دەکات، بۆیە رەش دەبی. ئەمە رەگزی مرۆڤی رەشه. یەکیکی تر دەخاتە ئاو فرنەکەوه، بەلام ئەمجارەیان پێشوخەت دەریدەکات، ئەمیان رەگزی مرۆڤی سپییە. لە جاری سێهەمدا قورەکە بە پێی پینویست ئاگری وەرگرت، و مرۆڤی فلیپینی لێدەرچوو، ئەو رەنگە برۆنزییە.

هەروا لە ئەفسانەیهکی هیندی ئەمریکاییەکانیشدا پیکهینانی قورین و فووی ژیان کە شکلی وشک و رووحی بزێو دەدا، دەبینن. هەمان سەرچاوهی پێشو، 45-48 (فراستەلسواح لەبری ئەوهی بنووسی لە ئایەتی 12، نووسیویەتی لە ئایەتی 11)

بۆ ئەوهی سەرچاوهکان تیکەل نەبن، ناچارم لێرە هیما بۆ بۆچوونی (زەردەشت، 660 پێش زایەنی) لە بارەمی خەلقکردنی مرۆڤ بەکەم:

حەکیمەکە سەرلەنوێ پرسیاری لێ کرد: ئەدی کی مرۆڤی لە سەرزهەمین خەلقکرد؟

زەردەشت وتی: ئەمیش هەر ئەهۆرامەزدا. کاتی لە خەلقکردنی زەمەن بوووه، یەکەم گای خەلقکرد و پاشان یەکەم مرۆڤ (کیومەرد) کە یەکەم بەشەرە. . . . تۆی کیومەرد لە ژێر زەمەن شاردرابوووه و پاش تیبەرپوونی چل سال، لەو تۆیە دارێک لیبهوه و بەرهات. لەو دارە یەکەم هاوسەری ئادەمی دەرچوو. بەو شیوهیه قۆناعی تیکەلپوونی خێر و شەر دەستی پێکرد. (سەرچاوه: چیرۆکی ئاینەکان، سلیمان مزهر، مکتبه مدبولی، لا 299)

زۆریە ئایەتەکانی تری سورەتی ئەعراف پیکهاتوو لەو دووبارەکردنەوانە کە پێشتر لە پەيوەند بە سورەتەکانی تر هیمام بۆ کردوون (بۆ نمونە ئایەتەکانی 41، 42، 43، 44، 45، 54، 55، 177، 182، 185، ، 189، 186، 191، 196). ئایەتی 192 و 197 هەمان شتن: (توانایان نیە یارمەتی ئەوان بەن و یاریدهی خۆشیان پێ نادری). دوو جار دووبارەکراوهتەوه: (و چیرۆکی ئارذنی نوح، لوت، شعیب و موسا بەزەمی عاساکە! لەوه بترازی، لەم چیرۆکانەدا ئەوهی بە قسەمی ئەم پێغەمبەرانی نەکردی، خوا بەلایەکی توشی ئەو خەلکە کردوو وەک بومەلەرزه، رەهیلە باران. . . هتد.

لە ئایەتی 133 نووسراوه: (ئەوجار ئیمە چەند نیشانەمی ئاشکرمان ئاردهسەریان کە بریەتی لە لافاوو، کوللە و ئەسپێ و خوین و بەق بوو، بەلام ئەوان دەمارزلیان نواندو گرویهکی تانبار بوون). لە ئایەتی 166 بە زمانیکی پیس نووسراوه: (کاتی هەر ئەو کارەیان کرد کە پێتان گوترابوو مەیکەن، گومان: ببنە مەیمون گەلی تپۆکراو). ئەمەیه لۆژیکی دلۆفان؟ چاترین دادوهر؟ زانا؟ بە بەزەبی و دەبووری؟ ئەدی ئایەتی (ئاینی خۆتان بۆ خۆتان، و ئاینی خۆم بۆ خۆم) چی لێ دەکەن؟

پێش کۆتاییهێنان بەم سورەتە بە ئایەتیک (ئایەتی 205) بە شیوهیهکی زۆر تەحقیرکەرانه نووسراوه: هەموو بەیانی و ئیواران، بە پارانەوه و ترسەوه، بەبێ ئەوهی دەنگ هەلیننی، یادی پەرورنەت بەکە و هەرگیز لەوانە مەبە کە بە بیریشیاندا نایە.

بەلام راستییەکە ئەمەیه:

ئیمە دەزانین، ئەوانەمی بەختەوهەرمان دەکەن

نه خوا، نه شا، نه تریبۆن،
هاوێیان، تهنها به دهستی خۆمان
نازادیمان، دهگاته پشوووان! (سرودی ئینتەرناسیونال)
2002/12/27

سورەتی تالانکردن (ئەنفال)

(1)

زیادەپۆیی نییە ئەگەر بیژم، هەرچەند لەم سورەتە وردبیینەوه، ئەوەندە هەرەشە، زراوێردن، بانگەوازی تیرۆری رەش، کوشتن و داپاچینی دەستوواچی مەرۆڤ بە شمشیری "هەقی خودایی و مافی مەرۆڤ لە ژێر دەسلاتی ئیسلام"، زەوتکردنی ئەقل و ئیرادە، خۆسەپاندن و ملهپوری نووسەری قورئانمان بۆ دەردەکهوێت و بە هەمان ئەندازە رق و نەفرەت لە دژی هەلۆیست و کارتێکردنەکانی بە هیترتر دەکا.
ئاخر ئەمە زمانی کێیە بەم ئەندازە لە رقی کوێرانە، دوور لە هەر ویژدانێک تۆزێک زیندوو، دەنوووسی؟
ئەمەش چەند نمونەیهکن:

/1

- نایەتی 7: (. . . خوانەناسەکان بنەبەرکا.) .

- نایەتی 8: (راستی سەقامگیر بکا و پوچ و چرووک لەناوبەری، هەرچەند تاوانبارەکان حەزی ئی ناکەن.)

- نایەتی 12: (. . . منیش ترس وەبەر خوانەناسان دەنیم. سا ئێوه لە ملیان دەن و هەموو ئەنگۆستەکانیشیان بپەرێنن.)

- نایەتی 14: (با بیچێژن! خوانەناسان بە ئاگریش نازاردەدرێن.)

- نایەتی 18: (بەلێ، ئاوا خودا فێلی دین دوژمنان پوچەڵ دەکا.)

مائی "زانا" ئیسلامییەکان بە قور بگرم، ئاخر ئەگەر ئەم چوار نایەتە بە پوختی بنووسری، ئەوا وای ئی دێ: خوانەناسە پوچ و چرووکەکان، پاش پەراندنی ئەنگۆستەکانیان، بە ملهپەراندن بنەبەر دەکەین و لەناویان دەبەین. ئایا ئەم زمانە بۆ سەدەییست و یەک دەشی؟ ئەوه لە ژوورەکانی پالتاکیشدا، یەکیەک جویئێکی سوکیش بە کەسێک بدا، دەستبەجێ سوور دەکری، دەلێن (کابرا سەرسەرییە)، کەچی ئەو "خودا زەبەلاحە" ئەو هەموو جویین و ووشە خویناویانە بە کار دەهینی، کەچی دەلێن "قەرئان پیرۆزە"؟

- نایەتی 22: (خراپترین زیندەوهرزان لە لای خودا، ئەو کەر و لالانەن کەوا هیچ تی ناکەن.)

رەنگە "زانا" ئیسلامییەکان لێن، مەبەستی راستەوخۆی قورئان کەر و لالەکان نییە، مەبەستی کافرەکانە کە قسەیی خوا نایستن و شەهادەت بە سەر زاریان نایە! بەلام ئەم دەقە گشتییە لێرە . . .

2/ نایەتی 30: (. . . ئەوان فێلەکەیی خۆیان کرد، خواش فێلی کرد. خواش چاترین فێلزانە.)

جا فێلکردن سیفەتە، قولانان دەیدا بە پالی "فەخری عالەمین!!"

3/ نایەتی 31: (هەرگاش نیشانەیی ئیمەیان بۆ وەخوینین، ئیژن: بیستمان، ئەگەر حەزمان بکردایە، ئیمەش وەک ئەمەمان ئەوت، لە چەند چیرۆکی کەونارا بەدەر نیە.)

ئەم نایەتەش هەر دووبارەیه. بۆ نمونە لە ئەعرافیش هاتوو.

4/ نایەتی 39: (بیانکوژن هەتا نازاوه نامیئێ و دین گشتی دینی خوا دەبی. سا ئەگەر تەمی گرتووبوون، ئەوسا هەر کارێکی بیکەن خوا دەبیینی.) - مامۆستا هەزار بۆ ووشەیی واقتلوهم (وہلیان شەرکەن) ی بەکارهیناوه.

بە ناوی ئەم نایەتەوه، ئەنسار ئەلئەسلام، تاوانەکەیی تەپە درۆزنەیان ئەنجام دا لە شەوی قەدر" لە هەزار مانگ خیری زیاترە" و بوو بە هۆی خوینەرشتنی پتر لە 60 کەس. ئەنفال، چونکە یەکیەکە لە پۆخەلترین سورەتەکانی قورئان، بۆیە زۆر بە ئاسانی، دوینی، لە ژێر نایەتی 60: (تا بۆ

دهكړی چك و جبهخانەى شهپر و ئەسپى سوارى پەيدا بكەن، دوژمنى پى بترسىن، كه دوژمنانى خوداشن. . .) له لایەن فاشیستى عەرەبىهه بۆ لهناوبردنى پتر له 182هزار كورد بەكارهیترا. زۆر ئاساییه، سبەى هیزىكى تر به ئایهتییكى تری ئەم سورەته، كۆمەلكوژییهكى تر ئەجام بدا. /5 چونكه نووسەرى قورئان بۆ سەپاندنى دەسلەتەكەى، پەنا بۆ ترساندن، هەرەشه، تاوان و كوشتن دەبا، بۆیه هەر له سەرەتاوه ئەم ئایاتە لەسورەتى مانگا بەكارهیتناوه-ئایهتى 193-: (له كوشتنیان وهچان مەدەن تا ئاژاوه له دنیا بنهبر دەبى و دین هەر دینی خودا دەبى، ئەگەر ئەوان دەسبەردار بوون، دەست درێژی هەر له دژی ناهەقانه.) -جیاوازی وهرگێرانی بەشى یهكەمى ئایهتەكە پەيوەندى به مامۆستا هەژاره هەیه. هەردوو ئایهتەكە بەم شێوهیه نووسراون: (وَقْتُلُوهُمْ حَتَّى لَا تُكُونَ فَتْنَةً وَّ يَكُونَ الدِّينَ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ) و له ئەنفال نووسراوه: (وَقْتُلُوهُمْ حَتَّى لَا تُكُونَ فَتْنَةً وَّ يَكُونَ الدِّينَ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) .

6 / ئایهتى 41: (دەبى ئەوەندەش تى بگەن هەر تالانیکو دەس كهوت، پینچ به كینكى بەشى خودا و پینغه مەبەرە و بۆ خزمان و هەتیوان و هەژاران و ریبوارانه. خودا توانای به سەر هەموو شتدا هەیه.)

ئەم ئایهتە ناکۆکه له گەل ئایهتى یهكەمى ئەم سورەته كه دەلى: (له مەر دەسكهوتى جەنگهوه لیت دەپرسن، بیژە: تالانى دوژمنان بۆ خودا و پینغه مەبەرە. ئەگەر برواتان هیتناوه، ترسو له خودا بى و له ناو خۆتاندا پینك وەرن و بەر فرمانى خودا و پینغه مەبەرە کەى بن.)

تالانکردن بۆ خودا و پینغه مەبەرە کەى حەلالکراوه. ئەوجا دەبى له کارتیکردنى ئەم ئایهتە تیبگهین به سەر ئەوانى جەنگى خودا له دژی کافرانیان راگه یاندوه به درێژی مێژووى ئاینه کەیان!

7 / ئایهتى: 51: (ئەمه سزای ئەو کارانى كه دەتانکرد، خودا هەرگیز غەدر له عەبدى خۆى ناکا.)

ئەمه هیشتا غەدر له عەبدى بى برۆى خۆى نەکردوه، دەیانکوژى، دەیانسووتینى و تالانیان دەکا. . . هتد، ئەى ئەگەر غەدر بکا چى دەکا؟ ئایا ئەمه شیزۆفرینى نووسەرى قورئان نیه؟

8 / دەرپینگەلینك وەك: خودا له هەموو کارىکیان ئاگاداره، تۆلهى خودا زۆر دژواره، خودا خاوەن دەسلەلات و کارزانه، له نەهینى دلانیش ئاگاداره، توانای بەسەر هەموو شت دا هەیه، دەبیسى و ئاگاداره، چاکترین یاریدەرە، تۆله کەى توند و تیزه. . . هتد ئەوەندە دووبارە دەبنهوه، مەرۆڤ تیتز رشانهوى دى.

9 / ئایهتى 65: (ئەى پینغه مەبەر هانەى باوەرداران بەهه بچنه خەزا. ئەگەر ئیوه بیست کەس بن و خۆراگەبن، هیزتان به دوو سەد کەس دەشكى، گەر سەد کەس بن و خۆراگەبن، دەرەقەتى دوو سەتان دین. خۆ ئەگەر ئیوه هەزارى خۆراگەبن-به ئیزنى خودا-دەرۆستى دوو هەزاریان دین. خوا دەگەل خۆراگەرنه.)

ئا بەم شێوه دراكولاریسانه نووسەرى قورئان به دووپاتکردنەوه شهڕهنگیزی خۆى راده گەیهنى. ئەوجا پینمه کەنن بهو حیسابکردنە گالته جارییه! ئیستا زانیارانی مەرۆقایهتى له حیکمەت و بلیمەتى ئەو ژماردانە سەریان لى تیکچووه و ئەوه 1400 ساله پرسیار دەکرى: ئەى ئەگەر دوو هەزاریان خۆراگە بن، دەرەقەتى چەند هەزار دین!!

10 / له ئایهتى 69: (ئەو تالانەى گرتوتانە، حەلال و زەلاله بیهخۆن، ترسیستان له خودا هەبى. خودا له گونا دەبوورى و دلۆقانه.)

ناکرى ئەم ئایهتە بخۆیندریتەوه، بەبى ئەوهى تالانکردنى قەسر شرین، خەلکى کوردستان و کووهیت له بیرکرى كه به هیچ شێوهیهك له تالانکردنەکانى موحمەد جیاوازیان نەبوو. . . تالانکردن و سورەتەكەى نمونەیهكە بۆ ئەو فیکرارییه ئەخلاقییانیه كه لایهنه ئیسلامییەکان شانازی پینوهه دەکەن!

گەرەن بەدوای دەقینكى ئومانیستى یهكسانىخوازی ئەلتەرناتیف بۆ هەموو دەقەکانى تر، مافیكى رهوايه. رهخنه گرتن له قورئان هەولیکه بۆ گەشتن بهو ناماچه. دەبى ئەو بیدەنگییه هەلبووه شینینهوه! دەبى لیره ژيانى خۆمان به دەستى خۆمان بگهیهنن به لووتکەى خوشبهختى! بیرۆکەى بههەشت بۆ مۆزه خانەى ئەفسانەکانى مێژوو رهوانه بکەین!

2002/12/30

(2)

بهناوی سورهتی تالانکردنهوه، مال، رەز، ئاژەل و بالتندی کوردان تالان بکەن، دەستیان لێ مەپاریزن. خوا لە سورهتی تالانکردن فرمویەتی: ترس دەنیمە دلی خوانەناسەکان. . . ملیان بپەریتن. . . لەم تالانکردنەدا، یەک لەسەر پینجی بۆ خیری خودایە، ئەوی تریان بۆ پەيامبەر، خزم و خێشەکانی، هەتیوێکان و ئەوانەمی دەستکورتن. خودا هەرگیز نارهوایی دەرەقق بە کویلهکان ناکات. . .

بۆیە نێمە هەر بەراستی ترس کەوتە گیانمان و رەومان کرد. لەم کاتەدا، هەرچەند پورە گیان، مامە و خالە، لەسەر ئەززی هەمان خودا، لەهەمان مانگی فەبرایەری خودادا، دەستی پارانەوه بۆ هەمان خودای دۆژان بەرزکردەوه "خوا بمانپاریزە". کەچی خوای گەورە، بەخشندە و میهرەبان بریاری پیشووەختی خۆی دابوو، گوێی لە جەنگاوەرە کیمیای لە دەستەکان دەگرت.

خوای گەورە، بێ شەریک و شوین، لە سورهتی تالانکردن بە پەيامبەر دەفرموی: ئەی پەيامبەر، هانی برۆهینەرەکان بدە بۆ جەنگ. . .

پورە و خالە گیان، بەدەنگی زریکەمی مندالەکانەوه، هاواری دژ بە جەنگیان دەکرد، کەچی خودایش لە گەل حەسەن ئەملەجیدا قاقای پینکەنێنیان دەهات و فرموی: بۆن لە دەستکەوتەکانتان، حەلالە، بە نۆشتان بیت. . .

ئەي خوا گیان، تۆ سمیع و عەلیم و تەقوامانی، تۆ دەستی قلیشاوی و فرمیسک و برسییتی و ترسمانی، حەلالی چی؟ نۆشی چی؟ سەرباری هەموویشی، فرمانی تالانکردن و زیندەبەچالکردنمان دەدەي؟!

لەولایشەوه بازرگانهکانی گازی کیمیای دەهاتن بۆ تەماشاکردنمان، فرمیسکی تیمساحاوییان بەسەرمان دەپشت. . .
نەخیر!

من لەو رۆژەوه کە قورئان دەخوینم، بەسەر سورهتی تالانکردن باز دەدەم. . . کەس بۆی نیە مالی کەس تالان بکات. بە من چی کابرا کافره یا. . . ؟

ئەم جارەیش لە لاپەرەي 164-172ی قورئانی پیرۆز لیکردەوه. بۆ ئەوی خودا نەزانیت، خستە ناو تەنەکە زبڵەکەي مالی هاوسینکەمان!! خودا کەریمە بۆ لاپەرەکانی تری. خودا بەخشندەيە!

خویندەنەوهیەکی تر بۆ سورهتی تەوبە

یەکیەک لەو قەیرانە سەرەکیانە کە ئیسلام و ئیسلامییەکان لە پەيوەست دەگەل کتیبە "پیرۆزەکیان" تینکەوتون، ئەوبە، زەمەن، دەق، رەوشت، پەيوەندی کۆمەلایەتی، پرسپاری خوشکەکانی ئەنانا، بەختەوهی، ئازادی و مافی مرۆڤ و یەکسانی. . . هتد، لە کۆمەلگای کۆنی دوورگەي عەرەبی چەقی خواردوو و ئیستاش، هەر بە چاوی پینش 1400سال، دەبیین و پەپرەوی دەکەن. جگە لەوش دەیانەوی بە زەبرو تیۆری رەش بە سەر کەسانی تر بیسەپینن! بۆیە قورئان سمبۆلی دواکەوتن، زەوتکردن، نامۆیی و دژی ئینسانییەتە. . . هتد

ئیستا بچووکترین و سادەترین راستی ئەوبە، جیهان و کۆمەلگای مرۆڤایەتی پانتاییەکی زۆر بەرفەرەوانتر لە دوورگەي عەرەبی پینکەهینی! دەسلالت، بەهاو نەریتی ئەو دەشتەکیانە بوو بە کۆنەپرۆی بی کەلک لە ئاستی پینشکەوتنی کانزای مەعریفی بیرمەندانی چینه ژێردەستەکان! نەک تەنها هەر ئەوان، بەلکو بیرمەندە ئومانیسستەکانیش. بۆ نمونە مرۆڤایەتی پینشکەوتنوخواز، بەرپەرچی بوونی کەنیزە دەکات. ئەدی قورئان؟ نێمە بەرپەرچی کۆمەلگای چینایەتی و هەموو جۆرە چەوساندنەوهیەک دەکەین. ئەدی قورئان؟ نێمە بانگەوازی یەکسانی ژن و پیاو دەکەین، وەک هەنگاویکی بچووک، قەدەغەي زەبروزەنگ دەکەین لە دژی ژنان. ئەدی قورئان؟ نێمە خیرخوازی و بەزەبی پینھاتن بە هەزاران رەتدەکەینەوه، بە خیرخوازان دەلین (ئەوێت لە کوی؟)، چونکە هەموو شتێک مۆلک و بەرەمی هەزارانە. ئەدی قورئان؟. . . هتد

قورئان بە زەکاتدان دەبوێ عەرشێ بۆگەن و تاوانباری چەوسانەوه لە ناو بیات، نەخیر ئەمەیشی ناوی! بەلینێی ساخته و درۆژنانەي باغات و جۆبارەکانی بەردەمی بە هەزاران دەدا، هەزاران بەو بەلینانە کویر و زەلیل دەکات، تا بیرنەکەنەوه لە تەفروتوناکردنی قەلای دۆزەخی سەرەزمین!

پاش تهواو بوون له خویندنی سوره تی دراکولا (ئەنفال) ، دەجمە سەر سوره تی تهویه:

- 1 / ئایه تی 1: (دەرپرینی بێزاریه له خودا و پیغه مبهیرهوه، لهو شهربیک دانهرانه وا ئیوه بوونه هاوپه یمانیان.)
پاش تهوهی نووسهری قورتان له هه موو سوره ته کانی پیشه وه، به هه ره شهو کوشتن له دنیا و سزای دوور له ته قل له پاش مردن، رووبه رووی شهربیکدانهران بو "خودا" راوه ستاوه، له م ئایه ته، تازه به تازه هاتوه، بێزاری له بهرامبهریان دهرده بری!!
- 2 / ئایه تی دوو: (... ده بی ته وه ندهش بزانی که ناتوانن خو تان له خودا رزگار کهن...)
- 3 / ئایه تی 3: (خودا) و پیغه مبهیرهی خودا له رژی هه جی مهن دا، به مه ردم راده گه یه نن که خودا و پیغه مبهیرهی خوا له بت په رستان بێزارن. ته گه ر په شیمان بینه وه، قازاخ تانه، ته گه ریش قبو لی نه کهن، لی تان روون بی که له دهس خودا دهرنا چن. مژده بده به وانیهی خودانه ناسن، به شیمان تازاری به ژانه.)
- دووباره کردنه وهی ناوی خودا و پیغه مبهیره له نیوان دپریک زیاده وه لگه ی ساده بی و ناشاره زاییه نه ک بلیمه تی و زالبوون به سهر نووسینیکی پاراو له لایهن ته قل و ده سه لاتی ره ها! هه مان شت له باره ی (له دهس خودا دهرنا چن) ! هه مان شت بو سه دباره کردنی سزای تازاردانی به ژان!
- 4 / ئایه تی 5: (هه ر که مانگه حه رامه کان برانه وه، تهو بت په رستانه وه له له کو ی وه دهس کهو ی، له گرتن و به ندکردن و کوشتیان دهس مه پاریزن و بو سه یان بو بینه وه. ته گه ر په زیوان بوونه وه بوونه نو یژکه ر و زه کات دهر، تهو سا دهستیان لی هه لگرن. خودا له گونا خو ش ده بی و دلۆفانه.)
ته م ئایه ته نمونه ی بالای مافی مرۆقه له لای ئیسلامیه کان: بهرامبه ره بو یۆزیتسیون، گرتن و به ندکردن و کوشتن هه لاله. زور به ته ره سانه نه خشه ی بو سه نانه وشیمان بو داده ریژی!. بو چاره سه ره کی شه ی بره وایان، ملکه چی بهرامبه ره ده سه پی نی، واته ده بی بهرامبه ره که یان له قه ناعه ته کانی په زیوان بینه وه. ئایه تی 11: (سا ته گه ر له بت په رستی وازیان هینا و نو یژیان کرد و زه کاتیان دا، ئیتر برای دینی ئیوه ن. ئیمه ته م نیشانانه مان بو خه لکی روون ده که یه نه وه که زانابن.)
- 5 / ئایه تی 6 نمونه یه که بو هه لویستی دالدان که له زۆریه ی کۆمه لگا کانی پیش ئیسلام، له ئاینی ئیسلام و ئاینه کانی تریش په یه ره ده کری.
- 6 / ئایه تی 20 و 100 و 117: تهوی بره وایان هینا وه و توشی ئاواره بی بوون و بو خودا چونه خه زایه وه دهستیان له مال و گیانی خو هه لگرتوه، لای خودا زور له پیشترن و به تاواتی خو یان ده گهن.)
ته م ئایه ته ش چه ندین جار دووباره بووه ته وه!
- 7 / ئایه تی 21 قشمه ربا زاری باغات ه که یه. پیویست ناکات هه موو ئایه ته که بنو سه مه وه!
- 8 / ئایه تی 22 هه مان شت!!
- ته م ئایه ته به شیکه له ئایه تی 21 و نا کری وه ک ئایه تیکی تاییه ت ته ماشای بکری!
- 9 / ئایه تی 26 به ته نه ها باسی پیوانی بره وادار ده کات، شوینی ژنانی بره وادار غایبه!
- 10 / ئایه تی 29: (وهل ته وانده ا بجه نگی که به خودا و رژی سه لا بی باوه رن و هه رچی خوا و پیغه مبهیرهی خوا به ناره وایان زانیوه، ته مان به ره وای ده زانن و نایه نه سهر دینی راستیش، تا تهو کاته ی به زه لیلی و به دهستی خو، سه رانه ی خو به ته نگۆ ده دن.)
- أ- تهوهی خه تی له ژیر کیشرا وه، پیشتریش دووباره و چه ند باره کرا وه!
- ب- تی زوری ره شی بی سنوور، زما خالی ته م کتیبه یه!
- ت- سه رانه وه رگرتن له سهر بره وایان به ئاینیکی تر، تاوان و زولمه!
- 11 / ئایه تی 30 قسه ی مرۆقه نه ک "خودا"، چونکه نووسیویه تی (خوا بیانکوژی، چونین له حقه لاده درین؟). ئایه تی 31 یش هه مان شت.
- 12 / ئایه تی 33: (خودا بو ری نیشاندان و راگه یاندنی دینی راست، پیغه مبهیره ی خوی ناردوه، تا گش دینه کانی دیکه به رخوی بدا، هه رچه ند ته وانیش هه زنه کهن که شهربیک بو خودا داده نیین.)

به پیتی ئەم ئابنه، دهیج ههموو خاوهن دینهکانی تر، دهست له دینهکانی خویان هه‌لگرن و بینه ئیسلام. به پیتی ئەم ئابنه، ئیسلامییەکان ههموو دینهکانی تر به کافر له قه‌لەم دده‌ن و به مافی خویان ده‌زانن، کافران له‌ناو به‌بن. به‌لام چونکه قورئان وه‌ك چیشتی مجبوره، ده‌بینن هه‌ندی ئیسلام په‌نا بۆ (تایینی خوتان بۆ خوتان، و تایینی خۆم بۆ خۆم) به‌کار ده‌هینن!

13/ ئایه‌تی 38 و 39 و 41 بانگه‌وازه بۆ خه‌زاکردن، ته‌نانه‌ت هه‌ره‌شه له باوه‌ردارانیش ده‌کری: (ته‌گه‌ر نه‌ه‌رۆنه خه‌زایه، له خاوه‌ تووشی جه‌زه‌به‌ی به ژان دین و ده‌سته‌به‌کی تازه‌بابه‌ت ده‌خاته شوینه‌که‌ی ئینوه له‌م باروه هه‌یج زیانیکی پی‌ ناگه‌ینن. خوا بۆ ههموو شت توانایه.) !!

14/ ئایه‌تی 71 و 72 و 89 دووباره‌کردنه‌وی باغات‌ه‌که‌یه، ته‌نها ئه‌وه نه‌بی ئه‌م جار‌ه‌یان شوینی باغات‌ه‌ دیاری ده‌کات (چه‌ن‌دین خانوی هه‌ره‌باشی له‌ناو باغات‌ی عه‌ده‌ن دا بۆ دانان.)

15/ ئایه‌تی 100 دووباره‌ی ئایه‌تی 20 وه‌ه‌زار‌باری قه‌شمه‌ری بازاری باغات‌ه‌که‌یه.

16: له ئایه‌تی 101 دا هاتوه (دووجار ئازاریان ده‌ده‌ین و له دواییدا ده‌یان‌خه‌ینه به‌ر جه‌زه‌به‌ی هه‌ره‌دژوار.)

ئه‌وه‌به‌ نمونه‌ی رق و قینه‌ی ئه‌په‌ری وه‌حشییانه‌به. ئایا به‌ راست ئه‌مه‌ زمان و ره‌وشتی ئه‌قلی ره‌هایه؟

17/ ئایه‌تی 111: (خودا گیان و سامانی باوه‌ردارانی ک‌پوه و له باتی‌اندا ده‌یان‌خاته به‌هه‌شته‌وه. باوه‌ردارانیش ئه‌وانه‌ن که له رای خوا شه‌ر ده‌که‌ن و ده‌کوژن و ده‌شیا‌ن‌کوژن. له ته‌ورات و له ته‌جیل و قورئانیشدا به‌لینێ وه‌ها دراوه. سا ک‌ی له خوا بۆ پیکه‌ینانی به‌لینێ دروسته؟ ده‌سا ئیوه به‌و سه‌ودایه و مزگی‌نی به‌یه‌کتز به‌دن، گه‌ ده‌سکه‌وتینی زۆر گه‌وره و ده‌ست که‌وتوه.)

أ- له‌م ئایه‌ته‌دا پیناسه‌ی ئیسلام ده‌کریت که ئه‌و که‌سه‌یه ده‌کوژن و ده‌شیا‌ن‌کوژن!

ب- لێره‌شدا به‌لینێ به‌هه‌شت دووباره‌ ده‌بیتوه. به‌راستی سه‌رم سو‌مراوه له‌وانه‌ی ناوی "زانایانی ئیسلام" یان هه‌لگرتوه. ئه‌وه‌ خۆ تاقه‌

ره‌خنه‌یه‌کیشیا‌ن نییه له‌م کتیبه‌! و ناوی "زانایان" هه‌لگرتوه. به‌ راستی هه‌یج زولم نییه، پیا‌ن بگوتری ده‌به‌نگه‌کانی نه‌زانی!

18/ ئایه‌تی 123 دووباره‌کردنه‌وی بانگه‌وازی جه‌نگ به‌رپا‌کردنه: (ئهی گه‌لی باوه‌رداران! ده‌گه‌ل ئه‌و خوانه‌ناسانه‌ی هاوساتان به‌ شه‌روه‌رن، با زه‌بروزه‌نگو ببینن. بیشیزانن خوا ده‌گه‌ل خۆپا‌ریزانه.)

19/ ئایه‌تی 116: (خاوه‌نی مو‌لکی عاسمانه‌کان و زه‌مینی هه‌ر خودایه. گیان وه‌به‌ر دینی و ده‌مرینی و جیا له‌ خودا، دۆست و یاری‌ده‌رتان نیه.) به‌هه‌مان شیوه ئایه‌تی 119 و ئایه‌تی 129 که تیدا نووسراوه: (. . . بیژه: من هه‌م خودام به‌سه، به‌ غیره‌ز ئه‌و هه‌یج شت بۆ په‌ره‌ستن ناشی، کاری خۆم داوه‌ته ده‌ست ئه‌و، هه‌ر ئه‌ویشه خودای ته‌ختی مه‌زنه.) .

ده‌قی‌ک به‌م شیوه نووسرا‌ی و بدری‌ته پا‌ل هه‌یژنک یا بو‌نی‌ک له سه‌رووی مرۆ‌قه‌به‌ که گوا‌یه ههموو ئەم گه‌ردوونه‌ی دروست‌کردوه، خه‌تاو تاوانی‌کی گه‌وره‌یه. ئایا ئه‌و هه‌یژه پیناستی به‌و ههموو دووباره‌کردنه‌وه بی‌زار‌که‌رانه هه‌یه؟ ته‌نها به‌م خاله، نا‌کری قبو‌لی ده‌قی‌کی وا بکه‌ین وه‌ك به‌ره‌مه‌ی بو‌نی‌ک له راده‌به‌ده‌ر زی‌ره‌ك، شاه‌زه‌ا و هوشیا‌ر بی!

2003/1/1

سوره‌تی هود یا دووباره‌کردنه‌وی

چی‌رۆ‌که‌کانی ته‌ورات و ئه‌فسانه‌کانی تر؟!

1/ ئەم ئایه‌تان‌ه‌ی خواره‌وه چه‌ن‌دین جار له سوره‌ته‌کانی پینشو ئه‌وه‌نده دووباره‌کراوه‌ته‌وه که هه‌یج شتی‌کی نو‌ی به‌ خه‌لک نا‌ین:

- ئایه‌تی 2: (که ناب‌ی هه‌یج بیه‌ره‌ستن غه‌یره‌ز خودا، من له خوداوه بۆ ئیوه ترسی‌نه‌ر و مو‌ژده‌ده‌رم) .

- ئایه‌تی 4: (به‌ره‌و خودا ده‌گه‌رینه‌وه‌و خۆی ههموو شتی پینده‌کری.)

- ئایه‌تی 7: (هه‌ر ئه‌ویشه که ئاسمانان و زه‌مینی له شه‌ش رو‌ژا دروست کردو ته‌ختی فه‌رمان‌په‌را‌وی. ئه‌و له سه‌ر ئاو بو، تا به‌تاقی‌تان

کاته‌وه، کامو ئا‌کاروو چاک‌تره. گه‌ر وتیشت: له پاش مردن ئیوه زیندوو ده‌کرینه‌وه، دیاره خودانه‌ناسه‌کان ئیژن: ئه‌مه‌ هه‌ر به‌ ئاش‌کرا جاده‌وه.)

- ئایه‌تی 20، 21، 22، 23 دووباره‌کردنه‌وه‌ن و هه‌یج شتی‌کی نو‌ی نا‌ین!

ئەوێ گرنگ بێت ئەم سورەتەدا، بەشی دووھەمی ئایەتی 7 هە کە دەلی: (. . . و تەختی فەرمانرەوایی ئەو لەسەر ئاو بوو. . .) . گەر چی پێشتر باسی ئەم بابەتەم کردوو، بەلام لێرەشدا پشت بە چەند سەرچاوەیەکی تر دەبەستم بۆ سەرلەنوێ سەلماندنی ئەو راستییە کە ئەم دەرپرینە لە تاین و ئەفسانە کۆنەکانەوه دزراوه، بە بێ ئەوێ هێمایان بۆ بکری:

+ . . . پێشی قورتان، ئەکەدیەکان برۆیان بەو هەبوو کە گەردوون لە سەرەتادا لە یەک توخم پینکھاتوو، ئەوێش ئاوه. . . کە دوو توخمی ئەزەلی هەبە، ئەوانیش ئاوی زولالە (أبسو) و ئاوی سویر (تیاامات) . . . (قصه الادیان، سلیمان مقرر، مکتبه مدبولی، 2002، لا 70)

+ ئاوی لەلای مەندائییەکان (سویی) یەکان زۆر پیرۆزه. ئەم تاینە نزیکیابییەکی زۆری هەبە لە گەل تاینی بابلییەکان. بە پێی ئەو تابلۆیانە لە کتێبخانەکی ئاشورپانیاپال لە (تل قوینجق) و لە شارە بابلییەکان و لە (تل ئەلعمارنە) لە میسر دۆزراونەتەوه کە بۆ سالانی 1850-2000 پ. ز. . ئەفسانەیک دەلی: ئە سەرەتادا، تاریکیی قەتیسماو بەسەر ئاوه بێ کۆتاییەکاندا زال بوو. . . ئەو کاتە، هێشتا نە زەمین و نەیش ئاسمان هەبوو، هێچ نەبوو، جگە لە ئوقیانۆسی سەرەتایی، تی ئامت کە لە قولاییە بەیستەکیەوه هەموو شتیکی زیندوو سەریهەلدا. هێشتا لەو سەرەمە ئاوی دابەش نەکرابوو بۆ زەریا زەریاچکە و رۆبار، بەلکو هەمووی لە قولاییەکی بەرین و بێ ئارام گەردبوو بوو و ئاوی ئابسو بوو. . . (سەرچاوه: أصول الصابنه و معتقداتهم الدينيه، عزیز سباهی، لا 68-69، دار المدی لپلقافه و النشر 1999) .

+ بەشی یەكەمی ئەم ئایەتە لە سورەتی فورقان، سجدە، حەدیدو نازیعاتیش دووبارە دەکرێتەوه، ئەوجا با کەسیک بویری و بلی ئەم دەقە لە لایەن خالقیک کە وینەیی نەبە ئە توانا، حکمەت و بێ سنووری هێزەکی، دابەزیوه.

2 / ئایەتی 11 دووبارەکردنەویەکی بێ تامە: (مەگین ئەوی خۆراگرو ئاکار چاک بوون، بەشی ئەوان بووردن و پاداشی هەرە مەزن دەبی.)

3 / ئایەتی 13 سەرلەنوێ گومانکردنمان قولتر دەکات: (یان تێژن هەلی بەستگە. بێژە: ئەگەر قەسو راستە، دەسا ئێوه بە یارمەتی هەرکەسی دەستوو دەکەوی-غەیرەز خودا- دە سورەتی هەلبەستە هەر وەک ئەم بێنن.)

4 / ئایەتی 14 دووبارەکردنەویەکی بێ تامە.

5 / ئایەتی 18 وەکو ئەمەیی پێشوو: (کی لەو کەسە ناهەقترە درۆ بۆ خوا هەلبەستی؟. . .)

6 / ئایەتی 20: (ئەمانە ئەم سەرزەمینە ناتوانن لە خودا راکەن. . .) هەمان شت!

7 / ئایەتی 22 هەمان شت!

8 / فەرموون ئەم ئایەتە بلیمەتە بخوینن، بزائن چەند جار لەم کتێبە "پیرۆزه" دووبارەکراوەتەوه. ئایەتی 23 کە دووبارەکرنەوی ئایەتی 11 یە: (ئەوانەیی خاوەن باوەر و ئاکار چاک بوون و دلێان بە پەرورەنێیان داسکناوه، ئەوانن دەچنە بەهەشت و تاهەتایەیی تیدا دەبن.) و پێشتریش لە سەرەتەکانی تر دەیان جاری تریش دووبارەکراوەتەوه!

9 / ئایەتی 25: (نۆحمان شانده لای هۆزەکی، کە: من بۆتان ترسینەریکی ئاشکرام.)

+ ئەمە ئایەتیکی نوێیە، بەلام وەک ناوەرۆک، هەمان مەسەلەیی ترساندنی خەلکە!

+ لە تەوراتدا، ئەصحاکی 6 (التکوین 5 و 6 و 7) بەم شێوەیە باسی نوح دەکری: (. . . لامک 182 سال تەمەنی کرد و کورپکی بوو و ئاوی لێ نا نوح و وتی ئەمە ئابروومان دەبا لە سەر کارەکانمان و ماندوو بوونی دەستمان لە لایەن ئەم زەمینە کە خودا نەفرەتی لێ کرد. لامک لە پاشی لەدایکبوونی نوح، پینج سەد و نەوت و پینج سال تەمەنی کرد و چەندین کور و کچی بوو. هەموو رۆژەکانی لامک حەوت سەد و حەفتا و حەت سال بوو و مرد.

نوح کورپ پینج سەد سالی بوو و سام و حام و یافتی بوو. . . . خودا بە نوحی گوت: کۆتایی هەموو مەرۆقەکان هاتە پینشم. چەنکە زەمین بەدەستیانەوه پڕ بوو لە جەور. ئەوا من فەلاکەتیاان دەکەم لە گەل زەمین. پاپۆریک لە تەختەیی (جفر) دروست بکە. . . . هتد چیرۆکە کەم کە پێشتریش هێما و بەراورد کردوو لە گەل ئەفسانەکانی تر.

10 / ئایەتی 26: (جگە لە خوا مەپەرستن، نیگەرمان ئەوهک رۆژی نازاری بە ژانوو تووش بی.) !!

11 / ئایهته کانی 71، 72، 73 دوباره کر نهوهی ئەصاحه کانی تهوراته بۆ له دایکبونی ئەسحاق و بهسهراهاتی قومی لوت (التکوین 18 و 19):
ئەصاحی 19) و بەردباران و به ههمان شیوهیش چیرۆکه کانی یهعقوب و یوسف له تهورات!!

12 / ئایهته 118: (پهروه نهدهت نهگهز حهزی بکر دایه، خه لکی دنیای گشت ده کرده یهک تاین، بهلام به ناته بایی هه ده میننهوه.)
که خودا خۆی حهزی نه کردهوه، خه لکی دنیای گشت بکا به یهک دین، ئیتر بۆچی میژووی ئیسلام هه شهرو کوشتن و سه برپین و داگیر کردن بووه
بۆ به ئیسلامکردنی خاوهن ئاینه کانی تر؟!
13 / ئایهته 12 دوباره یهکی بۆ مانای چهن دین باره لهم سوره تهوه له سوره ته کانی تر: (هه شتیکی بهر پیواره- له ئاسمان و زه میندا- گش بۆ
خودان، هه موو کارێک هه سه بهوه. سا تۆ هه ره ئهو بهه رهسته و چاره نووست بهو بسپیتره. هه ره کارێ که ئیوه ده یکهن، پهروه نهدهت له هه چی بۆ
ئاگا نیه.)

گه ره ترین درۆ و گێچه لکردن به خه لک له سوره ته یوسف دا هاتوه (له تهوراتدا، ئەصاحی 30، تکوین 20) نووسراوه که یوسف کوری
(راحیل) ه و باسی هه موو بهسهراهاته کان ده کری، که چی له قه راندا، له سوره ته یوسف بهم درۆیه ده ست پیده کات: ئایه ته 2 و 3: (قورئانیکه به
عه ره بی ئیمه ناردمانه خواره وه، شایتا ئیوه تیبه گهن. ئیمه ویرای ئەم قورعه نهی که به تۆن راگه یاندوه، شه رین ترین چیرۆکت بۆ وه ده گێرین، که
ده پیشدا تۆ هه ره ئاگاشت ئی نه بوه.) !!
2003/1/6

سوره ته یوسف یا دووباره کرد نهوه ی

(تهورات، التکوین 26 و 27، أصحاحی 37-49) ؟

راسته یهک ملیارد مرۆڤ بروای به قورئان هه یه، بهلام پرسیاره که ئەمه به: لهو یهک ملیارد موسلمانه، چهنده کهسیان له قورئان تیبه گه یشتون و
تهورات و ئەنجیله کانیان به باشی خویندوه وه له گه ل قورئاندا به راوردیان کردوه؟! وه لامی ئەم پرسیاره بۆ ئیوه هیژا به جیده هیللم! . . .
گه ره ترین درۆی شاخاوی و گێچه لکردن به خه لک له سوره ته یوسف دا هاتوه. بۆ؟

- له سوره ته یوسف (ئایه ته 2 و 3) هاتوه: (قورئانیکه به عه ره بی ئیمه ناردمانه خواره وه، شایتا ئیوه تیبه گهن. ئیمه ویرای ئەم قورعه نهی که به
تۆن راگه یاندوه، شه رین ترین چیرۆکت بۆ وه ده گێرین، که ده پیشدا تۆ هه ره ئاگاشت ئی نه بوه. وه ختی یوسف به باوکی گوت: بابۆ! من یازده
ئه ستیره و خۆر و هه یشم به خه و دیتن، که سه ره بۆ من ده چه مین.)

له (تهورات، التکوین، أصحاحی 37، لاپه ره ی 61) دا هاتوه: (. . . یوسف پاشان خه ونیکی تری بینی و بۆ براکانی گێرا یه وه گوتی: خه ونیکی
تریشم بینی، خۆر و مانگ و یازده ئه ستیره سوژده م بۆ ده بن.)

له قورئاندا یوسف خه ونه که ی بۆ باوکی ده گێریته وه، بهلام له تهوراتدا بۆ براکانی وهک دووهه م خه ون دیتن.

- ئایه ته 8: (کاتی گوتیان: دیاره یوسف و براکه ی لای باوه مان له ئیمه خۆشه و یسترن، خۆ ئیمه ه ده سته پیاوی کین. بۆ گومانه بابی
ئیمه به ئاشکرا گومرا به.)

- تهورات: (بهلام ئیسرا ئیل یوسفی له هه موو کوره کانی تری زیاتر خۆشه و یست، چونکه کوری کاتی پیری به تی. کراسیکی ره نگا وره نگی
بۆ دروست کرد. کاتی براکانی بینیان، باوکیان له ئیوه هه موو براکان، یوسفی له هه موویان زیاتر خۆشه و یست، ره قیان ئی هه ستا و
نه یانتوانی به ئاشتیخوازانه له گه لیدا بدوین.)

أ- جیاوازی له نیوان گێرا نه وه ی چیرۆکی یوسف له قورئان و تهوراتدا ده گه ریته وه بۆ ئەوهی که یه کهم تهورات (تهوراتی یه هو- ناوی خودایه -
900 سال پیشی مه سیح نووسراوه) : سه رچاوه ئەنجیلی کۆن و نوی به ئه لمانی. شتیکی ئاساییه که چیرۆکه که پاش ئەم هه موو ساله جۆره
گۆرانکاری به کی به سه ره هاتوه.

ب- جگه لهوه، ناوهکان ههمان ناوان! له تهوراتدا (تکۆین25، اصحابی 35هاتوه: (. . . خوا پێی گۆ: ناوت یهعقوبه. لهمهورا ناوت یهعقوب نیه، بهلکو ناوت دهبیته ئیسرائیل. . . لاپهرهی58)

- ئایهتی 10و9: (یوسف بکوژن، یان له شویتیکا فرپی دن، ههتا باوک ببیته تاییهت به خوتان. له پاش ئهویش ئیوه بن به کۆمهلتیکی بهرهکتهتی. یهکی لهوان ههلتیاده: تهگهر تهو کاره دهکهن، له یوسف کوشتن گهرین و بیخهه بن بیرهکوه، کاروانچی ههلتیگرتهوه.)

- تهورات: (. . . ههندیکیان گوتیان تهوته خاوهن خاونهکان هات، دهسا با بیکوژین و فرییدهینه ناو بیریکهوه و بلتین درندهیهکی بهدخو خواردی. . . .)

له ههردوو کتیبه که باسی کراسه که یوسف (ئایهتی 18- اصحابی 37، لاپهرهی 63)، فرۆشتنی یوسف (ئایهتی 20- لهتهورات اصحابی 37، لاپهرهی 63)، ههولتی ژنه که بو جوتیبوو له گهل یوسف (ئایهتی 23و24- اصحابی 39، ههمان لاپهره)، راکردنی له دهست ژنی (ئایهتی 25- ههمان اصحاب و لاپهره)، زیندانکردنی یوسف (ئایهتی 32، 33، 34- ههمان اصحاب، لاپهرهی 66)، خهونبینی پاشا (ئایهتی 43- اصحابی 41، لاپهرهی 67)، چاوپیکهوتنی یوسف و زۆریه ههره زۆری وهره کارییهکانی چیرۆکه که، دهکری.

بهپێیستی نازام ههموویان بنوسمهوه. تهوانی گوماتیکیان ههیه لهم بابته دهتوانن بهخۆیان ههستن بهم بهراورد کره.

تهوهی بۆمان دهکهوت تهوهیه، قورتان نهک تمنها دووباره کردنهوهی چهند جارهکی بی مانای تیدیاده، بهلکو چیرۆکی کۆنی پۆخلهواتی تهوراته که پێشی چهندین سهده نووسراوه گێردراوه تهوهو نووسهری قورتان وهک سورهتیککی نووی و قسهی خودا به سههر خهلهک ساغی دهکاتهوه. ئایا تهمه درۆی شاخدار و دزی کردن نیه؟ ئایا تهمه بهلگهیهک نیه له سههر تهوهی قورتان له لایهن کهسیکهوه نووسراوه؟ تهوانی دهلتین، قورتان کتیبی خودایه، دهتوانن پیمان بلتین بۆچی خودا ههمان سورهت به دوو تکنیکی نووسین و شیوهی گێرانهوهی جیاواز "ناردوهته خوارهوه"؟

رهخنهگرتن و رسواکردنی تاینهکان که بوون به چهکینک به دهستی فهمرانهواکان، بهشیکی چاره نووسناز پیکدههینن بۆ بهرهه پێشبردنی خهباتی رزگاری ژێردهستهکان. ئای لهو رۆژه که چینهکهمان لهو وههمانه رزگاری دهبی و چیت چارهروانی بهههشتی نیو ههورهکان ناکا!

2003/1/8

سورهتی رهعد

و پرسیری ئولتراشال!!

دهسپینک: تهگهر سهرنجی ژماره ی بلاوکراوه کوردییهکانی سهدهی رابردوو (تا ئیستاش) وژماره ی تهو نووسهر، رۆشنپرو تهکادیمیانه بدهین که بایهخیان داوه به تهکی چالاکی و خهباتی بیر، له راده بهدهرن. بهلام چهند کهس لهو بهرپزانه، بایهخی جیددیان داوه به بواری رهخنه له قورتان که ریگرو یهکیکه له کۆله که ترسناکهکانی دواکهوتن؟ من له کاتیکدا تهم پرسیاره دهکهم، فاکتهری یاساگرکردنی لیکۆلتینهوهی رهخنهگرانه له ئاین، سزا و کوشتم له بهرچاوه، بهلام هیشتا تهم فاکتهرانهش بهس نین و ناکری وهک بیانوو قبول بکرین بۆ توخن نهکهوتن له ئامرازهکانی لیدان، پهکخستن یا کهمکردنهوهی کارتیکردنهکانی تهو بهلایه! تهوهی ناگری رووناک و سهرفهرازی بکات به دروشمی خۆی، ناکری هیچ بیانوییهکی لۆ قبول بکر، کهواته، با ههمومان دان بهو راستییه بنیین کهوا ئیژی، بیدهنگی زۆریه خاوهن قهلهم و بیرمهندهکانی کوردستان و درۆپیدان بهو بیدهنگییه له ئاستی تهو سههرچاوه نهگریسه، که زهوتکردنی تهقل و مهعریفه ی سهپاندوه، شکستیان بهره مههیناوه. مه بهستم شکستی له بهرامبهر رابردوو قبولکردنی کۆتهکانی! دهبا پیکهوه له سههر ههمو ئاستهکانهوه دهست به نووسینی سههرتایهکی پرشنگداری نووی بکهین: بهرهو تهفلیجکردنی ئاین له ژبانی رۆژانه! بهرهو سههرپانکردنی کارتیکردنه کۆمهلایهتییه تابرووچوهکانی، بهرهو جینگکردنی هوشیاری، لۆژیکی زمان و خیتابی زانست! لۆ دهشزام، کههشتن بهو ئاواته، گۆرانکاری ژێرخانی کۆمهلگای گهره که. . .

3/ ئایهتی 8: (له تۆلی همر میچکهیه کدا هه چیه خوا دهیزانی و دهزانی چی دیتته سه ری و چیشی لی کم ده بیتهوه. هه مویشی لای نهو ئه ندازه ی هه یه.)

به عه ره یی: (الله یعلم ماتحمل کل انپی و ماتغیج الارحام و ماتزداد و کل شییه عنده بمقدار.)

وهك هه موومان ده زانین، نهو چه ندین ساله، تامیری (تولتاشال) دروستكراوه، ژنان ده چن بۆ لای پزیشك و به تاسانی پییان ده گوتری كچ یا كورپان ده بی، كۆرپه كه سه لامه ته یا ناو ده توانریت بیسیریت!! من ترسی نهوم هه یه، ئیسلامیه كان بلین، زاناکان سوودیان له "نهینی" كهم ئایه ته وه رگرتوه! ناخر نهو نییه، پاش همر دۆزینه وه یه كه لایهن زانسته وه، یه كسه ر "زانا ئیسلامیه كان" ئایه تیكه ی بۆ ده دۆزنه وه!! به لام ته گه ر پییان بگوتری، نوسه ری قورتان زۆر سوودی له تهورات وه رگرتوه و تهوراتیش له تهفسانه و ئاینه كۆنه كان سووی وه رگرتوه، یه كسه ر تومه تی كوفر ده ده نه پال خاوه نی نهو بۆ چوونانه و خوینی هه لال ده كه ن!

ئه گه ر ته ماشای بۆ چوونه كانی زه رده شتیش بكه ین له په یوه ست به م بابه ته وه، ده بیین ته میش ده لئ: ئه مه یه پرسیا ره كه م له ئیوه .

راستی هه وانه كه م پی بلی نهی ئه ورا مه زدا.

نهو كیه ئاراسته ی رۆژو ته ستیره كانی كیشا؟

...

نهو كیه ئاسمانی به رزكرده وه . . .

(سه رچاوه: قصه الیدیانات، سلیمان مقهر، لا 274)

لیره دا نمونه یه كه له سه روودیه كی ته خناتون ده هیمنه وه كه بانگه وازی یه كانه گی خاوه ندی كرد:

. . . تۆ كۆرپه ی ناو سه كی دایکی خهلق ده كه ی، تۆ تۆی مرۆف خهلق ده كه ی

تۆ ژیان به كۆرپه ی ناو مندالذانی دایك ده ده ی و دلنه وایه كه یی تا بیزار نه بی و ده ست به گریان بكا

تۆ هه ناسه به هه موو ئه فراندنه كان ده ده ی. . .

تۆ تاكه خودای و له مولكدا شه ربكت نییه

به ئیراده ی خۆت، زه مینت ئه فراند

له بهر ته نها ییت، مرۆف و ئاژه لانت ئه فراند

به گه وه و بچوکیانه وه. . . نهو مه خلوقاتانه ی سه ر زه مین و ئه وانه ی به با ئیاندا ده فرن

...

چلۆن نا، و تۆ رۆژتان بۆ سه ر زه مین هینا وه!؟

(هه مان سه رچاوه، لا 54-55)

4/ ئایه تی 9 دووباره كرده وه یه. . .

5/ ئایه تی 10 ش دووباره ی ره هایه ی زانین و بیسینی هه موو شتیكه له لایهن "خودا" وه!!

6/ ئایه تی 11: (. . . خوا له هیه گه لیک ناگۆری، تا ئه وان دللیان نه گۆرن. ئه گه ر خودا گه ره کی بی تیره یه كه توشی به لا بن، هیه له مپه ری

نایه ته به رو خواش نه بی، هیه كه س دۆستایه تیان ناكا.)

ئایا كهم ئایه ته كه سه ربه خو ییه كه به ئیراده ی مرۆف ده دا، چه ند یه كه ده گریته وه له گه ل ئایه تی 7 سو ره تی مانگا: (له خودا وه دل و گو ی یان مۆر

كراوه په رده یه كیش به بهر چاریاندا كشاوه و به شیان نازاری به ژانه.) ؟ و چه ندین ئایه تی تر كه ئه رپه ری زه و ته كرده ی ئیراده ی مرۆف ده رده برن. وهك

ده بیسین، به شی دووه می كهم ئایه ته ش سه دباره كرده وه یه!

7 / ئایهتی 12 و 13: (هەر خۆیهتی-بۆ ترسان و ته‌ماداری-بروسکه‌تان به‌ر چاودێنی و هه‌وری پر دادوه‌ستینی. هه‌وره‌کان و فریشته‌کان- له‌سامی ئەم-هه‌میشه هه‌ر په‌سن ده‌ده‌ن. هه‌وره‌ تریشقه‌ش ده‌نیی، کچی حمز بکا توشی ده‌کا، که‌چی ئه‌وان له‌مه‌ر خودا کیشه‌یانه‌و خوا له‌ جزیا‌انا گه‌لی توندوتیژه‌.)

له‌ مه‌لمه‌می کلکامش و ئاینه‌کانی تر و ئەفسانه‌کاندا، به‌لگه‌ی کافی هه‌یه له‌ سه‌ر ئاگادارییه‌کانی مرۆف له‌ باره‌ی بروسکه، هه‌ور، هه‌وره‌تریشقه‌و هتد. بۆ نمونه له‌ مه‌لمه‌می کلکامش که‌ پێشی 4000 ساڵ نووسراوه، هاتوه‌: . . .

ئه‌ستیره‌کانی ئاسمان ده‌رکه‌وتن

و یه‌کیکیان به‌سه‌ر من که‌وت، چما گر ئاگری ئاسمانه (ئانو)

ده‌مویست به‌رزی بکه‌مه‌وه، به‌لام قورس بوو

ده‌مویست بیجیمینم، ئەمه‌یشم پێ نه‌کرا. . . 0

. . . خۆشه‌ویسته‌که‌م، شه‌وی رابردوو، خه‌ونیکم بینی،

ئاسمان تریشقه‌ی ده‌هات و زه‌مین لێی وه‌رده‌گرته‌وه. . .

(سه‌رچاوه: مه‌لمه‌ کلکامش، و قصص‌ آخری عن کلکامش و الگوفان. گه‌ باقر، لاپه‌ره‌ی 126)

گه‌ر چی قورئان به‌ هه‌یج جزئیک، هه‌یج شتیکی نویی باس نه‌کردوه له‌ باره‌ی ئەفراندن، به‌لام ئیسلامیه‌کان به‌ شیوه‌یه‌کی گالته‌جارانه، هه‌موو زانسته‌ نوییه‌کانیش به‌ وی ده‌به‌ستنه‌وه!! باشترین نمونه‌ کتیبی-الاعجاز العلمی فی القران الکریم، دکتور زکریا همیمی، مکتبه‌ مدبولی -ه!

8: له‌م سو‌ره‌ته‌ چهندین ئایه‌ت هه‌ن، ته‌نها دووباره‌کردنه‌ون و هه‌یچی تر:

أ- ئایه‌تی 15: (هه‌رچییه‌ک هه‌یه له‌ نیوانی ئەم عاسمانه‌ و زه‌وینه‌-خه‌وانه‌خوایی-خۆیان و سیبه‌ره‌کانیان هه‌موو به‌یانی و نیوانان، گشتیان سوژده‌ بۆ خوا ده‌به‌ن.)

ب- ئایه‌تی 16: (بیژه: کییه‌ راهینه‌ری ئەم عاسمان و زه‌وینه‌؟ بیژه: خودا. . .)

ت- ئایه‌تی 17: (له‌و حه‌وایه‌ ئاییکی دارژانده‌. . .)

پ- ئایه‌تی 18: (ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ به‌ده‌نگی خوداوه‌ هاتوون، چاکه‌یان ده‌باره‌ی ده‌کری. ئەو که‌سانه‌ش که‌ به‌ده‌نگیه‌وه‌ نه‌هاتوون، ئەگه‌ر هه‌رچی له‌م هه‌رده‌دا هی ئه‌وان بی و هه‌ینده‌ی دیش و له‌ باتی خۆیانی بدن، زۆر به‌سه‌ختی ده‌که‌ونه‌ به‌ر پرسینه‌وه‌و هه‌ر جه‌هه‌نه‌میان جیگایه، که‌ خراپترین ئەنوايه.

ج- ئایه‌تی 23: (خۆیان و باب و کالیان و ژنه‌کان و تۆره‌مه‌شیان-ئه‌وانه‌ی خودا په‌سه‌ند بن- له‌ باغاتی دور له‌ نه‌مان، ده‌چنه‌ ژوو‌رو فریشته‌ له‌ هه‌موو لاوه‌ ده‌چنه‌ لایان.)

ح- ئایه‌تی 24، 25، 26: به‌هه‌مان شیوه!

خ- ئایه‌تی 27: (ئه‌وانه‌ی خودا نه‌ناسن، ئیژن: بۆ چه‌ به‌لگه‌یه‌کی له‌ خواوه‌ بۆ نه‌هاتگه‌؟. . . هه‌مان ئایه‌تی 7 له‌م سو‌ره‌ته‌یه‌ و ده‌یان جار پێشتر دووباره‌کراوه‌ته‌وه‌!؟

د- ئایه‌تی 28 دووباره‌یه!

ژ- ئایه‌تی 29: (ئه‌وانه‌ی خاوه‌ن باوه‌رن و ئاکار چاکن، خۆشی له‌وان، که‌ دواژۆژی باشیان هه‌یه.) ده‌یان جار دووباره‌کراوه‌ته‌وه‌.

ر- ئایه‌تی 30، 31، 32 هه‌مان شت دووباره‌کردنه‌وه‌؟! و هه‌روا ئایه‌تی 33: (هه‌تا له‌سه‌ر دنیا ده‌ژین، هه‌ر توشی ئازاری ده‌بن. دیاره‌ جه‌زه‌به‌ی دواژۆژیش دژوارتره‌ و که‌س ناتوانی له‌ خودایان بپاریژی.)

ز- ئایه‌تی 35، باسی جۆباره‌که‌یه (پروانه‌ و تاره‌کانی تر) !! ئایه‌تی 36، 37، 38، 41، 42 و دوا ئایه‌تی (ئایه‌تی 43) هه‌ره‌مه‌موو

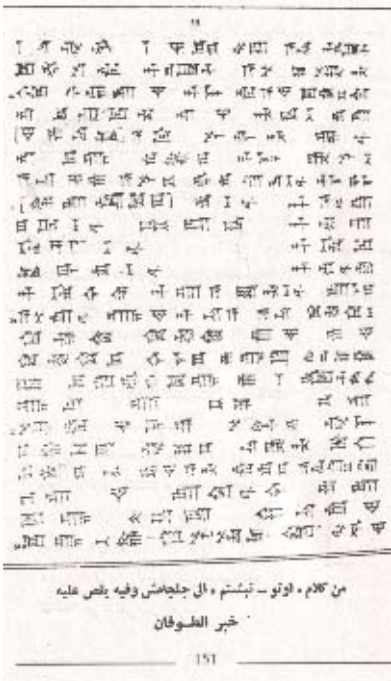
ئەم سو‌ره‌تانه‌ش دووباره‌کردنه‌وه‌ی بی تام و مانان! . . .

سو‌ره‌تی ئیبراهیم

ئایهتی 9 یه کیکه له درۆ زهقه شاخداره کانی ئەم سورەتە پێکدههێنێ و دەبێ بۆ هەموو کەسێک روون و ئاشکرا بکری. لەم ئایهتەدا بە زمانی موساوه، نووسراوه: (ئاخۆ ئێوه دەنگ و باسی ئەوانەتان نەبیستوه کە بەر لە ئێوه ژیاون؟ وەك هۆزی نوح و هۆزی عادو سه‌مورود و ئەوانەى لەدوی ئەوان بوون، کە خوا نەبێ هیچ کەسی تر نایانزانێ. پێغەمبەرە کانی ئەوان بەبەلگەى زۆر ئاشکراوه هاتنەلایان. گشتیان دەسیان خستە ناو دەمى خۆیان و گوتیان: ئێمە بەو شتانەى ئێوه راسپێراون باوەر ناکەین، لەوەش ئێمەى بۆ بانگ دەکەن، زۆر بەگومانین.)

دەقە عمەربەببیه کە ئەم ئایهتە: (ألم یأتکم نبوا الّٰٓئین من قبلكم قوم نوح و عاد و مچود و الّٰٓئین من بعدهم لایعلمهم الا الله جاوتهم رسلهم بالبینت فردوا أیدیهم فی أفواهم و قالوا انا کفرنا بما أرسلتم به و انا لفی شک مما تدعوننا الیه مریب) و ئەمەش وەرگێڕانی ئەم ئایهتەیه بە زمانی ئەلمانی: (kam nicht zu euch die Kunde von jenen, die vor euch waren, von dem Volk Noahs, und) (den Staemmen) Ad und Thamud, und von denen, die nach ihnen lebten?Niemand kennt sie ausser Allah. . . .)

1/ باسی نوح و تەوہفان لە ملحمەى کلکامشدا هاتوو، ئەمەش دەقەکەیهتی. لە خواروہ نووسراوه: (لە قەسەى (ئۆتۆ-نېشتم) بۆ کلکامش و تێدا باسی هەوائى تەوہفانى بۆ دەکا (سەرچاوه: گە باقر، ملحمە کلکامش و قصص آخرى عن کلکامش و الگوفان، صفحە 151). لە نووسینەکانى پێشتریش هێماب بۆ کردوو.

2/ فراس ئەلسواح لە کتیبى (مغامره العقل الاولى-دراسه فى الاسگوره، سوريا، ارج الرافدين-) لە لاپەرەى 153-154دا لە پەيوەست بە تەوہفان، دەنووسى: (هێنلە بەرینەکانى ئەم ئەفسانەیه لە گەل هەندى جیاباوى، لەلای سۆمەرى، بابلى و عبرانىیەکان دووبارە دەبنەوہ لە گەل پاپۆرە فینقییەکان دەگەنە یۆنان. لەوێشدا، ئەفسانەیهکى ئەغریقى وامان بۆ دەگێرێتەوہ کە گەورەى خواوەندەکانى ئۆلیمپ (زیوس) بریارىدا ژيان لە سەر زەمین وێران بکات و تەوہفانىکى بەهێز بە درێژایى نۆ رۆژ رەوانە کردو هەموو خەلکى لەناوبرد، تەنھا پیاویک و ژنیک نەبى بە ناوى (دیکلیون) وهاوسەرەکەى (فەرەحە) لەسەر پاپۆرەکەیان مانەوہ و لەسەر چىای برناس راوەستا. . . .) . هەر لەم کتیبەدا، بەشێک لە تەوہفانى سۆمەرى بۆ عەرەبى وەرگێراوه: (. . .)

لەر ساتەوہختەدا، (ننتو) (وەك ژنیک ژانى هەبى، گریا و ئەنانای پیرۆز بەکۆل بەسەر گەلەکەى گریا ئەنکى بەقوولێ بیری کردەوہ . . .)

کاتى زیوسدرا لە نزدیکى دیواره کە راوەستا، گوێی لە دەنگێک بوو: (لەنزدیک دیواره کەوہ بە دیوی راست، راوەستە

قسەیهک دەبێژم، بەدواى کەوہ

گوێ لە وەسیهتەکەم بگرە

ئێمە تەوہفانىک لە باران دەنێرین

هەموو مرۆڤ لەناو ببات

تەوہ بریار و دادى کۆمەلێ خواوەندەکانە

بریارى ئانو و ئەنیلە

<سنووریک دادەنێین>بۆ مەلەکوئى مرۆڤ. . .)

3/ لە تەوراتدا (سفر التکوین، ئەصحاى 6، 7، 8) بۆ باسکردنى تەوہفان تەرخان کراوه.

4/ له ئه‌نجیلی لوقا، 17هاتوو: (چی له سه‌رده‌می نوح روویدا، هه‌مان شت له سه‌رده‌می رۆلئی مرۆف رووده‌دا. خه‌لکی خه‌ریکی خواردن و خواردنه‌وه شووکردن و ژن هه‌تانه‌بوون، تا ئه‌و رۆژی نوح چوه‌ ناو که‌شتیه‌که‌وه‌و باو باران ده‌ستی پیکردو هه‌موویانی له‌ناو برد). -به‌عه‌ره‌بی لاپه‌ره‌ی 128 و به‌ کوردی لاپه‌ره‌ی 181)

که‌وا بۆ راستیه‌که‌ به‌ پیتی ئه‌م به‌لگه‌ که‌مانه‌وه‌ که‌ له‌به‌ر ده‌ستدان ئه‌وه‌یه، به‌سه‌ره‌هاتی نوح و ته‌وه‌فانه‌که‌ زۆر کۆنه‌ و سو‌مه‌رییه‌کان، بابلییه‌کان، جوو، مه‌سیحیه‌کان و یۆنانیه‌کان په‌یمان زانیوه، ئه‌دی بۆچی له‌ قورئان نووسراوه (که‌ خوا نه‌بی، هه‌یج که‌سی تر نایانزانی)؟!

ب- ئه‌م ئایه‌تانه‌ی خواره‌وه‌ ده‌یان جار له‌ سو‌ره‌ته‌کانی ته‌ریشدا دووباره‌که‌راوه‌ته‌وه، جگه‌ له‌ فره‌په‌ژری بۆ سوود و مانا، هه‌یچی تر ناگه‌یه‌ن:

- ئایه‌تی 2: (ئه‌و خودایه‌ی هه‌رچی له‌ناو ئاسمانه‌کان و زه‌مینه‌دان، گش هه‌ی ئه‌ون. واوه‌یلا بۆ خواره‌ناسان له‌ جه‌زه‌به‌ی زۆر توندوتیژ).

- ئایه‌تی 3: (ئه‌وانه‌ی ژینی دنیایان له‌ هه‌ین ته‌ولا پێ باشتره، ده‌بنه‌ له‌مپه‌ر له‌ رای خوداو گه‌ره‌کیانه‌ خواروخه‌یج بۆ، ئه‌وانه‌ له‌ گو‌مه‌راییدا زۆر پێوه‌ چوون.

- ئایه‌تی 4: (هه‌یج پێغه‌مبه‌ریکمان نه‌نارد، مه‌گه‌ین به‌ زوان گه‌له‌که‌ی خۆی، تا هه‌قیان بۆ روونکاته‌وه. خودا هه‌ر که‌سی حه‌ز بکا گو‌مه‌رای ده‌کاو کیه‌شی بو‌ی شاره‌زای راسته‌په‌ی ده‌کاو هه‌ر خۆی خاوه‌ن ده‌سته‌لاتی له‌کارزانه‌).

ئه‌م ئایه‌ته‌ زۆر ساکارانه‌ نووسراوه‌!ئه‌ی خۆ پێغه‌مبه‌ریکی فه‌رنسی زبانه‌ بۆ خه‌لکی چین نایه‌رن!

- ئایه‌ته‌کانی 6، 7، 8، 9 و 10 دووباره‌که‌ردنه‌وه‌ن!

- ئایه‌تی 19: (تۆ نابینی خودای مه‌زن ئاسمانه‌کان و زه‌مینه‌ی هه‌ر بۆ راستی چی کردوه‌?) دووباره‌که‌ردنه‌وه‌یه‌و هه‌یچی نو‌ی پێشکه‌ش ناکا!

- ئایه‌تی 23، هه‌ر بۆ پێکه‌نین، ئه‌م ئایه‌ته‌ 100 باره‌که‌راوه‌ش ده‌نوسمه‌وه: (ئه‌و که‌سانه‌ش که‌ بره‌وان به‌خوا هه‌یه‌ و ئاکار چاک بوون، به‌ ئیزنی په‌روه‌رنده‌یان ده‌برینه‌ ناوه‌ندی باغاتیک رووباریان به‌به‌ردا ده‌روا هه‌تا هه‌تایه‌ له‌وه‌ی ده‌بن و هه‌ر به‌ سه‌لام، خۆشی و بیه‌شی لیکه‌ر ده‌که‌ن.!!

- ئایه‌تی 32 باسی ده‌یه‌نانه‌ی ئاسمان و زه‌مین و بارانی ئاسمانه‌. ئایه‌تی 33 سه‌رله‌نو‌ی به‌ خه‌یر باسی خه‌ستنه‌کاری خۆرو هه‌یه‌یه‌ که‌ پێشتر ده‌یان جار نووسراوه. هه‌روا ئه‌م ئایه‌تانه‌ش (43، 44، 47، 48، 49، (ئایه‌تی 50 له‌ فیلمی هه‌شکوک ده‌چی: پۆشاکیان قه‌ترانی ره‌شه‌و روویان ئاگر دای پۆشیه‌وه). و ئایه‌تی 51 دووباره‌که‌ردنه‌وه‌ی بۆ مانان+هه‌ره‌شه‌و تۆقاندن که‌ به‌ ده‌یان جار له‌ سو‌ره‌ته‌کانی پێشتر، به‌رچاو ده‌که‌ون!!به‌گه‌شتی، خۆشه‌هه‌تانه‌، سو‌ره‌ته‌کان تا دێن کورت ده‌بنه‌وه‌!

ئامانجی ئه‌م ره‌خه‌نه‌گرتنی ته‌تایسته‌کان نییه‌ که‌ روو له‌ ئاسمان ده‌که‌ن، به‌لکه‌و به‌ پێچه‌وانه‌وه‌، ئیمه‌ روو له‌ رۆلی کۆمه‌لایه‌تی، سیاسی، ئابووری، په‌روه‌رده‌یی ئه‌م سو‌ره‌تانه‌ ده‌که‌ین له‌ په‌یوه‌ست به‌ په‌یوه‌ندییه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کان!

2003/1/20

سو‌ره‌تی حیجر

و

ده‌قه‌ ده‌یه‌که‌ته‌کانی قورئان!

1/ ئایه‌ته‌کانی 28-39 سو‌ره‌تی حیجر، کۆپیکردنی ئایه‌ته‌کانی 11-18 سو‌ره‌تی ئه‌عرافن له‌ گه‌ل جیاوازییه‌کی سه‌یر بۆ گه‌توگۆکه‌ردنه‌که‌ی نیوان خوداو ته‌بلیس. له‌ سو‌ره‌تی ئه‌عرافدا -ئایه‌تی 12- نووسراوه: (گو‌تی: من له‌وه‌ هه‌یژاترم، منت له‌ ئاگر دروس کرد، ته‌وت له‌ جه‌ری

سازداوه‌). به‌عه‌ره‌بی: (قال: أنا خير منه خلقتنی من نار و خلقتهم من گین). به‌لام ئه‌م گه‌توگۆیه‌ له‌ سو‌ره‌تی حیجر به‌ شیوه‌یه‌کی تر نووسراوه:

28- کاتێ په‌روه‌رنده‌ت به‌ فره‌شتانی گوت: وا من مرۆم له‌ قوره‌ره‌شه‌ی بۆگه‌نبوی وشکه‌لاتووی چی کردووه‌،

29 هه‌رگا رێک و پێکه‌م کردو له‌ گیانی خۆم فووم پێدا کرد، ئیوه‌ بۆ سوژده‌ بۆ بردن داوه‌رنه‌وه‌و ده‌مه‌رووین.

30 فره‌شته‌ گش سوژده‌یان برد،

-ئایهتی 10: (بەرلەتۆش پێغەمبەرنامان ناردۆتە ناو کۆمەڵەکانی پێشونە.)

پێدەچی "خوا" ئەم ئایهتە، بەر لەم سورەتە بە دەیان جار بە پێغەمبەر نەگوتوو! دووریش نیه، پێغەمبەر نەخۆشی لەبیرکردنەوی هەبووی!

-ئایهتی 11: (هیچ پێغەمبەرێک نەهات بۆ لایان مەگەر، دایانە بەر گالتمو تەشەر.)
بۆ؟!

-ئایهتی 12: (ئەمەش ئیمەین کە دەبێخەینە دۆلی تاوانبارانەوه.)

ئایا ئەبلیسی ئەرکی ئەوهی هەیه، رینگای خراپە بە خەلک پێشان بدا، یا خودا خۆی؟ لەم ئایهتەدا، خودا خۆی سەرچاوهی گالتمو تەشەرە! بۆچی وا بە شانازییهوه شتی وا دەخاتە دۆلی خەلکەوه؟!

-ئایهتی 49: (خەوەر بدە بە عەبدانم، کە هەر خۆم لە گوناھان دەبوورم و دۆقانم.)

-ئایهتی 50: (جەزەبەشم زۆر بە ژانە.)

5 / ئایهتی 43 و 44: (جەحەندەمیش جی ژوانیکی هەموانی یهو، حمودەرگای هەس. بۆ هەر دەرگایەك لەمانە پاژیکی لی بەش کراوه.)

دۆزەخ لە دەقە سۆمەری و ئەکەدیش هەر 7 دەرگای هەیهو هەر دەرگایەك بەشیکی تاییهت!

لە دابەزینی ئەنانا بۆ جیهانی خواروه، لە تابلۆ شیعریکی زۆر جوان باسی حەوت دەرگاکەمی جەهەندەم دەکری:

(کاتی ئە دەرگای حەوتەم چووه ژووروه

هەموو جلۆبەرگەکانی دەستپۆیی و سولتانیان لەبەر داکنی. . .)

بە هەمان شێوه لە ئەفسانەمی ئەکەدی هاتوو:

(کاتی ئە دەرگای حەوتەم بریانە ژووروه،

جلۆبەرگەکیان داکنی. . .)

ئەم ئەفسانانە بە زمانی شیعەر نووسراون. بەم بۆنەیهوه سەیرم لی دی ئە نیو پرواداره ئیسلامییهکان شاعیر هەیه، چونکە لە کتیبەکەمی (البعلیی، قصص الانبیاء المسمی عرائس المجالس) هاتوو: (لە زاری ئەبن عەباس دەگێرنهوه: ئەوهی بلی ئادەم شیعری وتوو، درۆی لەسەر خودا و پێغەمبەری کردوو، پێغەمبەر (صلی) و هەموو پێغەمبەرەکان وەک یەك، نەهیان لە شیعەر کردوو و خودا دەلی: شیعەرمان فیڕ نەکردوو و پێستی پی نیه) -لاپەرەمی 39- . هەر وا لە لاپەرەمی 35 دا هاتوو: (دەگێرنهوه: . . ئەبلیس- لە خودا پرسیری کرد- ئەمی چ بۆینم؟ گوتی شیعەر. . .) !!

6 / ئایهتی 59-65 سەرلەنوی باسی چیرۆکی قەومی لوتە کە پێشتر لە سورەتی ئەعراف-ئایهتەکانی 80-84 و لە سورەتی هود-ئایهتەکانی 74،

83 باسی کردوو!!

7 / لە ئایهتی 67-71: (خەلکی شاریش-وه هەلههله کێشانهوه-پەیاپیان بوو.

گوتی: ئەوانە میوانم، رووزەردی ئەوانەم مەکن.

گوتیان: ئەدی پێن نەوتوی نابی کەس تخونت کەوی؟

گوتی: ئەوا کێزەکانم، چیتان دەوی وەرن دەگەل وانی بکن.)

ئاخر ئەوه چ پێغەمبەر و "کتیبیکی پرۆزه" بانگی خەلکی شارێک دەکا بۆ زەوتکردنی کچهکانی؟ ئایا ئەوه رینگاچارهیه بۆ دوورکەوتنەوه لە هوموسی کسوالیتیتی لەناو قەومی لوت؟

پێشیان راستییان وتوو: (ویستی چاوی برپژی، کویری کرد)؟!

8 / ئایهتی 98: (سا شوکری پەرورەندی خۆت لەبیری و لە پرۆزه سۆز دەهەران بە.)

ئەمی مەگەر پێغەمبەر، پێغەمبەری "خودا" نیه؟ ئیتر چ پێویست دەکا، ئایهتێکی تاییهت بۆ قەسەمی وا تەرخان بکری؟ ئەمی مەگەر خودا خۆی هەلینەبژاردوو و سەرقاقلەیی نوێژکەرەکانی بۆ دەکا؟!

أ- ئەمە درۆیەکی تره، چونکه چەندین ئایەتی ترش هەیە، که خودا به خۆی چاو ودلی مرۆڤ دەبەستی تا "ریگای راست" نەبینن و چەندین ئایەتی تریش هەیە که به خۆی ریگای خێج و خوار به مردم پیشان دەدا. ب- ئەم ئایەتەش هەر دووبارە کردنەوەیە و پیشتر دەیان جار هێمام بۆ دووبارە کردنەوە کانیم کردووه. ج- ئەبلیس به "خۆی" دایهیناوه! ئیسلامییەکان دەتوانن پیمان بلین کێ مەلایکەتی شەری خەلق کردووه و کردوونی به "مەقاشی دەستی بۆ کاری خراپە مرۆڤ؟!؟"

10 / ئەم ئایەتە ئەوەندە پیشتر نووسراوەتەوه، ئیتر شایەنی ئەوەیە هێچی لەسەر بنوسریت: (هەر خۆیەسی لەم حەوايە ئاویکی بۆدایاراندن که ئیوه لێی قەخۆن و روه کیشی پێ شین دەبی و لەو روه که، و لساتەکانو دەچەژن.)

11 / ئایەتی 11 هێماکردنە بۆ سوودی باران لە رواندنی چاندمەنی، زەیتون و رەز و دارە خورما. . .

12 / ئایەتی 12 دووبارە کردنەوەیە و پیشتر چەندین جار به دوورودریژی باس کردووه: (شهوو رۆژی بۆرام کردن، هەیف و خۆرو گش هەسارەش مل کهچی فەرمانی ئەون. لەمەشدا زۆر نیشانە هەن بۆ کەسانی که تێدەگەن.)

هەر بۆ نمونە دەقیقک لە ئایینی هەندۆسییەکان دەهینمەوه وەک بەراورد کردن لە گەل ئەم ئایەتە و ئایەتەکانی تری ئەم سوورەتە: (خۆی بەتەنهایی و زۆر لە دووریدا دەژێ. . . لە بێ کۆتاییدا. . . لەوی که ئاسمان زۆر دلگیره، سەپرو مەزنه. وەک بلیی لەناخیەوه لەو کاتەي به تێپروانیی دووریەوه، دەنگیگی بەرز دەلی: (من لە ئاسمان بەهێزترم و لە زەمین مەزوتر. لە هەموو ئەستێرەکانی دەرووبەرم، بەرزترم. من لەهەموو ئەوانە، بەرزترم. من گشتم لەناو گشت. ئەوهی مەوێت دەیکەم. ئەوهی به مێشکەدا بی، دەینافرینم. من کاکلی ئەم جیهانە تاکانە و گشتییەم. نه نیرم و نه می، بەلکو رۆحیکی دیارینەکراوم لە خەسلەتەکانی. هەموو شتیکم تێدایه و لەناو هەموو شتیکم. هەستەکان ئیدراکم ناکەن، چونکه من راستی هەموو راستییەکانم. من. براهمام.) -سەرچاوه: قصه الدياتان، صفحه 80)

هەر بۆ ئینسافبۆون، شیوهی ئەم نووسینە بۆ پیناسەکردنی "خودا"، زۆر چروپتر، جوانترو کاملتزه لە دەبرینەکانی قورئان، تەورات و ئەنجیل. شایانی باسە که زەرادەشتیش لەوەلامی پرسیری تیۆلۆگەکان: (مەبەستت ئەویە، خواوەندەکانی رۆژ، ئاور، چیا و ئەستێرەکانمان، خواوەندی درۆزانەن؟) دەلی: (نەخیز. . . خواوەندی درۆزانەن نین. . . چونکه هەرگیز خواوەند نین. راستییەکی ئەمەیه. . . رۆژ و خۆر و چیاکان خواوەند نین. . . بەلکو خالقی بەهێز خەلقی کردوون. . . .)

تیۆلۆگیکی تر پرسیری لێ کرد: ئەو خالقه کییه؟

زەرادەشت گوتی: ئەو ئەههرا مزدايه، خواوەندی حیکمەت و دادوهری بەرزی جیهان. . .

حەکیمیکی تر پرسیری لێ کرد: دەلی ئەو هەموو شتی له جیهان ئەفراندووه؟!

زەرادەشت گوتی: هەموو شتیکی چاک له جیهان ئەفراندووه، چونکه خودا چاکهیه. . . -هەمان سەرچاوه، لاپەرە 297-

13 / ئایەتی 13 هێچ ناگەینێ: (لەم زەمینەش گەلی شتی رەنگاوەرنگی بۆ ئیوه وەدی هیناوه، لەمەدا نیشانە هەیه بۆ ئەوانەي رادەمیئن.)

14 / ئایەتی چوارده: (هەر ئەویشە زەریای خستووتە بەردەستوو که گۆشتی تازەي لێ بخۆن، خشلیشی لێی بێنەدەری و بەخۆتانیەوه هەلواسن. ئەوا دەبینی که گەمیەش سنگی دەریا دەقلین، تا چاکەي ئەوتان دەس کەوی و بەشکوکرانە بژیرین.)

لەم ئایەتەشدا لە دەرگای هێچ بابەتیکی نوێ نەدراوه، وەک هەموو سوورەتەکانی پیشوو، دووبارەي ئەوه دەکریتەوه که خوا هەموو شتیکی خەلق کردووه. لەم ئایەتە ناوی بەشیک لەو شتانە دەهینێ.

15 / ئایەتی 15: (کیوههەلمۆتەکانی لەم زەمینە کردەلەنگەر، هەتا ئیوه نەلەرزینێ و چۆم و ریبازیشی شاندان، تا ئیوه رپو بدۆزنەوه.)

مرۆڤ خۆی ریگاویانی هاتوچوو دیاریدەکات و هەندێ جاریش ریگاکانی لێ وون دەبی، بەتایبەتی له بیابانەکان! . . .

16 / ئایەتی 16: (نیشانە گەل دیگەش هەن و به ئەستێرەش رپو دەردەکەن.)

هێماکردن بۆ رپو دەکردن به ئەستێرە، زۆر کۆنتره له قورئان، تەنانەت ئاینە سرووشتییە کۆنەکان لەناو گەلانی میس، ئیران، بابلی و یۆنانییەکان، ئەستێرەشیان پەرەستووه.

17 / ئایەتی 17 دووبارەي چەندین ئایەتی پیشتر.

- 18 / ئایهتی 18 دووباره کردنهوهیه!
- 19 / ئایهتی 19 دووباره کردنهوهیه: (هەر شتیکی وهی شیرن و هەرچی ئاشکراشی بکهن، خوا دهیزانی.)
- 20 / دووباره کردنهوهیه!
- 21 / ئایهتی 21، 22 دووباره کردنهوهن. بۆ دلنیا بون: (خودای ئیوه هەر یه کیکه. ئەو کسانه ی بروایان به دوواری ژنیه، دلەکانیان دژباوەرن و خویشان هەر به زل دهزانن.)
- 23 / ئایهتی 23 دووباره کردنهوهی ئایهتی 19 و دهیان ئایهتی بیشتەر: (خودا دهزانی چی له خودا دهشارنهوهو چی دردهخهن. خودا له خوێه زلزانان خوێشی نایه.)
- 24 / ئایهتی 24 دووباره کردنهوهیه، بهلام سهرهخراکیشه: (هەرگایه کی لێان پرسى: پهروه پینتان کام مهبهستی ناردۆته خوار؟ ئیژن: چیرۆکی پیشینان.)
- ئەوه راستییه کی بهلگه نهویسته که زۆر له دهقه کانی قورئان له ئاین و ئەفسانه کانی تر هاتوهو پیاوانی ئاینی جوو، مەسیحی یا ئاینه کانی ترو شارەزایانی ئەو سهردهمه له دهق و ئەفسانه کانی سۆمەر و بابل له کاتی محمەد بهو چیرۆک و گێرانهوانه یان زانیوه.
- 25 / ئایهتی 25 ههروه شەى رۆژى قیامهته!
- 27 / ئایهتی 27 باسی رۆژی قیامهته و چۆن ئابرووی بێ باوه ران دهچی!
- 28 / ئایهتی 28: دووباره کردنهوهیه و بیشتەر باسکردوه: (سا له دهرگای دۆژههوه بچنه ئەودیو، تاهه تاهه تايه هەر لهوی بن. ئای که جیتی بادی ههویان ناهه مواره.)
- 29 / ئایهتی 30 و 31 و 32 و 33 و 34 و 35 باسی دۆزهخ و بهههشت و جۆباره کانیهتی!!
- 30 / ئایهتی 36 و 63 ههه مان شتن و دووباره کردنهوهیه کی ساویلکانهیه: (بۆ ناو هەر کۆمهله یه که پینغه مبه ریکمان بهری کرد، که خودا بپه رستن و له شهیتان دووره په ریزین. . . .)
- 31 / ئایهتی 40: (مه هەرچی یه که بمانهوی پهیدا ببی، هه هیندهیه که پیتی بیژین: ببه، دهبی)
- دووباره کردنهوهیه کی بێ مانا!
- 32 / ئایهتی 41، 42، 43، 44، 45، 46، 47، 48، 49، 50، 51، 52، 53، 54، 55، 56، 57، 58، 59، 60، 61، 62، 63، 64، 65 (ئای لهو ههویاوه داباران. . .) دووباره و له سورهته کانی تر هاتون!!
- 33 / ئایهتی 66، 67 گه پرانهوهیه بۆ باسی و لاهه کان و شیره کانیانه!
- 34 / ئایهتی 72 دووباره کردنهوهی دروستکردنی هەر جنسیک له جووته! لیره به بێ پرواکان دهگوتری: هیچ و پوچ!
- 35 / ئایهته کانی 73، 74، 75 دووباره کردنهوهن!
- 36 / ئایهتی 77 به دهیان جار نووسراوه، هیچ گه مره یه که ئەوهنده ئەم رستهیه له تۆی کتیبیکدا دووباره ناکاتهوه: (هەر پیاوی له ئەرزو ئاسماندا به بۆ خودایه. هاتنی رۆژی سه لایهش وه که چاوتروکاندان وایه، یا نزیکتەر. خودا هیژی به سهر هه موو شتی که دهشکی.)
- 37 / ئایهتی 80 دووباره کردنهوهی سوودی پیستی ئازده له کانه گوايه (خودا خانووی بۆ چی کردوون که تیدا بسینهوه.)!!
- 38 / ئایهتی 90: (خوا به عه دالهت و چاکه و بهخشین به خزم و کەس و کار، فرمان ده دا و پری نادا به ئاکاری پیس و خراپه و دهستدریژی. ئامۆزگاریتان لینه که بهشکوو په ندی لی وەرگرن.)
- له هه موو ئاین و ئەفسانه کاند هه مان ئەم جۆره بانگه وازانه به به رفراوانتیش له عه دالهت و چاکه و بهخشین به خزم و کار، له پینش قورئانیش، کراوه.
- ئاخر ئەم ئایهته چیه له ئاستی بۆچونه رهوشتییه کانی بوزا، زه ردهشت و کۆنفوشیوس، سوویه کان و ئاینه کانی میسر؟
- چهند نموونه یه که:
- بوزا: . . .

- برۆا به حەق... برۆاھێنان بەوێی کە حەقیقەت رێبێشان دەری مرۆڤە.
- برۆاری حەق... مرۆڤ دەبێ هەمیشە هێمن بێ و هیچ ئازاریک بە هیچ مەخلوقێک نەگەینێ.
- پەیفینی حەق... دوورکەوتن لە درۆ، بوختان و دەربێنی زبیر.
- رفتاری حەق... دزی نەکەن و نەگۆژن و کاریک بکەن لەدواییدا لەسەری پەژێوان بن یا شەرمەتان لێ بێ.
- کاری حەق... دوورکەوتن لە کاری خراپە، وەک تەزییەکردن، بەکارهێنانی شەکی دزراو، وزەوتکردنی ئەوێ هێ تو نییە.
- رەنجی حەق... هەمیشە هەولبەدری بۆ چاکە و دوورکەوتن لەوێ شەپە.
- تێرامانی حەق... هەمیشە هێمن بە و خۆت بۆ خۆشی و خەم نەدیتە دەستەوه.
- تێرکردنی حەق... ئەمەش نابێ، تەناھا بە پەروکردنی رێساکانی سەرەوه و گەیشتن بە قۆناغی ناشتی کامل... .

کۆنفوشیوس:

... خۆشەویستی ناشتی بەدیده هێنێ... . . . و هەزاران بۆچوونی ئەخلاقێ زۆر بالا.

زەر دەشت:

لە ئاقێستا هاتوو: (دزی، راووتکردن، وێرانکردن و تێکدان ناکەم و تۆلەش ناسینمەوه... . . دان دەنێم بەوێ ئاهورا مەزداي تاقە خواوند دەپەرەستم و برۆام بە ئایینی زرا دەشت هەبە... . . و دانی پێدا دەنێم کە من گوێراپەلێ بێرکردنەوه بم لە چاکە و گوتاری باش و کاری چاکە).
39 / ئایەتی 93 دووروی "خودا" و هیچ و پوچی و ناکۆکی قورتان پێشان دەدا: (ئەگەر خودا کەیفی لێ با، گش دەیکردن بە هاوتاین، بەلام کەسێ خۆی حەزبکا، گومرای دەکا و لەکیش حەزکا، دەبختە سەر راستەڕێیە... . .) ئاخر ئەم ئایەتە ناکۆک نییە لە گەل ئایەتی 9؟ لەم ئایەتە نووسراوه: (خودا هەر هیندە لەسەرە رێگە راست دەست نیشان بکا. رێگە خێج و خواریش هەبە، ئەگەر بۆخۆی بیویستبا، هەمووتانی دەخستە سەر راستەڕێیە.)

40 / ئایەتی 97 دووبارە کەنەوهیه!

41 / ئایەتی 125: (بەکارزانی و نامۆژگاری پەسەند، مەردم بەرەو رێگە پەرورەندەت گازی بکە و بەچاکترین شیوه لەگەڵیاندا بدوێ... . .)

ئەگەر بەراوردی ئەم ئایەتە دروستە لە گەل ئایەتەکانی ئەنفال و مانگا و ئەوانی تر بکەین، ئەوا دەگەینە ئەو برۆاھێش کە قورتان بەراستی کێسە ئاجبایەتییه!

2003/1/31

سورەتی ئیسرا چی دەلێ؟ و هاوێ لێن و ئاین!

رەنگە هەندێ دۆست نەزانن، چەند ئازار دەکیشم بە دەست خوێندنی قورتان، بۆیە دەلێم، چەند لەم کتێبە ورد دەبمەوه، ئەوێ دەهەندە لە مرۆڤبوونم کەم دەکاتەوه، شەرم دەکەم لەوێ ئەم ئاینە (ئاینەکان بەگشتی)، بەشیوەیهکی وا ترسناک لەناو شادەمارەکانی کۆمەڵگاکەم کارتێکردنی خۆی دەکا. کاتی دەست بەخوێندنی قورتان دەکەم و ئەم کاتە زێڕینانە بۆ تەرخان دەکەم، هەست بەنامۆبوونیکی زیاتر دەکەم، بە بێ هۆدەیی و نەگبەتی، و شەرمەزاری دامدەگرێ، بەلام دەشزانم هیچ مەفەرێکی ترم نییە بۆ قوتاربوون و دەبێ ئەم مەینەتی و ئازاردانە تا رۆژی خەتمکردنی، بچێتم.

ئاخر من چ بکەم بە ئایەتەگەلێک، لە سورەتی مانگادا دەنووسرێت و پەیتا پەیتا لە سورەتەکانی تر دووبارە دەکرێنەوه، بەبێ ئەوێ هیچ لەناوەڕۆکی سورەتەکە بگۆرن یا گەشەیان پێبەن؟ من چ بکەم بە خیتابی ئایینی کە رەنگدانەوهی کۆمەڵگای مەکە و یسرب (مەدینە) ی پێش 1400 ساڵە؟ من چ بکەم بە شیوەکانی تەحقیرکردنی ژنان؟ بە ئەقڵی خێلەکی، تۆلە، ترساندن و گفتی بە ژبانی پاش مردن لەناو بەهەشت؟ و دەیان پرسباری تر.

1 / لە ئایەتی 16 ئەم سورەتەدا، "خودا" ویستی قێکردنی هەبە و بەخۆی فەرمان دەدا بۆ بەدەفەری و خراپەکاری و لە پاشاندا هەر بەخۆی هەموو شارەکە ئەنفال دەکا: (هەر کەویستمان شاریک قێکەین، دەولتەمەنە خوشگوزەرەکانی وان، دنە دەدەین بۆ بەدەفەری و خراپەکاری و لە

ناکاما نازاریان بۆ واجۆدهیی، ئەوساکە تێکی دەهارین. زۆر بەره‌شمان لەپاش نوح لەناوبردووه. بۆ تۆ ئەوەنده بەسە کە پەرورندهت لە گوناحانی عەبدانی ناگاداره و دەیانینی. بە عەرەبییەکی: (واذا أردنا أن نهلك قرية أمرنا مترفيها ففسقوا فيها، فحق عليها القول، فدمرناها تدميراً). نووسەرە کەمان لەبیرکردوووە کە لە ئایەتی 9 سورتی نەحل بەم شێوەیە باسی خودا دەکا: (خودا هەر هیندی لەسەرە رینگەیی راست دەست نیشان بکا. رینگەیی خێج و خواریش هەیه. ئەگەر بۆ خۆی بیوستبا، هەموتانی دەخستە سەر راستەری. یە). قورتان بەخۆی هۆی سەرخستن و سەرئەخستنی مرۆف بۆ پرواھینانی بەرنامەریزی کردوو، ئەوتە لە ئایەتی 21 هاتوو: (دەپروانە چۆن بازیگمان لەچاوبازیک سەرخستو، دیارە کە لەدواریژیشدا پلەوپایەو سەرخستن ئەمە زۆرتەر). !!

2/ ئایەتی 36، ئایەتی 3 سورتی مانگا پوچەل دەکاتووه:

ئایەتی 36 ئیسرا: (مەکوو شوین شتیکی وا کە نازانی چیە و چۆنە، چونکە گوێچکە و چاودا دێش، گشتیان پرسیاریان لەسەرە).

ئایەتی 3 مانگا: (. . . ئەم کتیبە بۆ ئەو کەسانە برۆیان بە نەدیارە. . .)

3/ ئایەتی 22 و 23 و 39 بەلگەییە کە لەسەر ئەوێ کە قورتان لە خاوەن ئەقڵی بالاوە "دانەبەزیو": (دەگەل خودا هیچ شتی تر مەپەرستە. . . پەرورینت فەرمانی دا کە غەیرەز وی مەپەرستن. . . وێرای خودا پەرستوی تر مەپەرستە. . .). ئەم سێ ئایەتە مەگەر شیتیک نووسیبیتی، ئەکە هێزی رەها و دروستکەری گەردوون، چونکە 1/ بەدیاریان جار دووبارەبوونەتووه. 2/ ئایەتی 22 و 23 لەتەنیشت بەکیشووه نووسراون!

4/ قورتان سوکایەتی بە هەموو مرۆف دەکا و جوینی ناشرینی پێدەدا. ئایەتی 47: (. . . مرۆف زۆر ئەمەک نەناسە). ئایەتی 100: (. . . مرۆف چکوس و قریسە). !

5/ ئایەتی 60، 61، 62، 63، 64 و 65 سێبارە کردنەوی گەتوگۆ کردنە کەمی خودایە دەگەل ئەبلیس و سوژدەنە بردنە کەمی ئەمەیی دووبایی بۆ نادەم (بروانە نووسینەکانی تر) !! سەیر ئەوێ، لێرەشدا ئەو دیالۆگە بەشێوەیەکی تر داریژاو! "منیش بۆم هەیه پرسیار بکەم، کامەیان، دیلۆگە راستەقینە کەبە؟ پاشان چۆن "مەلایکەتی خوا" یەک بابەت بە سێ شێوەی جیا جیا بۆ محەمەد دەگێریتووه؟ بۆ بەراورد کەن، بروانە ئایەتەکانی 28-32 سورتی حیجرو ئایەتەکانی 11-18 سورتی ئەعراف!

6/ ئایەتی 8 بەراشکاویبەو تاییبە ئەندیبەکی مرۆف دووپات دەکاتووه: (بەشکوو پەرورندهی خۆتان بتاڤاخاتە بەر بەزەیی. ئەگەریش تێ هەلچنەو، ئیمەش تێ هەلچنەو، دووژەهیشمان کردە زیندان بۆ گرووی خودانەناسان). هەر چۆن لە چەندین ئایەتدا، ئەندامەکانی بوونی خودا رێک ئەندامی جەستەیی مرۆف، ئاوا لەم ئایەتەش رفتارەکانیش هەر رفتارێ مرۆف (تەماشای نووسینەکانی پێشووتریش بکە). لە دەقیکی تەوراتدا زۆر بە کورت و پوخت رفتارێ خودا پێشچاوە دەکوی: (. . . ساکنی ئاسمان پێدەکەن). خودا گالتهیان پێدەکا و ئەو کاتە بە تورەییەو قەسیان پێدەلی. . . پەرەگرافی دووھەمی ئەم ئایەتەش پێشمان دەدا کە "خودای دۆقان و هیەربان" ئەکە هەر دۆزەخی هەیه، بەلکو (هەیشە خاصە و ئەبوغریب) یشی هەیه!

7/ بەپێی بۆچوونی برۆاداران، هەموو کتیبەکانی "خودا" پێرۆزن، بەلام لە ئایەتی 9 دا رووبەرۆوی ناکۆکی ناو خودی قورتان دەبینەو، بەبێ ئەوێ پێوستیمان بە تێرامان و لیکدانەوێ کە تاییبەت هەبێ. لەم ئایەتە هاتوو: (بێ گومان ئەم قورتانە رینگایەکی پێشان دەدا لەگش ریان سەرراستە).

ئایا پلەیی سەرراستی تەورات و ئەنجیل و زەبور چەندە؟ خودا چ ئایەتیک، بۆچوونیک، فەرمانیک یا. . . هتد نادرۆوستی "دابەزانووه"؟

8/ ئایەتی 12 دووباری کردنەوی ئایەتی 12 ی سورتی نەحل و چەندین ئایەتی تر!

9/ بەدریژایی لاپەرەکانی قورتان، ئایەتگەلێک "دادەبەزیت" کە وەک ناوەرۆک تەنها دووبارەکردنەوی ئایەتی 9 و 10 یە: (بێ گومان ئەم قورتانە رینگایەکی پێشان دەدا لە گش ریان سەرراستە. بەو برۆادارانەش کەوا تاکار چاکن، سوژدە دەدا: پاداشتیکی گەورەیان هەس. ئەو کەسانەش کە برۆا بە دواریژناکەن، نازاریکی زۆر بەزائمان بۆ سازکردوون).

10 / ئایهتی 46 ئەم سورەتە پیمان دەلی: (سەرپۆشگەلێکی وامان نابە بان دلێان کە تێی نەگەن، گوەکانیشیان کپ دەبن. . . .) . بەلام دەمیکە ئەم فیلە "شەیتانییە خودا" بۆ پیشاندانی رێگای خێج و خوار بە مرۆف لە ئایهتی 7ی سورەتی مانگا هیمای بۆ کراوه: (لە خوداوه دل و گوێ یان مۆر کراوه و پەردەیه کیش به بهر چاویاندا کشاوه و بهشیان نازاری بهژانه.)

11 / ئەم سورەتە چەندین بانگەوازی "ئەخلاق"ی هاتووته پیش وهك:

- ئایهتی 32: (تخونی زیناح مەهەون، داوین پیسی ئاکاری زۆر نالەبارەو رێبازیکی ناهەموارە.)
 - ئایهتی 31: (زارۆی خۆتان لە ترسی لەبرسان مردن لەناو مەهەن. ئیمەین رۆژی ئەوانیش و ئیووش دەدەین. کوشتنی وان، هەلە کاریه کی مەزەنە.)
 - ئایهتی 33: (بنیادهمی کە کوشتنی بەنارەوا زاندراره، مەکوژن مەگین لەسەر هەق. هەر کەسیکی بەناهەقی بێتە کوشتن، دەسلەتمان داوه تە دەس خۆنێگره کی، ناشی لەتۆلەساندنا هەلەپۆیی و لەوبارەوه ئاریکاری بۆ کراوه.)
 - ئایهتی 37: (بەفیزهوه هەنگاو بەسەر هەردا مەنی، تۆ ناتانی ئەم زەمینە بقەلێشی و لەدرێژیشدا هەرگیز ناگەیه بەندەنان.)
- بۆ گومان بانگەوازی تخون نەکووتن لە زیناح کاریکی باشه، بەلام ئایا بەم بانگەوازه، تاوانی زینا لەناو کۆمەلگا-بە کۆمەلگای ئەوسای سەردەمی محەمەد لە مەدینە و مەکه یەشەوه- کۆتایی پی دی؟ ئایا مەرحە ئابووری و کۆمەلایەتییه کان بۆ کۆتایی پی پێنان بە زینا جێبەجی بوو؟ ئایا دەقه کانی قورئان ئەو هیژو توانایه هیه بۆ کۆتایی به زیناح بهینی؟ هەرگیز نەخیر. ئەوه بنەمای ماددی، هیژ، دەسلەت، پەروەردە ییروبووچوونیکی تره، دەتوانی کۆتایی پی بهینی، نەك قورئان. محەمەد زواجی (متعه) ی حەلال کردووه-سەرچاوه: مجتمع پیرب، خلیل عبدالکریم، صفحە 37- ئەمەش جوړیکه له زینا. جیاوازییه کی نیوان زینای موعه و زنا ی ناو کە لە چیخانە کان ئەوهیه، یه که مەکیان بەناوی خودا و قورئان و لەبەردەم ئاخونده کان بازرگانی به ژن ده کری، دووه مەکه شیان پیوستی بهوه نییه، گهواده "شارستانی" یه کان سەرپەرشتی بازرگانی به ژنه کان ده کین. ئەم جوړه ئەزدواجه له سەردەمی عومەری کوری خەتاب قەدەغە کرا. (هەمان سەرچاوه، لاپەرە 38) زواجی موعه شیوهیه که له شیوه کانی زینا کاری. خۆ ئەگەر بمانهوی شیوه کانی تری زینا کاری دەستیشان بکەین، ئەوا فرەژنیش زینا کارییه، کەنیزه کانی ناو مائی ئەسحابه و برواداره کانی شیان ههروا. . . .
- کوشتنی بنیادهم بەنارەواپی له هەموو کتیب و یاسا کۆن و تازە کان هاتوه، پەرەگرافی دووه می ئایهتە که مەبەست له (مەگین له سەر هەق) دیاری ناکات. هەر ئەم هەقهیه بههزار شیوه لیکدەدرێتەوه! قورئان چونکه زاده ییری خیل و عەشرەتە، له حالته کی کەسیک بەناهەقی بە دەست یه کیکهوه بێتە کوشتن، دەسلاتی داوه تە دەستی خۆنێگره کی، نەك دەسلاتی محەمەد و ئیسلام. دەقه یاساییه کانی ئەمرۆ زۆر زیره کانه تر و بەلۆژی کترهوه چاره سەری ئەم کیشیه ده کەن. بۆیه تیگه یشتنی ئەمرۆ له ناکۆکییایه له گەل ئەو دهقه "پیرۆزه"! . . .
- 12 / ئەوهی بییهوی باسی "بلیمەتی" قورئان بکا، ده بی "شانازی" به چەندین جار دووباره کردنەوهی ئەم ئایهتانهش بکات و له هەمان کاتیشدا روونکردنەوه کی هه بی بۆی تا نه خۆی و نه خەلکیش هەلخەلەتینریت. ئاخ بۆچی ئەم ئایهتانه به دهیان جار "هاتووته خواره وه"؟ ئەمەش نمونە کانن:

- ئایهتی 2، 3، 6، 7، 8، 9، 10، 12، 15، 17، 18، 19، 20، 21، 22، 23، 24، 39، 41، 43، 44، 45، 46، 53، 54، 55، 61، 62، 63، 64، 66، 97، 99، 101، 103، 105، 111. ئەمەش ئایهتە کانه
- أ- ئایهتی دوو: (کتیبیشمان داوه موساو کردمانه رینۆتینییک بۆ بهرهو هۆزی ئیسرائیل، که: غهیره ز من با بریکاریکتان نه بی.)
- ب- ئایهتی 3: ئەمی تۆرمەمی ئهوانی که ده گەل نووحا هەلمان گرتن ابەرستی ئەو عەبدی شوکرانه بۆ بوو.)
- ت- ئایهتی 6: (لەپاشان کاری وامان کرد، ئیوه لهوان به هیژتر بن، هەژماریشتان فرەتر بی و بەداریی و زارووییش یارمه تیمان پی گەیاندن.)
- پ- ئایهتی 7: (ئەگەر ئیوه چاکه بکەن، چاکه ده گەل خۆتان ده کەن، ئەگه ریش خراپهتان کرد، له خۆتانه.)

ج- 9: ئایهتی (ب) گومانە ئەم قورئانە رینگایەکی پیشان دەدا لە گەش ریان سەرپرستە. بەو برۆادارانەش کەوا ئاکار چاکن، موژدە دەدا، پاداشتیکی گەورەیان هەس.)

ح- 10: (ئەو کەسانەش کە باوەر بەدواڕۆژ ناکەن، نازاریکی زۆر بەژانمان بۆ سازکردوون). . . . هتد

هەلۆیستی هاوڕێ لێنێن لە بارە ی ئاین

. . . ئاین یەکیکە لە جۆرەکانی ستەمکاری رۆحی و لە هەموو شوێن و قوژبێنێکدا کە هەمیشە کار بۆ غەیرە دەکری، بە هۆی دەستکورتی و تەنهاییهوه، دەبێتە بار بەسەر جەماوەری چەوساوەکان. بۆ دەسلاتی چینی چەوساوە لە خەباتیاندا لە دژی چەوسینەرەکان، بەهەمان شیوه بە ناچاری دەبێتە هۆی بەرھەمھێنانی باوەر بە ژیانێکی باشتەر لە پاش مردن، وەک چۆن بۆ دەسلاتی مرۆڤە سەرەتاییهکان لە بەرامبەر سروشت، برۆاھینان بە خواوەندەکان، شەیتان و رووداوی عاجباتی. . . . هتد بەرھەمھێنا. ئەوانە ی هەموو ژیانیان کار دەکەن و بە دەست ھەژارییەوه دەنالیێن، ئاین فیریان دەکا کە تا ئەو رۆژی لەسەر زەمێندان، ملکەج بن و سەبووریان ھەبێ و دلتەواویان دەکا بە هیوای جوونە ناو بەھەشتی ئاسمان. لێ ئەوانە ی بە رینگای کارکردنی کەسانی تر دەژین، ئاین فیریان دەکا، کە تا ئەو رۆژی لە سەر زەمێندا دەژین، کاری چاکە بکەن، بەم بیانووه، هەموو بوونی چەوسینەرەکان ئاوا پیشانیان دەداو بە نرخیکی زۆر ھەرزان، بلیتی چوونە ژوورەوی بەھەشتیان پێدەفرۆشیت. ئاین تریاکی گەلە. ئاین جۆرە نارهتێکی خراپە کە تێدا کویلەکانی سەرمايە تەسەوری مرۆیی و خواستەکانیان لە نیوچەلی رینگای بەرەو ژیانێ شایستە بە مرۆڤ، سەرخۆش دەکا.

بەلام کویلە یەک لە کویلەباتی خۆی ھوشیار بووھوو بۆ خەبات لە پێناوی ئازادی خۆی، راپەری، لە نیو ی کویلە یەکیەکی رزگار دەبێ. کریکاری ھوشیاری ھاوچەرخ کە لەناو فابریکی پیشەسازی گەرە پەرورە دەبێ و لەناو ژیانێ شاردا چاری بکریتەوه، بە بیژاندەوه، برۆا بە ئاین، فری دەدا و بەھەشت بۆ قەشە و ئەو بۆرژواویانە کە بەساختە ئایندارییان پیشاندەدەن، بەجێدەھێلێ و بۆ ژیانێکی باشتەر، لێرە، لە سەررووی زەمین خەبات دەکا. پرۆلیتاریای ھاوچەرخ لایەنگیری سۆسیالیزم دەکا کە زانست لە خزمەت خەبات دژی تەمی ئاین دادەنێ و کریکاران لە برۆاکردن بە ژیانێ پاش مردن، رزگارو لە پێناوی ژیانێکی باشتەر لە سەررووی زەمین یەکگرتوویان دەکا.

راگەیانندی ئاین وەک مەسەلە یەکی تاییەت-بەگشتی، بەم ووشانەوه ھەلۆیستی سۆسیالیستەکان لەبارە ی ئاین دەردەپریت. بەلام دەبێ مانای ئەم ووشانە بە وردی پێناسە بکری تا ھیچ جۆرە بەھەلەتیکە یشتنیک پێشمان نەگری. ئیمە داوا دەکەین، ئاین لە بەرامبەر دەولەت، شتیکی تاییەتری. بەلام تا ئەو شوێنە پەپوئەندی بە حزبی ئیمووه ھەبێ، ناتوانین ئاین بە مەسەلە یەکی تاییەت دانین. دەولەت نابێ کاری بە ئاینەوه ھەبێ و کۆمەلە ئاینییەکانیش بۆیان نییە بە ھیچ شیوہ یەک پەپوئەندیان بە دەسلەتەوه ھەبێ. دەبێ هەموو کەسێک ئەوپەری ئازادی ھەبێ لە برۆاھینان بە ئاینە ی دەپوئە ی برۆاھینان بە ھیچ ئاینیک-واتە ئەتائست بوون- کە بۆ ھەر سۆسیالیستیک، وەک دەستور وایە. هەموو جیاوازییەکی یاسایی لە نیوان ھاوالاتیان بە گوێرە ی برۆای ئاینیان ئەوپەری نامەشرووعییەتە. تەنانەت دەبێ ناوھینانی ئاینی ھاوولاتیان لە دیکومینتەکانی دەولەت بە بۆ چەندوچۆن، لابرین. نابێ ھیچ جۆرە یارمەتی ی مافیکی تاییەت بە کلیسای رەسمی ی کۆمەلە ئاینییەکان، بدری. ئەمانە دەبێ بەوپەری ئازادییەوه، دوور لە دەسلەتی دەولەت، کۆبوونەوه ی ھاویری سەربەخۆی خۆیان بکەن، (سەرچاوه: لێنێن، بەرگی 10، بە ئلمانی، وتاری سۆسیالیزم و ئاین، لاپەرە ی 70-75، لە 1905/12/3 بلازکراوەتەوه. لە ماوی داھاتوو، ھەموو ووتارە کە بۆ کوردی وەر دەگێرم)

بەداخووه ئەم دەقە، بۆخاتری "برا موسلمانەکان" نە بۆ عەرەبی و نەیش بۆ کوردی وەرگێردراوه!!

dwaroj@yahoo.de
2003/2/10

Der Koran:
ein blutruenstiges Plagiat
Eine kommunistische Position zu den Religionen

Salam abdula Ibrahim
18. 2. 2003
Germany